

Fra: Trond Loge - Salten Friluftsråd <trond.loge@salten.no>
Til: <nve@nve.no>
Cc: <ros@hamaroy.kommune.no>, "Elin Eidsvik"
<elin.eidsvik@hamaroy.kommune.no>
Dato: 09.04.2013 13:48
Emne: innspill til søknader om tre småkraftverk i Hamarøy kommune

Hei!

Innspill til tillatelse til å bygge tre småkraftverk i Hamarøy kommune, Nordland fylke

Jeg viser til mottatt skriv dag. 04.03.2013, Deres ref 201202715-6, 201100848-8 og 200801134-13.

Søknadene omfatter tre kraftverk; Tennvasselva kraftverk, Hoffmannselva kraftverk og Svartvasselva kraftverk.

For opplysninger ang. friluftslivsinteresser vises til gjennomført kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder i Hamarøy kommune. Se: http://webhotel2.gisline.no/GISLINEWebInnsyn_Salten/Map.aspx?&mapTheme=friluft . Kartleggingen og verdisettingen er gjennomført i et samarbeid mellom Hamarøy kommune og Salten Friluftsråd.

Merk: for område som angår Hoffmannselva kraftverk har vi en mistanke om at kartleggingen er mangelfull.

Vennlig hilsen

Trond Loge
dagl. leder, Salten Friluftsråd

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Saksb.: Ole Christian Skogstad
e-post: fmnoosk@fylkesmannen.no

Tlf:

Vår ref: 2012/6398

Deres ref: 201202715 201100848 200801134

Vår dato: 09.04.2013

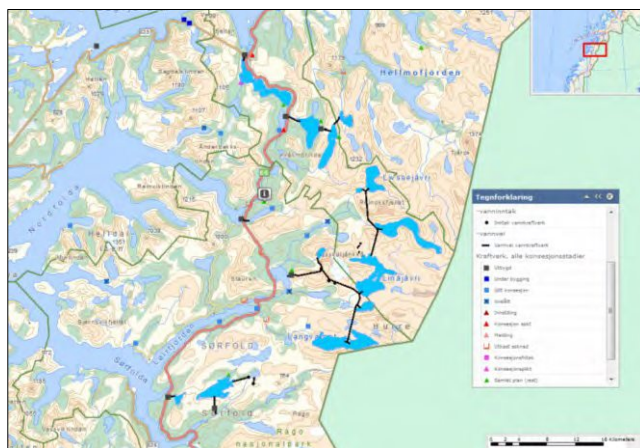
Deres dato: 04.03.2013

Arkivkode: 561

Uttalelse til konsesjonssøknader for tre småkraftverk - Tennvasselva, Hoffmannselva og Svartvasselva - Hamarøy

Fylkesmannen i Nordland viser til NVEs oversendelse datert 04.03.13 vedlagt søknader om konsesjon for bygging av Tennvasselva og Hoffmannselva kraftverk (ansvarlig søker Nord-Norsk Småkraft AS), samt Svartvasselva kraftverk (ansvarlig søker Tinfos AS) i Hamarøy kommune.

Det følgende er en samlet uttalelse fra Fylkesmannen til de tre forelagte konsesjonssøknadene. Inngrep i forbindelse med etablering av vannkraft gjør at den totale belastningen i indre deler av Salten og Nord-Salten må ansees å være stor. I denne delen av regionen representerer utbyggingen av Slunkajávrrre med overføring av vann fra Gåigijvárre, Rekvatnet, Sagfossen og Kobbelv betydelig inngrep i vassdragsnaturen, jfr. figur 1. I tillegg er det gitt konsesjon for bygging av Raukforsen og Femtvasselva kraftverker. Videre er flere kraftverk i rimelig nærhet til omsøkte kraftverk planlagt konsesjonssøkt.

Figur 1. Oversikt over vannkraftanlegg i indre deler av Hamarøy og Sørfold kommuner. Kilde: NVE Atlas.

Konklusjon

Fylkesmannen i Nordland fremmer med bakgrunn i naturverdier og friluftlivshensyn innsigelse til Svartvasselva kraftverk. Vi vil videre fraråde utbygging av Hoffmannselva kraftverk. NVE bør foreta en grundig vurdering av den samlede belastning på vassdraget, og om omsøkte utbygging kan medføre at vassdragets tåleevne overskrides og at en av fylkets få bestander av virkelig stor ørret kan bli desimert/utryddet. Når det gjelder Tennvasselva kraftverk, vurderer Fylkesmannen de negative konsekvensene til å være middels. Det forutsettes imidlertid slipp av minstevannføring også i vinterhalvåret.

Svartvasselva kraftverk

Kort om prosjektet

I dette prosjektet er det planlagt å utnytte et fall på 120 meter, hvor inntak er tenkt etablert på kote 134 og kraftstasjon på kote 14. Inntaksdammen ved utløpet av Svartvatnet vil bli 40 meter lang og ha en høyde på en meter. Vannveien planlegges i en 1900 meter lang nedgravd rørgate på elvas nordside. Middelvannføringen er 2,4 m³/s og det er søkt om en maksimal slukeevne på 4,8 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,9 MW og skal etter planen produsere 14,4 GWh/år. Søker planlegger å slippe minstevannføring på 290 l/s sommer og 160 l/s vinter, noe som tilsvarer litt over 5-persentilene for de respektive årstidene. Tilknytning til det lokale distribusjonsnettet planlegges via en 2,5 km lang nedgravd jordkabel. Adkomst til anlegget vil skje via eksisterende traktorvei til Svartvatnet.

Innsigelse

Ut fra elvas betydning for naturtypen «Bekkekløft og bergvegg» og områdets verdi for friluftsliv, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for utbygging av Svartvasselva kraftverk. Innsigelsen fremmes med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, jfr. reglene om innsigelse i plan- og bygningsloven §§ 5-4 til 5-6.

Fylkesmannens begrunnelse

Det nå omsøkte prosjektet har store likhetstrekk med det tidligere behandlet prosjekt i Samla plan (73701 Svartvasselv, St.meld. 63 (1984-85)). Det var den gang stor lokal motstand mot prosjektet, hvor blant annet Hamarøy kommune ikke ønsket utbygging. Prosjektet ble oppført i kategori II. Ettersom det nå omsøkte kraftverkets installerte effekt ikke vil overstige ti MW, er prosjektet unntatt fra Samla plan. Utbyggingen vil like fullt være konfliktfylt hva gjelder biologisk mangfold og friluftsliv.

Berggrunnen består av granittisk gneis, grov- til middelskornet stedvis porfyrisk. Berggrunnen i området forvitrer sakte og er normalt fattig på plantenæringsstoffer.

Foruten den nær truede naturtypen «Elveløp», er det ikke i influensområdet funnet naturtyper oppført på Norsk rødliste for naturtyper 2011. Naturtypene «Bekkekløft og bergvegg» og «Poller» er påvist i influensområdet. Disse er omtalt i henholdsvis DNs håndbok nr. 13. 2006, oppdatert 2007 og DNs håndbok 19-2001, revidert 2007.

Sagpollen (Hillingspollen) er en svært viktig brakkvannspoll, og av de som er funnet i Nordland representerer denne forekomsten den beste lokaliteten av brakkvannspoller. Pollen er åpen mot vest, og domineres av brakkvasseng. Poller er ofte produktive og kan ha stor betydning som matsøkningsområde for store mengder fugler. Videre er poller ofte voksested for flere truede og sårbare brakkvannsarter, deriblant flere kransalgearter. Etter det opplyste berøres naturtypen direkte av nedgravd jordkabel i anleggsfasen langs en strekning på snaue 250 meter langs veien ut til Hillingsodden. Trasébredden i anleggsfasen vil bli fem meter. I følge miljørapporten vil traséen maksimalt berøre et areal på 1,25 daa, noe som tilsvarer 0,2 % av naturtypen. Virkningsomfanget vurderes derfor som lite negativt for naturtypen.

Etter foreliggende opplysninger synes Sagpollen å inneha forekomst av den nær truede naturtypen «Strandeng». Naturtypen er utbredt langs hele kysten, men utgjør relativt små arealer. Opphør av tradisjonelt jordbruk, særlig beiting, truer naturtypen i form av gjengroing (tilstandsendringer). I tillegg omfattes typen av det generelle arealpresset som er i

strandsonen. I alminnelighet er ikke brakkvannseng truet i Norge (Fremstad og Moen, 2001), bortsett fra de generelle truslene mot strandengkomplekser. Nordlige brakkvannsenger er ikke vurdert å ha spesielt sårbare eller truede arter. En viss del av artsutvalget i brakkvannsenger er dog meget spesifikt for denne typen vegetasjonsforekomst. Fylkesmannen vurderer det direkte inngrepet til å forårsake moderate skader på naturtypene i pollen.

Store deler av Svartvasselva ble i forbindelse med bekkekløftprosjektet i 2009 avgrenset med en forekomst av naturtypen «Bekkekløft og bergvegg». På grunnlag av utforming, størrelse, skogstruktur og artsinventar vurderes lokaliteten som klart viktig. Fra prosjektet gjengis følgende:

Området har spesielle naturkvaliteter i form av relativt gammel skog med lokalt stabil og høy luftfuktighet. Spesielt verdifullt er den ganske høye konsentrasjonen av tydelig gammel bjørk og selje med grov bark og arter tilknyttet disse kontinuitetselementene. Bekkekløften er rimelig godt arrondert og uten vesentlige inngrep i nyere tid.

Lavartene rustdoggnål, kystdoggnål og hvithodenål, som samtlige er kategorisert som nær truet på Norsk rødliste for arter 2010, er funnet innenfor avgrenset kjerneområde for bekkekløften. Dette er også tilfellet for den nær truede soppen furuplett. Videre er det påvist store mengder av lungenever, samt vanlig blåfiltlav, skrukkelav og vanlig sotbeger. I følge Faun Naturforvaltning AS vil potensialet for funn av flere sjeldne fuktighetskrevede arter være betydelig redusert som følge av lav vannføring i deler av sommerhalvåret og at det ikke finnes noen markerte fossesprøytoner med konstant luftfuktighet.

I umiddelbar nærhet av elva vil reduksjonen i vannføringen kunne føre til noe tørrere luft både sommer og vinter. Furuplett finnes i gammel furuskog, der den er nedbryter (saprotrof) på død ved av furu. Arten forekommer sparsomt i nordre deler av Nordland. Dette er en karakterart på hard, tørr, seinvokst ved, både på læger og på grove og nedfalte tørrgreiner. Soppen er først og fremst utsatt for hogst og fjerning av dødt trevirke. Forhold som endrer dødvedtilgangen vil imidlertid være uheldig for arten. Regulering av vannstrømmen vil endre frekvens av flommer og påvirke isgangen i elva, som igjen vil kunne redusere produksjonen av død ved/ læger.

Rustdoggnål vokser i fuktige skogtyper, og er kjent fra ca. fem forekomster i nordre deler av fylket. Kystdoggnål vokser helst på gammel eller døende bark på undersiden av noe lutende, gamle lauvtrestammer i fuktig blandingsskog eller granskog. Arten er kjent fra svært få forekomster nord for Saltfjellet. Mørketallet er dog vurdert som relativt høyt. Viktigste trusler mot lavartene er hogst, og generell reduksjon i habitat og substrattilgang. Eventuelle endringer av fuktigheten i blandingsskog som følge av redusert vannføring vil i en viss grad kunne påvirke rustdoggnålen og de andre lavartenes habitat.

Bekkekløfter er kun registrert ved to forekomster i Hamarøy kommune. I regionen (Nord-Salten og Ofoten) er også forekomsten av naturtypen begrenset. En gjennomgang av kunnskapsbasesene avdekker kun elleve bekkekløfter, hvorav majoriteten er av lokal verdi. Utbyggingen av det her omsøkte tiltaket vil, foruten å gi negative virkninger på selve bekkekløften i Svartvasselva, ha store negative konsekvenser for utbredelsen og representativiteten av naturtypen både i kommunen og i regionen. Etter Fylkesmannens vurdering vil det være av stor betydning at gjenværende bekkekløfter og omkringliggende gammelskog i området ivaretas, og da særskilt de av regional til nasjonal verdi.

Ut fra den begrensede utbredelsen av «Bekkekløft og bergvegg» i regionen, og at den samlede belastningen på naturtypen i vurderes som stor, jfr. naturmangfoldloven § 10, inngir Fylkesmannen innsigelse til utbygging av Svartvassselva kraftverk. Vi vurderer den samlede belastningen til å være så stor at det er fare for at det på kommune- og regionsnivå blir vanskelig å opprettholde eller nå forvaltningsmålet slik det er fastsatt for naturtypen og økosystemet i naturmangfoldloven § 4.

Områdets betydning for friluftsliv vil være et tilleggsargument for innsigelsen. Området rundt Svartvatnet er i kommunens friluftslivskartlegging registrert som et viktig utfartsområde (B-verdi), hvor fiske har en sentral funksjon i utøvelsen av friluftsliv i kommunen og i Nord-Salten. En utbygging som foreslått vil helt klart virke negativt for utøvelsen og opplevelsen av friluftslivet. Etter vår vurdering vil de negative konsekvensene være middels til store.

Hoffmannselva kraftverk

Kort om prosjektet

Hoffmannselva kraftverk vil utnytte et fall på 25 meter med inntak på kote 72 og kraftstasjon på kote 47. Vannveien vil framføres i tunnel over en strekning på 490 meter. Middelvannføringen er 11,23 m³/s og det er søkt om en maksimal slukeevne i kraftverket på 16,9 m³/s. Det er også søkt om å regulere Fjerdevatnet mellom 71,5 og 72,5 moh. Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,2 MW og skal etter planen produsere 16,8 GWh/år. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring over en strekning på 520 meter i Hoffmannselva. Søker har planer om å slippe 1,6 m³/s om sommeren og 0,91 m³/s om vinteren, noe som tilsvarer 5-persentilen.

Fylkesmannens vurdering

Hoffmannselva inngår i Sagelvvassdraget. I vassdraget er det registrert en bestand av elvemusling av middels størrelse med middels/dårlig rekruttering. Arten forekommer i utløpselva av Litjevatnet, og vil således ikke bli berørt av omsøkte utbygging.

I likhet med Tenneleva er det ikke foretatt undersøkelser av bunndyrfaunaen, dog med unntak av søk etter elvemusling. Reduksjon i vannføringen, og følgelig redusert vanndekt areal, vil sannsynligvis både føre til en kvalitativ og kvantitativ forandringer i bunndyrfaunaen, og da spesielt i Hoffmannselvas nedre del. Dette vil også ha konsekvenser for næringstilgangen for fiskebestandene i vassdraget.

Redusert vannføring mellom inntak og utløpet fra kraftstasjonen vil medføre en relativt stor reduksjon i ørretens og evt. laksens gyte- og oppvekstområder i nedre del av Hoffmannselva. Hoffmannselva har en kort strekning med potensial som gyte- og oppvekstområder for laksefisk. Ungfiskundersøkelser i Hoffmannselva sommeren 2012 og på slutten av 1990-tallet påviste forholdsvis lave tettheter av ørret- og laksyngel. Samtidig foreligger det lokale opplysninger om at Sandnesvatnet skiller seg ut fra øvrige innsjøer i vassdraget og regionen ved å inneha en relativt stor andel spesielt stor ørret (Tangen pers. medd.). Ser man på innløpselvene til Sandnesvatnet framstår Hoffmannselva, til tross for en relativt begrensede vandringsbar strekning, som den klart viktigste gyte- og oppvekstelva for ørret. Det er derfor noe overraskende at ungfiskundersøkelser viste forholdsvis lave tettheter av ørret. Like fullt synes rekrutteringen av ørret i Sandnesvatnet å være god, og at denne og næringstilgangen er tilstrekkelig for å opprettholde en god forekomst av stor ørret. Enhver reduksjon av de tilsynelatende begrensede gyte- og oppvekstarealene vil, etter vår vurdering, være svært

uheldig. På bakgrunn av dette vurderer Fylkesmannen de negative konsekvenser for akvatisk miljø som middels til store.

Ettersom Sagelvvassdraget er viktig for fiskeinteressene i Nord-Salten, vil negative effekter på det bentiske dyresamfunnet og ørretbestanden kunne slå negativt ut for brukerinteressene i området. Kommunen har i sin friluftslivskartlegging registrert vassdraget som viktig til svært viktig for friluftslivet. Selv om området rundt Femtvatnet, Sjøttvatnet og Sjuendvatnet er ansett som et enda mer verdifullt friluftsområde enn område ved Fjerdvatnet, og at det meste av utøvelsen av friluftsliv sannsynligvis vil foregå øst for E6, vurderer vi like fullt at de direkte konsekvensene for friluftsliv som følge av utbygging av Hoffmannselva til å bli middels.

Av hensyn til Hoffmannselvas betydning som habitat for ørret, bør ikke vannføringen i elvas nedre 300- 400 meterne, det vil si nedstrøms strykene, reduseres. Vi kan ikke se at et alternativ som i større grad ivaretar gyte- og oppvekstarealene er vurdert. Fylkesmannen minner i denne sammenheng om naturmangfoldloven § 12 som, ut fra å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet, pålegger valg av lokalisering som ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Berggrunnen i området består av diorittisk til granittisk gneis. Dette er harde og sure bergarter som i liten grad avgir plantenæringsstoff. Det er ikke avdekket utvalgte, truede eller viktige naturtyper i området. Vegetasjonen i det berørte området er triviell og fattig. I øvre enden av Fjerdevatnet er det et grunt område med noe våtmarksvegetasjon. Arealene med makrovegetasjon er imidlertid begrenset. Hoffmannselva synes å være egnet habitat for fossefall, selv om arten ikke ble påvist ved befaring av området. Strandsnipe (NT) ble observert i området under befaring i 2012. Svartand (NT) og fiskemåke (NT), toppand, kvinand, tretåspett og knoppsvane forekommer også i området. Småøyer og holmer i ferskvann er ofte viktige hekkeplasser for fugl. Storlom er påvist hekkende i området, mens observasjoner av par av fiskemåke ble gjort i hekkebiotop og hekking forekommer sannsynligvis her.

Storlom er som tidligere nevnt følsom for vannstandsendinger ettersom reiret etableres direkte på bakken i strandkanten. Endringer i vannstanden under hekkeperioden kan medføre tap av reir og mislykket hekkingen. For å redusere de negative konsekvensene for arten, foreslår Sweco som avbøtende tiltak at vannstanden i perioden 15. mai til 1. juli ikke bør være mer enn 30 cm under høyeste regulerte vannstand (HRV). Selv en endring av vannstands nivået i vatnet innenfor det her foreslåtte intervallet vil kunne medføre tap av reir. Ettersom man i dette tilfellet ikke kjenner eksakt hvor storlomen anlegger reiret, kan vi ikke utelukke at selv en begrenset endring i vannstanden kan medføre negative konsekvenser på hekkesuksessen. For storlomen er det viktigste at vannstand i perioden mai til 1. juli holdes mest mulig stabil. Om det her foreslåtte avbøtende tiltaket er tilstrekkelig for å kunne holde vannstanden stabil nok i perioden er ikke godt nok synliggjort.

Hva gjelder temaene INON og landskap gir miljørapporten en grei vurdering av områdets og vassdragets verdi, og hvilke negative konsekvenser en utbygging vil ha for disse temaene. Isolert sett synes tiltaket å forårsake middels skader på naturmiljøet. Ut fra hensynet til ørretproduksjonen i Sandnesvatnet stiller vi oss imidlertid kritisk til omsøkte løsning. Fylkesmannen bifaller foreslåtte avbøtende tiltak, og foreslår samtidig at kraftstasjonen gis

en alternativ lokalisering like nedstrøms strykene og at det tas inn vilkår som sikrer at vannstanden i perioden mai til 1. juli holdes stabil.

Tennvasselva kraftverk

Kort om prosjektet

Det er planlagt utnyttet et fall på 330 meter i Tennvasselva mellom kote 345 og kote 15. Fra inntaket vil vannveien de første 1220 meterne legges i rør i dagen og deretter som nedgravd rør de siste 100 meterne til kraftstasjonen. Det er søkt om å etablere en sperredam i nordenden av Tennvatnet og en sprengningsdam ved utløpet av Tennvatnet i vest. Dette for å drøye tilsiget til inntaket. Vannstanden vil variere mellom nåværende laveste utløpskote i Tennvatnet og en meter over denne. Det er også søkt om å overføre en liten bekk fra nedbørfeltet til Lagmannsvikelva via en kanal over til Tennvatnet. Middelvannføringen er 390 l/s og det er søkt om maksimal slukeevne i kraftverket på 700 l/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,9 MW og vil etter planen produsere 6,6 GWh i et gjennomsnittlig år. Søker planlegger slipp av minstevannføring på 70 l/s om sommeren. Det er ikke forutsatt slipp av minstevannføring om vinteren.

Fylkesmannens vurdering

Berggrunnen i området består av diorittisk til granittisk gneis. Dette er harde og sure bergarter som ikke er spesielt rike på plantenæringsstoff. Det er registrert humusdekke/tynt torvdekke over berggrunn i nedre del av Tennvasselva.

Det er ikke avdekket utvalgte, truede eller viktige naturtyper i området. Hva gjelder artsforkomster i influensområdet, er det registrert ål og strandsnipe i og ved Kjerringvatnet. Disse artene er oppført på Norsk rødliste for arter 2010 som henholdsvis kritisk truet (CR) og nær truet (NT). Det er også her tidligere registrert hekkende horndykker, og vatnet benyttes av sangsvaner under trekk. Videre er det kjent at fiskemåke (NT) og makrellterne (VU) opptrer i nærområdet. Det er også observert toppand, krikkan i tilknytning til vatnet. I skogsområdene er det registrert flere vanlige fuglearter.

Storlom (NT) er registrert hekkende på en holme i Tennvatnet. Arten hekker oftest i klare fiskerike sjøer, og fanger fisk fra innsjøen hvor den hekker eller nærliggende vassdrag. Ettersom reiret plasseres ved vannkanten, og ofte på holmer i vannet, er den utsatt for endringer i vannstanden. Flomdempingen i Tennvatnet vil føre til at flomvannstanden varer noe lenger enn den gjør i dag. Fylkesmannen er med bakgrunn i dette enig i vurderingen om at det er ikke grunnlag for å forvente en negativ effekt på storlomens hekkesuksess.

Buksvømmeren *Callicorixa producta* er kjent fra vassdraget. Sultanmosdyr (*Fredricella sultana*) er også påvist her. Dette er en vanlig forekommende art i Norge som helst lever på bunnen av næringsfattige dammer og innsjøer, men kan også finnes på grunt sakterennende vann. Kjerringvatnet har bestander av ørret og trepigget stingsild.

Ål er en katadrom fiskeart. Det vil si at den gyter og tilbringer første fase av livet i saltvann før den normalt vandrer opp i ferskvann hvor den vokser og utvikler seg til den er kjønnsmoden. Bestanden av europeisk ål har gått sterkt tilbake de siste årene, og er nå på et kritisk lavt nivå i hele utbredelsesområdet. Ål er kategorisert som kritisk truet (CR) i den nasjonale rødlista. Det vil si at arten, i følge kriteriene, har ekstrem høy risiko for utdøing (50 % sannsynlighet for utdøing innen 10 år). Havforskningsinstituttets rapport nr. 08/2008 "*Analysis of European eel (Anguilla anguilla) - time series from Norway*" peker på en

kombinasjon av ulike årsaker som forklaring på utviklingen. Hovedårsaken er trolig klimaendringer og økende temperatur i gyteområdene, men påvirkningsfaktorer knyttet til inngrep i vassdraget, herunder begrensede leveområder på grunn av dammer og andre hindringer i vassdrag, er ansett å være en medvirkende årsak.

Omsøkte utbygging medfører at det i perioder vil bli svært lav vannføring og tørrlegging av elva mellom inntaksdammen og kraftstasjonen. Denne reduserte vannføringen, og følgelig redusert vanndekt areal, vil sannsynligvis føre til både kvalitativ og kvantitativ forandringer i bunndyrfaunaen, og da spesielt i Tennelvas nedre del. Normalt vil en redusert vannføring medføre at diversiteten og bioproduksjon blir redusert (Stanford et al. 1996). Videre er det grunn til å forvente en forskyvning i artssammensetningen mot en favorisering av arter med mindre kroppsstørrelser. Fravær av vann vinterstid gjør at flere arter ikke klarer å gjennomføre livssyklusen. Reduksjon i produksjonen av bunndyr vil igjen kunne føre til mindre drift av næringsdyr til fiskebestanden i nedre deler av Tennvasselva og dens utløpsområde i Kjerringvatnet. Tiltaket vil således kunne ha negativ påvirkning på nedre del som gyte- og oppvekstområde for ørret og ål. Den mest egnede elvestrekningen for fisk og bunndyr er imidlertid såpass kort at konsekvensene vurderes ikke til å overstige middels negative.

Hva gjelder botanikk, ble det etter det opplyste ble funnet karplanter som er vanlige for regionen. Det mest interessante funnet var orkideen skogmarihand, som tyder på noe innslag av kalk ved Kjerringvatnet.

Fylkesmannen vurderer i likhet med Sweco at området har middels verdi for biologisk mangfold. Vi stiller imidlertid spørsmål om argumenter for unntak fra slipp av minstevannføring i vinterhalvåret er av en slik karakter at man kan tilsidesette et svært viktig avbøtende tiltak som dette representerer.

Inngrepsfrie naturområder vil bli redusert ved eventuell realisering av omsøkte tiltak. Utbyggingen vil medføre bortfall av 4,1 km² INON sone 2, mens 3,2 km² INON sone 1 omdefineres til sone 2 og 0,9 km² av villmarkspregede naturområder omdefineres til sone 2. Tiltaket vurderes derfor som middels negativt for inngrepsfrie naturområder. Hva gjelder temaene landskap og friluftsliv gir miljørapporten en grei vurdering av områdets og vassdragets verdi og hvilke negative konsekvenser en utbygging vil ha for disse temaene.

Isolert sett synes tiltaket å forårsake middels skader på naturmiljøet. For å opprettholde en viss produksjon av bunndyr i nedre deler av elva, og samtidig avbøte for konsekvensene for landskap og friluftsliv, bør det stilles krav om slipp av minstevannføring hele året.

Oppfølging av innsigelsen

Dersom innsigelsen ikke blir imøtekommet, vil konsesjonsmyndigheten likevel kunne gi konsesjon. Innsigelsen vil da ha den virkning at konsesjonsvedtaket ikke blir endelig, og må følgelig oversendes Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse.

Med hilsen

Roar Høgsæt (e.f.)
fylkesmiljøvernssjef

Tore Vatne
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Hamarøy kommune
Naturvernforbundet i Salten
Direktoratet for naturforvaltning
Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland
Nordland fylkeskommune

Hamarøy, 10. april 2013.

Hamarøy Kommune
8294 Hamarøy

Uttalelse vedrørende konsesjonssøknader for kraftutbygging i Hoffmannselva, Tennvasselve og Svartvasselve.

Viser til utsendelse mottatt av vår forening 9. april med frist for uttalelse i god tid før formannskapsmøte 19. april d.å.

Vi vil anmerke at konsesjonssøknadene ble utsendt fra NVE til Hamarøy Kommune 4. mars d.å. med svarfrist for Hamarøy Kommune til 26. april.

For vår forening er det umulig å gjennomgå et slikt omfattende materiale i løpet av et par dager for deretter å avgi en seriøs uttalelse i god tid før 19. april.

Vi anmoder om at Hamarøy Kommune pga. sen utsendelse til aktuelle høringsparter tar kontakt med NVE og får utsatt fristen slik at aktuelle parter får en rimelig frist til å uttale seg.

Med vennlig hilsen
HAMARØY JEGER- OG FISKERFORENING

Henry Bratli
leder

Tømmerneset Camping
Tømmerneset
8260 Innhavet

10. april 2013

Hamarøy kommune
Oppeid
8294 Hamarøy

Ved:

Rolf Steffensen	Ordfører
Elin Eidsvik	Rådmann
Ingunn D. Lindbach	Arealplanlegger

Angående høring fra NVE «Flere søkere – Søknader om tillatelse til å bygge tre småkraftverk i Hamarøy kommune, Nordland fylke – høring»

Det vises til høringsbrev fra NVE datert, 04. mars 2013, om tillatelse til å bygge tre småkraftverk i Hamarøy kommune.

Tømmerneset Camping vil med dette gi innspill og synspunkter til Hamarøy kommune på konsekvenser for campingplassen og for reiselivsnæringen i Hamarøy og Nord-Salten ved en utbygging av de omsøkte elver.

Bakgrunn for innspillet er at Tømmerneset Camping mener de fremlagte planer for utbygging, herunder Tennvasselva spesielt, er direkte ødeleggende for campingplassens driftsgrunnlag og planer for fremtiden. Tømmerneset Camping er derfor sterkt i mot en slik utbygging.

Innspillet har derfor først og fremst til hensikt å synliggjøre konsekvenser ved en utbygging av Tennvasselva for Tømmerneset Camping men og gi synspunkter på ringvirkninger for reiselivsnæringen i Hamarøy og Nord-Salten.

Innledning

Vi har lyst til å starte med å minne om hva H.K.H. Kronprinsessens refererte til i sin tale ved åpningen av Hamsunsenteret i Hamarøy, i august 2009. «*Fremskritt, hva er det? At vi kan kjøre fortore på veiene? Nei, fremskritt det er legemets nødvendige hvile og sjelens nødvendige ro. Fremskritt er menneskets trivsel. Her i Hamarøy gir dette sitatet av Knut Hamsun dyp mening. Landskapet inviterer til hvile – men samtidig gir den dramatiske naturen næring til vandrers uro*».

Det er nettopp i dette bildet at reiselivsnæringen i Hamarøy har sitt store fortrinn. For Tømmerneset Camping som ligger landlig til – langt fra storbyenes «larm og barm» er dette kjernen i det tilbudet vi har til våre gjester.

Vi ser at den siste tids utvikling i Hamarøy gir optimisme knyttet til fremtiden. Vi ser at i prognoser for befolkningsutvikling i Nordland så er Hamarøy en av få kommuner som det forventes vekst i. Hva skyldes dette? Jo vi tror det er flere årsaker. Det har vært jobbet over tid, politisk, administrativt og lokale krefter, med å sette Hamarøy på kartet. Vi har lyst til å navne kort: Reiseliv i Hamsuns Rike der kommunen er en aktiv part, realisering av Hamsunsenteret, kommunens servicevennlig internettside som har høstet nasjonal oppmerksomhet, pågående utbygging av moderne infrastruktur for høyhastighets bredbånd. Ved Hamsun Videregående skole legges forholdene til rette for 3-årig utdanning innen friluftsfag. Innhavet har fått sin miljøgate og kommunen er og med på å bidra til å bygge alpinbakke. Kommunen jobber og aktivt for tilflyttere og for å legge forholdene til rette for utenlandske tilflyttere. Vi ser at det historisk lave innbyggertallet i kommunen nå er i ferd med å snu og grunnlaget for en ny fremtid for Hamarøy legges.

Tømmerneset Camping er opptatt av å bidra til å bevare arbeidsplasser i Hamarøy kommune samt være med på å gi grobunn for nye. For kommunen kan de planlagte inngrep blant annet bety tap av eksisterende arbeidsplasser, reduserte muligheter for nye arbeidsplasser knyttet til reiseliv og kultur, tap av uerstattelige kulturminner samt ødeleggelse av uberørt natur og miljø.

Velkommen til Æventyrlandet!

Hamarøy kommune har over tid arbeidet med å profilere kommunen på internett og har høstet ros for sin internettportal. «Hamarøy er der Nordland er som vakrest». Med den uttalelsen profilerer kommune seg utad gjennom å fremheve den vakre og spesielle naturen. Dette er og har i generasjoner vært bærebjelken og grunnlaget for nærings- og samfunnsutvikling i kommunen. Fra de første bosettinger for 4000-8000 år siden, som helleristninger på Tømmerneset viser, til i dag ref profilering gjennom Reiseliv i Hamsuns Rike, fremheves den unike naturen; «*Med natur så variert at bare et steinkast tar deg til en helt ny verden - fra fjell til hav, fra åpne enger til tett og utilgjengelig skog, er det kun fantasien som setter begrensninger*». I dette vakre landskapet der turister fra hele verden vandrer la også Hamsun grunnlaget for mange av sine prisbelønte skildringer.

Tall fra den amerikanske Facebook-motoren «Fan Page List» viser ifølge Nordnorsk Reiseliv at Nord-Norge gjør suksess på sosiale medier. Facebook-siden «Visit Northern Norway» har til tider flest kommentarer blant alle reisemålene i hele verden. Det vises til at årsaken til suksessen er bilder av naturskjønne omgivelser. Akkurat slik som vi har det her i Hamarøy.

Tømmerneset Camping befinner seg i skjæringspunktet mellom innland og fjordlandskap og ligger vakkert plassert like ved E6 og har faste besøkende fra Nordland, Norge og Europa. Campingplassen bidrar gjennom sitt varemerke og sin unike plassering til å «sette Hamarøy på kartet» som reisemål. Gjestene tilbys opplevelser i form av severdigheter, aktiviteter og naturopplevelser. For den fiskeinteresserte er det muligheter for fiske i sjø, vann og elv. Området er også godt egnet for turgåing både langs fjordkanten i fjæra, i skog og i fjell.

Det er flere severdigheter som ligger i gangavstand fra campingplassen. Helleristningene som befinner seg her er mellom 4000 og 8000 år gamle. Laksetrappen er en av Norges lengste. Krigsminnesmerkene er fra andre verdenskrig.

Førsteintrykket av uberørt natur er grunnlaget for at turistene finner det naturlig å overnatte på Tømmerneset Camping. Varemerket har over tid vært er unik natur i trivelige og rolige omgivelser. Gjestene tilbys nærhet til naturen og hovedopplevelsen for turistene er sanseintrykkene og roen gjennom campingplassens plassering i mellom fjord, fjell og innland. Ved vannet og strandkanten med sitteplasser forsterkes følelsen av total frihet. Her kobler gjestene av og nyter utsikten av uberørt natur.

Bildet viser utsikten fra campingplassen mot fjellsiden der en 30-40 bred og 1,2 km lang trase, strippet for skog, sprengte bergknauser, oppmurte tårn og en rørgate fra toppen og ned til vannkanten planlegges å legges

Bildet er tatt fra fjellsiden der traseen for kraftverket er tiltenkt å ligge.

Bildet viser campingplassens plassering ved E6 mellom Sagfjorden og Kjerringvannet. Bildet er tatt fra fjellsiden der traseen for kraftverket er tiltenkt å ligge. Et slikt synlig inngrep vil være direkte ødeleggende for campingplassens tilbud til gjestene.

Tilbakeblikk

Tømmerneset Camping startet sin virksomhet på midten av 60-tallet og ble i 1971 godkjent som campingplass med formål å legge til rette for overnatting i telt, campingvogn, hytter og rom. I 1986 overtok Eli og Helge

Kristiansen driften av campingen. Etter utbygging av ny trase for E6 i 1990 ble det iverksatt gradvis utvidelse. Frem til i dag er det investert et 2-sifret antall millioner i vann og avløp, servicebygg, badstue, vaskerom, kjøkken, resepsjon, hytter, utearealer, brygge, bål plass, lekeapparater, strand, infrastruktur for campingvogner/bobiler samt i utstyr for utleie. Det er spesielt lagt til rette for funksjonshemmede med egen WC/dusj. Det er 14 hytter, 2 rom samt oppstillingsplasser for 50 – 100 telt, bobiler og campingvogner.

Resepsjon ved Tømmerneset Camping

Campingplassen er en typisk sesongbedrift med åpningstid 1. juni til 1. september. Med så kort sesongen er campingplassen sårbar for ytre påvirkninger som reduserer inntjeningsgrunnlaget. Inntjeningen i knappe 3 måneder skal dekke drift, vedlikehold og avskrivninger av anlegget. En bedrift som har anledning til å ha åpent hele året har således grunnlag for en helt annen inntjening enn en campingplass.

I de 3 månedene er åpningstidene fra 09.00 – 23.00 hver dag også lørdag og søndag. Det er en kort og hektisk periode. Den typiske turist ankommer i tidsrommet mellom kl. 15.00-20.00 og overnatter et døgn. Besøkende som velger å overnatte i landlige omgivelser ser etter nærhet til uberørt natur som del av sin opplevelse. Som uoffisiell «turistinformasjon» søker vi å overtale besøkende til flere gjestedøgn i Hamarøy og Nord-Salten. Dette har betydning for:

- Kommunen og Nord-Salten som reisemål
- Tilbydere av opplevelser
- Servicetilbydere
- Handel – mat
- Kafe-restaurant

Vi får tilbakemeldinger på at campingplassen har en unik plassering like ved E6 og at vi har noen naturgitte fortrinn. Som nevnt ligger plassen mellom fjell, vann og fjord. Besøkende benytter muligheten til å vandre, fiske og slappe av i stille og rolige omgivelser. Noen benytter anledningen til å se på helleristninger og ruiner fra 2. verdenskrig. Vi opplever å ha et bra produkt som tilfredsstiller forventningene våre kunder har til camping.

Vi opplever gjennom samtaler med våre besøkende at vårt produkt i dag allerede har «riper i lakken» gjennom de utbygginger som har vært gjennomført i nærområdet. Herunder, Sagvassdalen, Sagfossen, Forsanutbyggingen, søppelanlegg 1km nord for campingen. Disse inngrepene representerer stygge sår og gjør naturopplevelsen mindre. For Tømmerneset Camping var Sagfossen, 500 m vest, en stor turistattraksjon. Deler av inntektsgrunnlaget forsvant når den ble borte. En stor turistattraksjon og et eventyrlig laksefiske ble da revet bort.

Sagfossen «i gamle dager»

Sagfossen i dag «uten vann»

Vurderinger av konsekvenser

For Tømmerneset Camping spesielt

Inngrepet i naturen av den foreslåtte utbyggingen må ses i sammenheng med allerede utbygde vassdrag i området. Fra tidligere er vassdragene fra Slunkajavre, Rekvannet og Sagvassdalen utbygd. Utbygging av Forsan, mot vest for Tømmerneset, er i siste fase. Videre utbygges Innhavet kraftverk og det er søknader på Mølnelva, Reinokseelva, Fjerdevatnet, Tennvasselva og Svartvasselva, Hoffmannselva. Det kan i tillegg nevnes at Iris har etablert et anlegg for håndtering av søppel i nordenden av vannet ved campingplassen «Kjerringvannet». Oppsummert er det allerede flere inngrep i naturen som er av vesentlig karakter i området.

Det foreslåtte tiltaket vil således gjøre inngrep i det siste uberørte området som er i campingplassens område. Retningen mot øst – Tennvasselva er det siste som er igjen av det Hamarøy kommune og Reiseliv i Hamsun Rike definerer som «Æventyrlandet». Dette landskapet og det visuelle bildet er livsnerven for Tømmerneset Camping. En 30 meter bred trase, sprengninger i fjell og en rørgate på over 1,2 km vil ødelegge driftsgrunnlaget for campingplassen. Traseen vil gjøre inngrep i unik sårbar natur der sjeldne planter og fuglearter har sitt tilholdssted. Det er og uerstattelige kulturminner fra 2. verdenskrig i det berørte område som er foreslått fredet og som har som har et stort potensial i forhold til kulturbasert næringsutvikling.

Drift av camping er en marginal næringsvirksomhet. Sesongen er kort og investeringskostnadene høye. Tømmerneset Camping er bygd opp over tid og har i dag et veldig bra tilbud for bobil/camping/telt samt hytter for utleie. Den korte inntjeningsperioden skal gi grunnlag for drift og investeringer som bedrifter ellers har inntekt på hele året.

Tømmerneset Camping er innfallspport for tilreisende fra sør. Campingplassen er en av de største i Nord-Salten, langs E6 fra Fauske til Bognes, og har i tillegg til tilbud til overnattende gjester også fungert som uoffisiell turistinformasjon for gjennomgangstrafikk. Det videresendes gjester til hele Hamarøy og Nord-Salten for øvrig. Det er således uante negative konsekvenser for innmating av tilreisende for næringslivet i Hamarøy og Nord-Salten ved en ytterligere utbygging av området på Tømmerneset.

For kommunen

Statistikk viser at om lag 49% av arbeidsplassene i kommunen i dag er knyttet til offentlig administrasjon, helse, sosialtjenester, undervisning m.m. Den andre største næringen er varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet med 12% andel. Denne nest største næringen har et stort potensiale for vekst og kan gi grobunn for nye arbeidsplasser i kommunen. Det er et tankekors for annen næringsvirksomhet at så stor andel av naturen blir regulert til produksjonsområder for kraft. Spesielt gjelder dette de minste kraftanleggene som gir store inngrep, ikke nye arbeidsplasser og som gir marginale inntekter for utbygger og for kommunen.

Totalt forbruk i kommunen av kraft var i 2009 på 39,1 GWh. Det årlige overskuddet ligger på om lag 175 GWh og eksporteres ut av kommunen. Det vil si at kommunen eksporterer nesten 5 ganger sitt eget forbruk. All ytterlig utbygging vil gi kraft som også må eksporteres ut av kommunen. Mindre utbygginger, som Tennvasselva, gir ikke nye arbeidsplasser annet enn en viss aktivitet i utbyggingsperioden. Produksjonen av kraften vil heller ikke benyttes lokalt. Uttaket vil hovedsakelig foregå i en periode i året der kraftprisene er på sitt laveste. Således vi ikke en inntjening ha mer enn marginal betydning for utbyggeren og for kommunen. Nord-Salten er i dag, i henhold til «Lokal Energiutredning for Hamarøy kommune 2011» stor netto eksportør av kraft da det ikke er grunnlag for å benytte den lokalt.

Hamarøy har totalt sett hatt negativ befolkningsutvikling de siste 15 årene og innbyggertallet er historisk lavt. Tilflytting også fra utlandet kan synes å endre den negative utviklingen. Et flerkulturelt samfunn gir nye muligheter i Hamarøy. Utfordringen blir å skaffe til vege nye arbeidsplasser utenfor offentlig sektor. Her kan kulturbasert næringsutvikling bidra til vekst og gi grunnlag for nye arbeidsplasser.

Hamarøy kommune har store utfordringer med å skape nye private arbeidsplasser. Ungdom har over tid valgt å flytte fra kommunen blant annet på grunn av utdanning og vanskeligheter med å finne arbeid. Kommunen har store utfordringer med å legge forholdene til rette for kunnskapsbaserte arbeidsplasser. De store vekstområdene nasjonalt og internasjonalt retter seg mot kulturnæringer. Opplevelser gjennom aktiv deltakelse i naturen eller gjennom sansing av naturfenomener gir grobunn for vekst. Eksempelvis viser nylig statistikk at hotellnæringen i Tromsø har 9 av 10 senger opptatt i vinterhalvåret. Nordlyset og ekstremopplevelser i kaldt klima tiltrekker turister fra hele verden. Hvor er tilbyderne av overnattinger og opplevelser i Nord-Salten i dette bildet? Hva kan vi i Hamarøy og i Nord-Salten gjøre sammen for å legge forholdene til rette for vinterturisme til kjøpsterke asiatiske, Russiske, Europeiske, amerikanske turister? Salg av opplevelser har et stort potensial sett i et globalt perspektiv. Tiden er moden, eller overmoden, for sammen å gjøre nye grep for næringsutvikling innen reiselivs- og kulturbaserte næringer. Det er derfor av avgjørende betydning at kommunen arbeider for å bevare uberørt natur som grunnlag for videre vekst i Hamarøy.

Kommentarer til den fremlagte søknaden

Tennvannet er et grunt vann med lite tilsig av vann. Det er til tider lite og ingen vannføring i elva sommerstid. **Det fremkommer i rapporten at anslagene for vannføring og beregning av kraftproduksjon ikke er basert på målinger av omsøkte elv.** Det er således stor usikkerhet i hva en slik utbygging vil gi i produksjon av kraft. Her har søker tatt en stor snarvei i forhold til å finne et troverdig anslag.

Søker opplyser at en eventuell produksjon vil foregå i sommerhalvåret. Dette er en tid da det er stor produksjon av kraft i hele Skandinavia og prisene på kraft er på sitt laveste - ref Nordpoolspot.com, DNB Markets, Markedskraft og andre utredninger kraft. Nordland og Nord-Salten er overskuddsområde og eksporterer kraften ut. For tiden er det heller ikke kapasitet i nettet til å føre en slik kraft ut.

Søker opplyser at stipulert kraftmengde i et optimistisk anslag tilsvarer produksjon til under 300 husstander. Denne «kraftmengden» skal forsvare de negative konsekvensene ved en eventuell utbygging.

Bilder som er lagt inn/ved søknaden er med hensikt tatt i tåke og regnvær. I et reiselivsperspektiv antar vi at dette er gjort bevisst for å tone ned den unike naturen i området. Bildene gir inntrykk av et grått og trist område uten verdi. Dette er direkte provoserende av konsesjonssøker.

Kort oppsummert en søknad som er utarbeidet med stor grad av synsing og nedtoning av konsekvenser til fordel for søker.

Oppsummering

Vi har prøvd å få frem konsekvenser for en utbygging av Tennvasselva spesielt men og for videre utbygging av kraft i kommunen. Vi er ikke i mot kraftutbygging der inngrep gjøres uten direkte synlige konsekvenser eller er skadelidende for miljø og biologisk mangfold.

Norge og verden har behov for kraft. Det er imidlertid en grense for hvor mye en enkelt kommune kan bidra til dette formålet uten at det går på bekostning av samfunnet og for annet næringsliv i kommunen.

Vi har vist til at en utbygging av Tennvasselva vil være direkte ødeleggende for videre drift for campingplassen. Dette vil også ha betydning for andre næringsaktør i kommunen gjennom at Hamarøy kan miste en reiselivsaktør/turistinformasjon og et viktig reisemål i kommunen og Nord-Salten.

Tømmerneset Camping ønsker blant annet å bidra til å iverksette en mulighetsstudie som har til hensikt å belyse potensialet for nye arbeidsplasser knyttet til vekstområdet kulturnæringer. Dette kan gi muligheter for stor samfunnsmessige vekst i Hamarøy. Hamarøy har store muligheter til å utvikle unike konsepter der natur, miljø, det samiske perspektiv, dyreliv, kulturminner og regionens tradisjoner er bærebjelker. I et slikt perspektiv vil det være riktig å koble offentlige og private aktører til samarbeid for fremtiden.

Vi ser mange muligheter for utvidelse av driften, for området lokalt, kommunen og for Nord-Salten. For campingens sin del er alt avhengig av grunnlaget for drift – inntjeningen i en kort sesong. For Tømmerneset Camping er det av avgjørende betydning å få bevare det som er igjen av, ja som Hamsun sier, «Æventyrlandet» på Tømmerneset.

Konklusjoner

1. Kommunen må vurdere de omsøkte utbygginger opp mot de inngrep som allerede er gjennomført. Det er fare for at bildet utad av Hamarøy som «Æventyrlandet» kan bli borte.
2. Reiselivsnæringen som lever av å selge Hamarøy mister argumenter for å profilere «den uberørte naturen». Muligheten for reiseliv- og kulturbasert næringsutvikling i Hamarøy minsker i takt med drastisk synlige inngrep i naturen.
3. Produktet til Tømmerneset Camping er nærheten til naturen. Utbyggingen av Tennvasselve må ses i sammenheng med allerede utførte inngrep i naturen gjennom utbygginger av anlegg i nærområdet, herunder: Slunkajavvre, Rekvatn og Sagfossen mot sør, Forsanvassdraget mot vest og søppelanlegg i regi av Iris nord for campingen. Naturen i området tåler ikke flere inngrep. En utbygging med de planlagte inngrep vil ødelegge grunnlaget for drift av camping og annen næringsvirksomhet knyttet til reiseliv og kultur. Det visuelle bildet på Tømmerneset av Æventyrlandet blir borte.
4. Hamarøy kommune vil ved en utbygging stå i fare for å miste en av de største campingplassene i kommunen og i Nord-Salten.
5. Eksisterende og fremtidige arbeidsplasser knyttet til reiseliv og kultur i privat regi kan gå tapt. Dette er næringer som gir store muligheter til arbeidsplasser for ungdom. I Reiseliv og i næringer knyttet til kultur er andelen av kvinnelige arbeidsplasser stor.
6. Det er stor nasjonal og internasjonal strategisk fokus på kulturbasert næringsutvikling. Hamarøy har mange muligheter.
7. Et inngrep i naturen knyttet til utbygging av Tennvasselve er ikke reverserbar. Området vil være ødelagt for generasjoner.
8. Den store veksten i reiseliv – og kulturnæringer har i de senere år kommet der aktørene klarer å formidle de råde og sterke opplevelsene som natur og historie gir. Her har Hamarøy alle forutsetninger for å kunne lykkes.
9. Campingplassen har over mange år lagt ned store investeringer og vil få et direkte økonomisk tap ved en eventuell utbyggelse av et småkraftverk

Tømmerneset camping har med dette gitt sine synspunkter på hvilke konsekvenser utbygging av vassdragene og Tennvasselve spesielt vil bety for videre drift av campingplassen samt for eksisterende og fremtidig næringsliv i kommunen.

Vi er opptatt av fremtiden for campingplassen og for kommunen. Vi ser mange muligheter for videre vekst. Men igjen – vi minner om det Hamsun sier:

«Fremskritt, hva er det? At vi kan kjøre fortere på veiene? Nei, fremskritt det er legemets nødvendige hvile og sjelens nødvendige ro. Fremskritt er menneskets trivsel. Her i Hamarøy gir dette sitatet av Knut Hamsun dyp mening. Landskapet inviterer til hvile – men samtidig gir den dramatiske naturen næring til vandrers uro»

La oss sammen ta vare på « Æventyrlandet»!

HØRING I FORBINDELSE MED PLANER OM SMÅKRAFTVERK I HOFFMANNSELVA I HAMARØY

Innspillene fra Tangen Produkter vil være konsentrert om fisk/det akvatiske miljøet basert på at undertegnede har drevet med fiskestell og kultivering i Sagvatnan siden midt på 1980-tallet, de senere årene i samarbeid med Hamarøy kommune, Statskog og Fylkesmannen i Nordland. Sandnesvatnet var i perioden 2008 – 2011 med i Regulantprosjektet i regi av Fylkesmannen i Nordland.

Årlige rapporter fra Tangen Produkter om alt av tiltak/kultivering sendes Fylkesmannen i Nordland, Hamarøy kommune og Sagvatnan Grunneiarlag. Det understrekes at samtlig fisker sløyes og analyseres; fastsette kjøttfarge, parasitter i kjøtt/tarm, gytefase, kondisjonsvurdering.

Først en faktafeil i Sweco sin rapport av 19.11. 2012 (4.4): Det går ikke anadrom fisk opp Falkelva til Rekvatnet. Dette er fysisk umulig, og selv i den aller nederste delen av Falkelva har det aldri gått laks. Elva er ikke egnet som gyteelv for laks, sjøørret eller innlandsørret. Falkelv kan nok ha produksjonspotensial, men ørreten gyter ikke her.

Status for fisk i Sandnesvatnet, Strindvatnet og Rotvatnet:

Ørret

Vatna har en stor bestand av ørret, og det er veldig fin størrelse på fisken. Dessverre er det en del parasitter i fisken. Sandnesvatnet er kjent for å være det eneste vatnet i Nord-Salten som har en god stamme av **storørret**. Det skal være tatt ørret på 12 kg, og jeg har selv sett ørret på 9 kg som er fisket her. Årlig tas det flere fisker mellom 4 og 7 kg. Også på isfiske tas det årlig ørret på over 3 kg. Strindvatnet har også innslag av storørret. I Rotvatnet er det ikke storørret, men det tas årlig ørret her på mellom 1 og 2,5 kg.

Røyr

Disse 3 vatna har en for stor bestand av røyr, men et langsiktig og omfattende kultiveringsfiske har ført til at både størrelsen på røyra og kvaliteten har blitt betydelig forbedret de siste 10 åra.

Ål

Det er en god del ål i vatna (i hele vassdraget)

Stingsild (trepigget)

Det er en altfor stor bestand av stingsild, og denne er mellomvert for parasitter. Fisk som spiser stingsild får parasitter. I dag er stingsilda «rota til alt ondt» når det gjelder problematikken med parasitter i fisk.

Laks og sjøørret

Det er lite laks og sjøørret i Sandnesvatnet og Strindvatnet. Ca. 80 - 90 % av fisk som går opp fra havet stopper opp i Rotvatnet. Det er et større innslag av sjøørret enn laks.

(Det vises til Rapport 2013-05 Prosjekt Utmark/ Ferskvannsbiologen - fangstfella i tjønna i laksetrappa i 2012).

Status for fisk i 4.vatnet (Kråkmovatnet):

Vatnet har en stor bestand av ørret, en del ørret av fin størrelse, men over 50 % av fisken har parasitter. Innslag av mager fisk.

Det er sannsynligvis ikke røyr lenger i 4.vatnet.

Vatnet har en veldig stor bestand av trepigget stingsild.

Det er ål i vatnet.

Gyting/gyteområder/gyteforhold:

Ørret

Sandnesvatnet

Ørreten har Hoffmannselva som gyteelv, særlig storørreten.

(Små gyteørret kan søke seg mot Lappjordelva og Skillelva ved god vassføring)

Strindvatnet

Mesteparten av ørreten, og da særlig den som er stor, går opp gjennom Strindstraumen og videre til Hoffmannselva for å gyte.

Det registreres litt gyting i Strindstraumen, men ikke årvisst (må ha god vannføring). Ved lav vannføring er det stor algevekst på bunnen, dårlige gyteforhold.

Det registreres også at det enkelte år er forhold for at den minste gyteørreten søker seg mot Strindelva (må ha god vassføring i elva og vannstanden i Strindvatnet må være høy).

En del ørret søker seg også mot Nerstraumen, men er veldig avhengig av god og stabil vassføring/vannstand.

Rotvatnet

Ørreten har Lielva og Rotelva som veldig gode gyteelever.

En del ørret søker seg mot Nerstraumen, men må ha god og stabil vannstand/vassføring for å ha vellykket gyting.

4.vatnet

Ørreten gyter i alle sideelver/småelver, samt nedre del av innløpselv og øvre del av utløpselv.

Laks/Sjøørret

For Sandnesvatnet og Strindvatnet er det kun gyting i Hoffmannselv. Det er denne elva som gjør at fisken søker seg videre fra Rotvatnet. Men da er fisken avhengig av god vannstand både i Strindstraumen og Nerstraumen for å komme seg til Hoffmannselv.

I Rotvatnet gyter laks og sjøørret i Rotelva og Lielva.

Gytetid ørret, laks og sjøørret; fra midten av september og til midten/slutten av oktober. Men fisken begynner tidligere å søke seg mot gyteelvene.

Røyr

Sandnesvatnet

Gyteplassene kartlegges fortløpende, og det viser seg har at hdet er gyting mange steder i vatnet og på ulik dybde; fra 0, 5 dybde til 20 m. Det som er spesielt er at storparten av røyra har sitt gyteområde mellom Kirkfjell og Falkelv, avhengig av hvordan strømmen fra Hoffmannselva går. Er strømmetninga langs Kirkfjell søker mesteparten av røyra langs denne siden av Hoffmannselv, går strømmetninga mot Falkelv/Sandnesbotn, søker røyra seg langs sør og østsiden av vatnet.

Strindvatnet

Her er 4 store gyteområder, fra 0, 5 m dybde til 20 m. Den viktigste gyteplassen er nok fortsatt mot Nerstraumen.

Rotvatnet

Dette vatnet er det som er minst kartlagt ang gyteplasser. Fra gammelt av ble det vurdert at ca.90 % av røyra søkte seg på grunnene (0, 5 m- 2 m dybde) i Nerstraumen. Nå har vannstanden vært så skiftende i så mange år at mye av røyra har søkt mye dypere utenfor Nerstraumen, og vi ser at den gradvis etablerer flere små gyteområder.

Gytetid røyr; Her er det vanntemperatur og vannivå som avgjør mye. Generelt ser vi at fra at hovedgytinga tidligere var i september, er det nå oktober og november som er de viktigste gytemånedene. Enkelte år strekker gytinga seg nok også ut i desember.

Oppvekstområder ørret

Både Sandnesvatnet , Strindvatnet og Rotvatnet har urer og partier med mye stor og små stein langsmed land og ut i vatnet hvor ørretyngel finner mat og kan gjemme seg.

Ellers er alle småbekkene inn i vatna gode oppvekstområder, og i tillegg er både Hoffmannselv (og i straumen utenfor), Lielva og Rotelva gode oppvekstområder, og ikke minst Strindstraumen (både i Sandnesvatnet og i Strindvatnet).

I 4. vatnet er alle småelvene god oppvekstområder, samt innløpselv og utløpselv.

Oppvekstområder laks

Hoffmannselva, Rotelva, Lielva.

Oppvekstområder røyr

I de frie vannmassene.

Om kultiveringsarbeidet

Midt på 1980-tallet begynte det å bli tatt grep om tynning av røyra som da hadde snittvekt på ca. 75 g og svært mye parasitter. Dette var i samarbeid med Statskog, og det var særlig Sandnesvatnet og Strindvatnet som ble prioritert ved utfisking med småmaska garn. En del grunneiere og andre fastboende deltok. Stig Tangen begynte å trekke fiskekultivering inn i skolearbeidet og tok elver på valgfag fiskeri/friluftsliv med i arbeidet.

Innføring av lakseloven i forbindelse med laksetrappa førte til at lakseloven ble strengt fulgt, og fiskekultiveringa lå derfor så å si helt nede første halvdel av 90-

tallet. Stig Tangen søkte Fylkesmannen om disp fra lakseloven, og tok opp igjen tynningsfisket i samtlige vatn. Det ble fisket med småmaska garn og teiner. Etter hvert ble det fra FM åpnet for utvidet fisketid med garn for alle (på søknad fra grunneierlaget 9. Etter at Tangen Produkter ble dannet i 2004 og det ble lagt et bedre økonomisk grunnlag for kartleggingsarbeid og fiskekultivering i Sagvassdalen, har kultiveringsarbeidet blitt intensivert og systematisert.

Sagvatnan Grunneiarlag søker hvert år Fylkesmannen i Nordland om fisketillatelse med maks 24 mm/26 omf garn og fiske hele året. I dag har alle som kjøper garnkort anledning til å fiske med 3 stk garn (maks 24 mm maskevidde).

Tangen Produkter driver tynningsfiske i Sagvatnan med teiner om våren og småmaska garn (fra 24 mm til 19, 5 mm og i perioder 18 mm) vår og høst. I tillegg vektlegges det årlig å kartlegge gyteområdene og andre gytefaktorer for røya. Det måles vanntemperatur hver måned.

I 4.vatnet gjennomfører Tangen Produkter jevnlig prøvefiske og kontrollfiske. I snitt har ca. 60 % av ørreten her parasitter. Her foreslås det å skaffe økonomi til et omfattende tynningsfiske av ørret.

Status nå er at de anadrome vatna har mye fin røyr, snittvekt på ca. 175 g, men ennå for stor bestand og det er ca. 12 % fisk med parasitter i kjøttet når en ser de 3 nederste vatna under ett.

Ørreten har fin størrelse, men litt for mye parasitter. Det er verst i Sandesvatnet i området Falkelv – Kirkfjell hvor ca. 40 % av fisken har parasitter i kjøttet. Ellers ligger i snitt innslaget på parasittbefengt ørret mellom 25 og 30 %.

I 2012 investerte Sagvatnan Grunneiarlag i 50 teiner for stingsild, og det skal i Sandnesvatnet, Strindvatnet og Rotvatnet gjennomføres et 5 –årig prosjekt med teinene i regi av Tangen Produkter for å se om vi kan lykkes med å redusere bestanden av stingsild. Dette er det eneste stingsild-prosjektet i Nord-Norge.

Konklusjon/vurderinger

En utbygging av et kraftverk i Hoffmannselv kan ha mange negative faktorer for fiskebestandene i de tre nederste vatna. Det er svært avhengig av hvordan **vassføringa** blir i både Hoffmannselva, Strindstraumen og Nerstraumen og hva

vannstanden blir i vatna. Det er ikke minst viktig, siden et kraftverk fører til redusert utslipp av vatn, **å fastsette når det kan slippes mye vatn.**

Ørret

I Sandnesvatnet vil gytemulighetene for ørret bli veldig forringet da Hoffmannselva er den aller viktigste gyteelva. Mest sannsynlig vil dette føre til at **den naturlige storørrestammen blir helt ødelagt**. Også som oppvekstelv vil nedre del av Hoffmannselva bli dårlig.

Også for Strindvatnet vil redusert vassføring i Hoffmannselva få konsekvenser i og med at stor ørret går opp fra Strindvatnet og til Hoffmannselva for å gyte. Liten vassføring i Strindstraumen vil redusere muligheten for stor ørret å passere på vei til Hoffmannselva.

Som oppvekstområde kan Strindstraumen få dårligere forhold ved lav vannstand, og dette vil også føre til økt tempo i tilgroinga på bunnen i straumen.

Lav vannstand i vatna kan gjøre småbekker og elver, ikke minst Strindelva uegnet som gytebekk. Det samme gjelder som oppvekstområder.

For Rotvatnet kan lavere vannstand, kombinert med liten vassføring i elvene, gjøre det vanskeligere for ørret å gå opp i elvene for å gyte. Det samme kan være tilfellet for 4. vatnet.

Laks

Laksen vil sannsynligvis bli helt borte i Sandnesvatnet og Strindvatnet ved liten vassføring i Hoffmannselva. Hoffmannselva vil bli uegnet som gyteelv, og i tillegg kan det bli vanskelig for stor fisk å forsere Strindstraumen.

Røyr

Enda lavere vannstand enn i dag vil få de konsekvensene at de grunne gyteområdene i Sandnesvatnet og de grunne partiene ovenfor og nedenfor Nerstraumen, vil etter få år bli helt borte som gyteområder. Dette fører til at røyra søker dypere for å gyte, og det vil kreve enda mer oppfølging, kartlegging og arbeid med kultiveringsfiske for å klare å beskatte røyra på gyteplassene, som er den mest effektive måten å tynne en røyrbestand.

Sannsynligvis vil gytetiden for røyr forskyves enda lenger ut på høsten, slik at ei beskatning av røyr fra fastboende og hyttefolk vil ikke skje; disse har tatt båtene på land for vinteren.

Vi vil få en uønsket vekst i røyrstammen.

Stingsild

Grumsete vatn vil gi enda bedre skjul for stingsild, og all erfaring fra andre vassdrag/reguleringer viser at dette gir enda bedre grobunn for vekst i stingssildbestanden. Varme vatn og justeringer i vannstand er også en stor fordel for stingsilda (i motsetning til ørret og røyr).

Andre momenter:

Isfiske på vatna i Sagvassdalen er svært populært og dette er det området i N-Salten med mest isfiske. Etter at det ble kraftutbygging har isen blitt farligere, og har ført til en naturlig begrensing i omfanget av isfiske. Enda mer regulering vil mest sannsynlig føre til at det ikke kan fiskes på isen hver vinter i Sandnesvatnet pga tynn/farlig is, og selv på kalde vintre vil isfiske her bare kunne foregå i en begrenset tidsperiode. I hvert fall vil det ikke, når påska er i april, være egnet for dette populære fisket.

Det vil bli større tilgroing på bunnen ved lange perioder med lav vannstand, samt mindre strøm i vatnet.

Mattilgang nært land forringes.

Stingsildprosjektet vil bli vanskeligere å få gode resultater av.

Laksetrappa skal ha en viss vannmengde. Det er enighet i fagmiljøene at trappa bør åpnes tidligere om sommeren/våren og være åpen så langt ut i oktober som mulig. Hva vil skje ved enda ei utbygging i vassdraget?

Vassdraget som har en fin mengde ål (denne er totalfredet pga stor bestandsreduksjon i Norge), vil sannsynligvis få en mindre bestand ved ei utbygging.

I utbyggingsperioden vil vannkvaliteten i Sandnesvatnet forringes, og dette vil føre til dårligere matforhold for fisk. Sannsynligvis vil det legge seg slam og partikler på bunnen i området ved Hoffmannselv.

Når Sweco-rapporten konkluderer med at «Samlet sett vurderes utbygginga å ha middels negativ påvirkning på akvatisk miljø» vurderer jeg at dette ikke

stemmer. Det er viktig å se hele vassdraget under ett, og **da er min vurdering at utbygginga har stor negativ påvirkning på akvatisk miljø.**

Dersom det blir ei utbygging, må det før oppstart/gitt tillatelse være på plass mange tiltak/kompensasjon. Dette ønsker jeg å komme tilbake til dersom det skulle bli aktuelt. Men jeg vil gjerne påpeke at det er brukt og brukes mye økonomiske midler, og det er nedlagt/nedlegges et enormt arbeid i å få vatna i Sagvassdalen til å framstå som attraktive og spennende sportsfiskevatn og et fantastisk friluftsområde. I dag er dette et av de viktigste friluftsområdene i Nord-Salten, både lokalt, regionalt og i reiselivssammenheng.

Drag 10. april 2013

Stig Tangen

Uttalelse småkraftverk i Svartdalen fra Innhavet Grunneierlag

Vi har ingen motforestillinger overfor småkraftutbygging i Svartdalen. Utbygginga er meget positiv for berørte eiendommer, distriktet og kommunen som sådan i form av skatteinntekter. Utbygginga er svært miljøvennlig på alle områder (jfr. her søknaden med vedlegg til NVE som understreker minstevannføring, nedgraving av rør og kabler i eksisterende skogsveg etc). Svartdalen vil fortsatt kunne fremstå som et aktivt friluftss og turområde. Utbyggingen vil ikke påvirke negativt i forhold til grunneierlagets forvaltning av fisket i Svartdalen, hverken i vatnet eller lenger ned i elva. Nedre del av elva fra like ovenfor E6 og ned til sjøen vil få samme vannføring som før eventuell utbygging og i vatnet skal minstevannføring opprettholdes. Fiske foregår i vatnet og nedre del av elva. Det går ikke fisk opp i vatnet fra sjøen.

Oppsummert, er utbygginga svært positiv for berørte gårder. Utbygginga vil gi positive ringvirkninger for distriktet rundt og for hele kommunen. Siden skogsdrift og gårdsdrift alene ikke gir et tilstrekkelig inntektsgrunnlag i dag, vil utbygginga kunne gi nødvendige tilleggsinntekter. Innhavet Grunneierlag støtter derfor denne utbygginga.

Innhavet, den 11. 04. 2013

Frans Wisken
Innhavet Grunneierlag

HAMARØY KOMMUNE	
POSTMOTTAK	
År saksnr.	B/323 2013
Saksbeh.	
16 APR 2013	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.entr.	Des/11/13
Untatt utf. jfr.	

Hamarøy 15.april 2013

Hamarøy Kommune

8294 Hamarøy

Uttalelse vedrørende konsesjonssøknader for kraftutbygging i Hoffmannselva, Tennvasselva og Svartvasselva i Hamarøy kommune

Viser til deres oversendelse datert 9. april samt vårt foreløpige svar datert 10. april.

Konsesjonssøknadene er gjennomgått av styret i Hamarøy Jeger og Fiskeforening. HJFF stiller seg positiv til videre kraftutbygging i kommunen og de ringvirkningene dette fører til i lokalsamfunnet.

Samtidig anser vi det som en ulempe for frilftsaktiviteter at vassdrag og friluftsområder blir berørt.

I den forbindelse vil vi be om at Hamarøy kommune i konsesjonsvilkårene ovenfor utbyggerne betinger avsatt kroner 20.000.- pr. GWt, som et engangsbeløp til et fremtidig friluftsfond i Hamarøy kommune.

Vi ber om at HJFF får delta i utformingen av vedtektene til friluftsfondet.

Med vennlig hilsen

Hamarøy Jeger- og fiskerforening

Henry Bratli
Leder

Øivind Mikaelson
Regine Normannsvei 22a
8019 BODØ

Til

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Bodø 11.4.2013

Deres ref. 201202715

Vi viser til NVEs høringsbrev datert 4.3.2013 med søknader om konsesjon for Tennvasselva.

Undertegnede er grunneier ved Kjerringvatnet, hvor vi har hatt hytte siden 1965 (Gnr 114 / 19).

Vi protesterer mot den planlagte nedbyggingen av Tennvasselva!

Bakgrunnen er følgende hovedmomenter:

1. Området er av verdi for flere truede dyrearter for eksempel ål,
2. det er et viktig kulturminne fra 2.verdenskrig,
3. synlig inngrep i naturen vil forringe opplevelsen og hvordan landskapet oppfattes,
4. og vi mener regionen nå har tatt sin del av vassdragsutbyggingen – og vi stiller også tvil om den samfunnsnyttene utbyggingen representerer – sett opp mot de natur-, kultur- og opplevelsesverdiene som blir forringet.
5. søknaden har dårlig tallgrunnlag og bør avvises.

1. Dyreliv

Fugl

I Tennvatnet og Kjerringvatnet, samt gruntvannsområdet i sjøområdet hvor elva kommer ut, er det et rikt fugleliv. Det er flere ulike type ender som oppholder seg her til litt ulike tider av året. Hornedykker hekker i nordenen av Kjerringvatnet. Både stor og små lom fisker på vannet vår, Sommer og høst.

Den lave beliggenheten gir isfritt vatn ganske tidlig på sesongen. Det ligger derfor i mai måned flere ulike ender her under påvente av at isen skal gå også på fjellvatn høyere opp i fjellet/dalen. Vi ser at de tar godt for seg av fisk, og vi antar de “spiser seg opp” til hekkeperioden. Vi har sett store flokker av kvinand i parringslek, krikkand og spesielt storlomen er eksklusive gjester tidlig vår. I dalen opp fra lagmannsvika har vi for noen år tilbake observert blåstrupe, og det er en spill-lokalitet for storfugl på toppen av lia i prosjektområdet.

Fiskebestander – det er ørret av god kvalitet i Kjerringvatn, innslag av sjøørret og ål. Sjøørreten kommer opp på flompreget elv. Ørreten er ikke slik Sweco refererer preget av parasitt, men er av god kvalitet og gir grunnlag for fritidsfiske. Ålen er observert om sommeren, da den ligger og “soler” seg på grunt vann, og på vårvinteren når den uheldig nok har bitt på kroken ved isfiske.

Ålen er lite påaktet og dessverre har den ikke et like sterkt “vern” fra norsk forvaltning som andre mere “populære” arter som er gode å spise eller pene å se på. Vi mener at ålen i denne saken bør tas hensyn til. Den europeiske ålen er kategorisert som “Kritisk truet” i den nasjonale rødlista. Dette betyr at trusler mot arten generelt og leveområde så langt mulig skal tas hensyn til i forvaltninga!

Utbyggingen vil redusere flomtoppene drastisk. Flomvannet “spyler” organisk materiale fra fjellsida og fyller på til Kjerringvatnet med det som omdannes til “dynn” i bunnområdene i vatnet. Det er her ålen oppholder seg, finner mat og skjuler seg. Den lille vannføringen vi ser på seinsommer og vinter er generelt viktig for “påfyll” av smådyr til fiske og byttedyr. Dersom denne ikke blir opprettholdt vil både sammensetning og mengde av arter som er karakteristiske for vatnet i dag bli endret.

Konklusjonen dyrearter: utbyggingen slik den ligger beskrevet i søknaden gir risiko for regionalt bortfall/reduksjon av en Kritisk truet art – ålen, samt gir dårligere forhold for en kritisk truet fugleart - Horndykker. Søknaden bør derfor avslås av NVE.

2. Kulturminner

Gjennom vår kontakt med Nordland fylkeskommunes kulturavdeling har vi fått forståelse av at kulturminnene knyttet til forlegninger fra 2 verdenskrig ved Kjerringvatnet var spesielle og vil bli vurdert i denne saken. Dersom bekkene fjernes fra minnesmerkene vil opplevelsesverdien forringes, og de vil fremstå som meningsløse. Vi har forstått det slik at minnesmerkene ikke er tilstrekkelig kartlagt, det er kun foretatt en overflatisk befarings. At det skal bygges en kraftstasjon på disse gamle tomtene synes vi er en reduksjon av områdets verdi.

Gammen fra 1931 på nordsiden av Tennvatnet – vil denne bli truet ved heving av vannspeilet? Stranda, hvor det er anlagt en rasteplass, vil ikke bli like fin siden framvasking av bølger ikke vil foregå på samme måte når vannspeilet endres.

3. Inngrep og opplevelser

Det skal legges **rør i dagen 1220 meter oppover i lia**. Dette vil bli godt synlig både fra veien, og fra Kjerringvatnet. Vi mener dette er et grotesk inngrep som vil gi konsekvenser for Campingplassen som drives ved Kjerringvatnet. Campingen er drevet kun i sommerhalvåret, og er eneste overnattingsmulighet på Tømmerneset. Et slikt inngrep er deprimerende for de som

skal drive et turistanlegg og står på dag og natt for å gi turistene er godt utbytte av oppholdet! Det er også svært flotte og godt vedlikeholdte helleristninger i kort gangavstand fra campingplassen.

Regionen mener vi har tatt sin del av inngrep. Dersom turistanlegg/ verdiskapning på landsbygda er ansett å være viktig bør de vises litt respekt, dvs i denne saken bør ingen rørgater tillates jf. søknaden.

I prosjektområdet er det fine turområder som brukes av hytteiere og campinggjester. Forbygging av Tennvatnet vil forringe den flotte opplevelsen av å komme ut mot vestdelen av vatnet, der vatnet “brekker” over i bekker og små fossefall og fortsetter nedover lia i en ganske ulend og villmarkspreget område. Øvre deler av prosjektområdet fremstår som villmarkspreget.

Det er også et flott turområde i dalen som går opp fra Lagmannsvika. Det er skogsbilvei et stykke opp. Gode bærområder vil gå tapt dersom vannet føres bort. En spillplass for storfugl er ikke registrert i miljørapporten til Sweco, men fra tidlig vår spilles det i lia på vestsiden mot toppen. Frafall av gode bæreforekomstene pga redusert “vanning” vil kunne ha konsekvenser for den lokale bestanden av storfugl, og “buldringen” i lia, som er et trivelig innslag på vårveldene, kan forsvinne.

4. Samla belastning – og samfunnsnytte

Blir det aldri nok? Den totale utbyggingen i området finner aldri sin grense, hvem skal si at man ut fra en nytte/kost vurdering har bygd ut de vassdrag som har et nyttekost regnskap som har høy nok positiv verdi. Skal virkelig alle små bekkefar langs Nord Salten – alle “sølvstrenger” i landskapet bygges ned? For oss virker det som at bare tiltakshaver er rik nok, og ikke egentlig trenger et stort utbytte fra prosjektet, så kan det gis konsesjon? Vi mener det er åpenbart for lite kraft å hente ut fra prosjektet – sett opp mot de verdiene som forringes, og sett opp mot at vi ønsker et levende landskap for oss selv, våre barn – og noe å vise frem til turistene, enten de stopper ved store, nasjonale severdigheter, eller de stopper ved små naturperler og kan gå en deilig kveldstur og se utover fjorden!

5. Feil i grunnlaget

Søknaden er basert på vannføringstall fra VM 171.3 Vasja (1972-1986) Dette vannmerket ligger 16 km øst for Tennvatnet. Vannmerket ble vurdert av søker å være det mest egna ift prosjektet. Vi kjenner ikke nøyaktig beliggenhet til vannmerket, men vi vet ut fra våre opphold at fjellene og vinden kan være utslagsgivende for nedbør, og at snødybden er svært varierende. Vår erfaring er at Tennvassdraget er sterkt flompreget, og at minstevannsføring over år er svært lav. Vi mener derfor at nedbørstallene ikke er gode nok. Her viser vi til NVEs egen veileder i planlegging, bygging og drift av små kraftverk kap 4.8 der usikkerhet i det hydrologiske grunnlaget er behandlet. Her vises til at for små nedbørfelt kan estimerer av gjennomsnittlig

avrenning har en usikkerhet på +/- 20%. "I små felt kan usikkerheten være større". For oss som tilbringer mye tid i eller ved vassdraget er det uforståelig at dette vassdraget skal bygges ut. Vi vurderer det slik at det kun kan leveres strøm i en årstid da det er strømoverskudd på nettet.

Avslutning:

Dersom utbyggingen skulle bli en realitet, ber vi om at det settes krav til:

- Minstevannsføring.
- Ingen sjenerende lys.
- Støyisolert kraftstasjon.
- Bruk av materialer og farger som går i ett med naturens farger
- Skånsom fremferd i byggeperioden, slik at det ikke settes spor i landskapet, ingen sprengsteinsfyllinger og evt "retting" med arrondering av terreng og tilsåing med stedegne arter.
- Det må legges til rette for fullstendig oppsamling av avvirket maling ved overflatebehandling, for å unngå tilførsel av miljøgifter ("virkestoffer"). Dette er en utfordring i terrenget det er snakk om, og det bør vurderes å legge fast dekke for mulighet til oppsamling under rørgatene.
- Høy fokus på miljøvennlig drift av kraftstasjonen slik at vi ikke får lekkasjer av oljeholdig vann og kjemikalier/miljøgifter ut i vatnet.
- Lagring av farlig avfall og kjemikalier må skje på egnet lagerplass, utilgjengelig for uvedkommede, med oppsamlingsmuligheter.
- Ifht miljøinformasjonsloven må anlegget rapportere om produksjon og miljødata på en egnet måte til publikum.
- Anleggsperioden i en tid da konflikt ift. fugl er minst mulig.

Mvh

Øivind Mikaelson

Kopi: Hamarøy kommune, Nordland Fylkeskommune v/kulturavdelingen

Vedlegg:

Alternativ miljørapport – om biologisk mangfold og opplevelsesverdier i området

Tennvasselva Kraftverk

i Hamarøy kommune, Nordland fylke

MILJØRAPPORT

– Biologisk mangfold og opplevelsesverdi i bilder og tekst

Innledning

Vi har laget vår egen “miljørapport” som et supplement til Sweco sin.
Alle bilder er tatt innen tre år fra dags dato.

Mvh

Familien Mikaelson

Kulturminner:

Brokar i nordre del av Kjerringvatnet v/utløpet av Tennvasselva.

Her er det skrevet inn både russiske og tyske navn side om side, noe som er tankevekkende.

Tennvatnet

Gammen

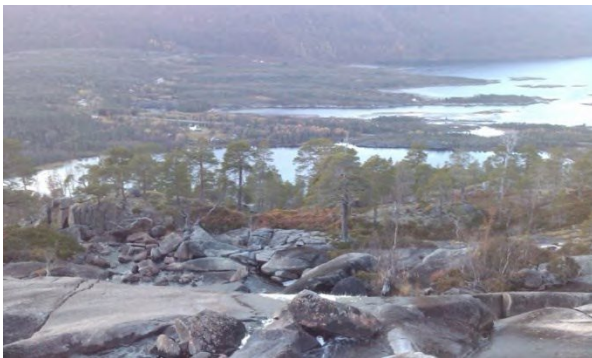

Her har det vært jevnlig aktivitet siden 1931, noe hytteboka gir inntrykk av.

Opplevelsesverdi

Øvre deler av prosjektområdet fremstår som villmarkspreget. Fra Tennvatnet, ved utløpet, er det en spesiell opplevelse å følge vannstrømmen mot vest og nedover lia.

Bildene er tatt i midten av september og viser liten vannføring.

Kjerringvatnet har varmt badevann om sommeren pga liten utskiftning og vannføring, det er gode badeforhold.

SAGVASSDALENS VENNER er en ideell forening (under stiftelse) som har til formål å ta vare på og formidle lokal historie og tradisjon, samt verne om kulturminner i Sagvassdalen i Hamarøy – med utgangspunkt i kommunens kulturminneprosjekt fra 1997; ”Kulturminner langs Sagvassdalen i Hamarøy – en reise gjennom 10.000 år”.

Hoffmannselv gård med innmark og kulturlandskap - og nære naboskap til Hoffmannselva er venneforeningens hovedanliggende i forbindelse med konsesjonssøknaden. Vårt innspill må sees i sammenheng med øvrige uttalelser, der natur, miljø og biologisk mangfold er hovedsak.

Gårdene i Sagvassdalen ble ryddet og bebygd i perioden 1720-1860. I den første perioden skjedde koloniseringen i hovedsak av samiske nybyggere. Disse hadde både sjøsamisk og lulesamisk bakgrunn. Senere kom bufolk til, blant annet med et betydelig innslag av innvandrere fra de store dalene i sør. Koloniseringen av denne vakre dalen med sine 7 vann og store skoger, er av flere omtalt som et ”tre-stammers møte”.

Bureiserne i Hoffmannselv var av halvt samisk, halvt bumanns-slekt. Gården er dermed også for et samisk kulturminne å regne. Gården ble ryddet og bosatt fra 1849-50. Med unntak av et beskjedent utbygg mot øst fra 1890-tallet, står hovedbygningen på gården slik den ble satt opp omkring 1850. Bureiserne ”Mella elven”, som gården kalles lokalt, kom fra nabogården Kråkmo og hadde sannsynligvis med seg et mindre stuehus derfra – som ble en del av det ”nye” våningshuset i Hoffmannselv. Deler av bygningen kan dermed være fra 1820-tallet. På gården finnes også fjøs, nå til nedfalls (men fortsatt til å redde). Fjosen er bygd etter en forholdsvis sjelden byggemetode (grindbygg) og reist etter 1917. Her er rester også etter uthus/smie, som falt ned for noen år siden. Til gården hører også en utmarksløe (Nysjåen) ved Fjerdevatnet, bygd 1922.

Før riksveien kom i 1940 gikk ferdselen gjennom dalen først og fremst på vatna, med båt sommerstid, på isen vinterstid. Mellom Sandnesvatnet og Fjerdevatnet gikk ferdselen på elvebakken langs Hoffmannselva – for lokalbefolkning, for regional ferdsel nord/sør over Kråkmofjellet og for turisttrafikk til og fra Kråkmo, som var stasjon for turistforeningen i en lang periode. Den mest kjente ”turisten” på Kråkmo var Knut Hamsun, som ved flere anledninger må ha gått turen langs idylliske Hoffmannselv. Denne turen har i våre dager forøvrig fått plass i den svært populære turboka ”På tur i Hamarøy, Steigen og Sørfold”.

I Hoffmannselva var det på 1800-tallet kornmølle, felles for gårdene ved Sandnesvatnet – Sandnes, Kirkfjell og Hoffmannselv. I elva har det vært to sagbruk. Det første allerede i siste halvdel av 1600-tallet, det andre sto ferdig i 1862. Dette siste ble senere flyttet til Femtevasselva, hvor rester fremdeles kan sees. I Sagvassdalen har skogbruk til alle tider hatt stor økonomisk betydning. Fra midt på 1880-tallet og i en 20-årsperiode fremover foregikk den såkalte ”Storhogsten” i regi av Staten, med hogst ved Sjettem- og Sjuendevatnet, fløting i vann og elver (deriblant Hoffmannselva) nedover til sagbruket ved Sagfossen, der man i travle perioder arbeidet flere skift. Rydningsmannen i Hoffmannselv, Jens Olsen, omkom for øvrig ved ei ulykke under denne Storhogsten, da han i 1897 fikk et fallende tre over seg på eidet mellom Sjettem- og Sjuendevatnet.

Hoffmannselv gård inngikk for 15-20 år siden i Hamarøy kommunes ”Sellanrå-prosjekt”, et samarbeid bl.a. med Nord-Salten Turlag. På 90-tallet og noen år inn i det nye hundreåret gjennomførte kommunen et sikrings- og restaureringsprosjekt på gården, i samarbeid med eier Statskog og med midler bl.a. fra Nordland fylkeskommune. Prosjektet ble aldri fullført, men skal ha æren for at hovedhuset på gården fremdeles står. Også senere er Hoffmannselv gård nevnt som en viktig del av Hamarøy kommunes Hamsun-satsing og som en av Hamsunsenterets ”satelitter”, på linje med for eksempel Tranøy og Hamsund.

Sagvassdalens venner skal arbeide for å restaurere og gjenskape Hoffmannselv gård slik den var, og bidra til å videreutvikle de natur-, miljø- og kulturverdiene som bygningene og kulturlandskapet representerer. Hoffmannselv gård har en bakgrunn og en identitet som er sterkt og uløselig knyttet til elva. Tradisjonen forteller om allsidig næringsvirksomhet, om jakt og fiske, om bygdemølle og sagbruk, om tømmerfløting og ferdsel. En vandring langs gårdsveien på elvebakken frem til gården gir både elvesus og ”historisk sus”, gård og elv hører naturlig sammen, og slik mener vi det bør få være også i fremtiden. Blant de mange elvene i det flere mil lange vassdraget, er Hoffmannselva i dag den eneste som er slik den var – og som sammen med det gamle gårdsmiljøet og naturlandskapet kan gi oss og kommende generasjoner innblikk i gamle dagers liv og virksomhet i dalen. Vi ser for oss en fremtidig Hoffmannselv gård og naturomgivelsene rundt som et sted og et miljø for enkle reiselivsaktiviteter, for friluftsliv, for ettertanke og ro. En kilde til livskvalitet og rekreasjon, og til økt forståelse både for naturmangfold og for en historie som vi oppfatter som enestående, ikke bare i kommunal, men også i regional sammenheng.

Sagvassdalens venner kan ikke se at en slik ambisjon på noen måte lar seg kombinere med de betydelige inngrepene som konsesjonssøknaden fra Nord-Norsk Småkraft AS skisserer. Vi vil også minne om at dalen i løpet av de siste 60 årene har gitt svært mye til beste for lokalsamfunn og storsamfunn. Mange naturperler er ofret, kulturminner er blitt borte. Her må vi få peke spesielt på det enestående naustmiljøet ved Sagfossen (fra 17-1800-tallet), som helt nødvendig ble jevnet med jorden da Sagfossen kraftverk i sin tid ble bygd. I dag ville dette blitt omtalt som miljøkriminalitet.

Konklusjon

Sagvassdalens Venner vil med dette sterkt fraråde at Nord-Norsk Småkraft AS gis konsesjon for bygging av Hoffmannselv Kraftverk.

Mvh.

Sagvassdalens venner (us)

For interimstyret:

Kjetil Jensen

Per K. Bjørklund

Børge Strandskog

Hei.

Vi er kjent med at Hamarøy kommune planlegger å ha et snarlig møte der gjeldene sak skal diskuteres. Vedlagt ligger kopi av brev sendt til NVE og tiltakshaver Nord-Norsk Småkraft der vi varsler befaringsangående Hoffmannselva kraftverk. Av andre planlagte kraftverk i kommunen har vi også sendt befaringsvarsel vedrørende Svartvasselva kraftverk.

Mvh.

S DIGGI
SAMETINGET

André Nilsen
R eaddi/Rådgiver
Kulturmuittut/Kulturminner

vjov eaidnu 50
N-9730 K ?johka
telefuvdna: +47 78 48 42 79

www.samediggi.no

Norges vassdrags- og energidirektorat
Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Sámediggi
Avlovageaionu 50
9730 Kárašjohka

telefovdna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Apningstider:
Mandag - Fredag
08.00-15.30

ÁSSJEGIEHTADALLE /SAKSBEHANDLER
André Nilsen, +47 78 48 42 79
andre.nilsen@samediggi.no

DIJÁ SIEV./DERES REF.

MIJÁ SIEV./VÅR REF.

13/970 - 4

Almmuda gá válda aktijvuodav/
Oppgis ved henvendelse

BVE./DATO

17.04.2013

Varsel om befarung - småkraftverk ved Hoffmannselva i Hamarøy kommune

Vi viser til NVEs brev av 04.03.2013.

Sametinget er kjent med at det kan være samiske kulturminner i det aktuelle området som ikke er registrert. Vi må derfor foreta en befarung før endelig uttalelse kan gis. Befaringa må gjennomføres når det er snø- og frostfritt og vil bli utført i løpet av feltsesongen 2013.

Det aktuelle tiltaket er å anse som et større offentlig tiltak som i henhold til Lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) §§ 9 og 10 utløser undersøkelsesplikt og påfører tiltakshaver utgiftene ved kulturminneforvaltningens befarung. Sametingets timepris for befarung er på kr. 620,-. Det beregnes timer for reisetid, tid i felt og for- og etterarbeid. I denne saken beregner vi å bruke 15 timer. Den totale prisen for befarunga blir da kr. 9300,-. Det understrekes at dette er et overslag og at den endelige prisen vil kunne fravike noe fra dette.

Sametinget gjør oppmerksom på at en befarung med påfølgende uttalelse ikke kan foretas før vi har mottatt en skriftlig aksept av vårt budsjettoverslag fra tiltakshaver. Vedlagt brev til tiltakshaver Nord-Norsk Småkraft følger betalingsaksept som bes returnert i underskrevet stand.

Tiltaket kan ikke iverksettes før vår endelige uttalelse foreligger.

Hvis planen skulle bli trukket tilbake, eller av andre grunner ikke lenger er aktuell, ber vi om å få beskjed om dette slik at vi kan avlyse befarunga.

Vi gjør forøvrig oppmerksom på at denne uttalelsen bare gjelder Sametinget, og viser til egen uttalelse fra Nordland fylkeskommune.

Varrudagáj /Med hilsen

Arne Håkon Thomassen
seniorrådgiver

André Nilsen
ráððeaddi/rådgiver

Sagvatnan Jeger og Fiskeforening

v/ Bengt Jensen

Postboks 2520

8015 BODØ

Bodø, 18. april 2013

Hamarøy Kommune

8294 HAMARØY

Konsesjon / Utbygging av Hoffmannselva

Sagvatnan Jeger og Fiskeforening (kalt SJFF) går **sterkt** imot utbygging av Hoffmannselva i Sagvassdalen.

SJFF har drevet med kultivering i alle vann i Sagvassdalen siden oppstarten 4. oktober 1936 og synes at en utbygging av Hoffmannselva vil være å rasere hele vassdraget, for utenom Makkvasselva er Hoffmannselven den eneste elva der flere årsklasser med ørret og laks befinner seg i dag. Dette er den eneste elven som er uberørt i vassdraget.

SJFF stiller seg bak uttalelsen til Audun Jensen i Lokalavisa Nord Salten den 22.mars d.å. og som får belyst flere ting angående konsekvenser med en utbygging.

Vi vedlegger avisinnlegget fra Audun Jensen.

Med hilsen

Bengt Jensen

Leder

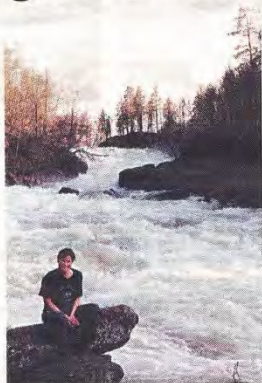
Sagvatnan Jeger og Fiskeforening

Ang. søknad om konsesjon for utbygging av Hoffmannselva i Sagvassdalen i Hamarøy

Sagvassdalen har gitt mye til beste for lokalsamfunnet og storsamfunnet gjennom årene, men mange naturperler har blitt "ofret". En liten oversikt: Slunkajavrre er regulert, Goigijavrre likeså. Falkelva er tørrlagt og har ført til store endringer i gyteforholdene for fisk og isforhold. De to sammenhengende Rekvassjønnene er ødelagt og området omkring er blitt til deponi for grus- og fyllmasse. Slunkaelva i Sjuendevatnet er tørr mesteparten av året og Femtvassselva er nå i ferd med å bli regulert. Nervatnet/Rotvatnet er regulert og Sagelva og Sagforsen er tørrlagt. Ett eneste uberørt vatn i den totale lokaliteten hvor alle elver og vatn henger sammen i et tidligere vel-fungerende akvasystem, er Litj-rekvatnet. En må spørre seg om det er forsvarlig å godkjenne en endelig og total utbygging og regulering av elver og vatn innenfor det konsentrerte lokale akvasystemet vi her snakker om. Det må vel være spesielt at en slik total forekomst av naturødeleggelse blir gjennomført. Det er også et faktum at friluftsliv, spesielt i form av jakt og fiske, er blitt skadelidende p.g.a. nødvendig nedtapping av vatn og tilgang til bruk av båt. Dette gjelder særlig Rekvatnet.

Man kan vel knapt snakke om et småkraftprosjekt når det gjelder utbygging av Hoffmannselva og regulering av Fjerdevatnet, når det i konsesjonssøknaden snakkes om "inntaksdam, vannvei i tunnel med rør i tunnel fra propp ut i dagen" og at "Vei blir etablert langs gammel traktorvei på østsiden av Hoffmannselva". Man kan ikke snakke om traktorvei her. Virkeligheten er noe annerledes. Det finnes en traktorvei fra krigens dager som går fra E6 og ned til Fjerdevatnets utløp i Hoffmannselva, men derfra går en sti langs høydedraget over elva og slutter ved det som en gang var Hoffmannselv gård. Derfra vil det måtte bli bygget vei langs Sandnesvatnet til utløpet av elva. Veiene vil bli ca 200m lang. Den vil gå over det som var innmark og kan ikke skjules. Hele veiprojektet fra E6 og til utløpet av Hoffmannselva vil antakelig bli et stort prosjekt hvis hvis den skal tåle tung transport.

I sammendraget av søknaden står at "Fjerdevatnet forutsettes regulert innenfor naturlig vannstands-variasjon". Man ønsker seg en nivåregulering på 1m. Det har aldri forekommet et slikt nivå, vannstanden

som undertegnede har god kjennskap til over lang tid, selv ved variasjon av utslipp fra kraftverket i Fjerdevatnet, har vært relativt stabil. Man ønsker seg en nivåregulering på 1m. Det har aldri forekommet et slikt nivå under naturlige forutsetninger. Hytter og naust nær vannkanten vil bli berørt av oppdemmingen. Bestanden av storlom i Fjerdevatnet er gjennomgående stor og hekkingen på både Storholmen og Litjholmen har nesten alltid vært vellykket. Lomen er avhengig av den flate overgangen fra vatn til land og reir. Selv en liten heving av vannstanden vil gjøre hekking umulig.

Fossekalen hekker ved Hoffmannselva og finner mat både i elva og i vatnet. Særlig der insekter finnes i overgangen berg/stein og vatn.

Det er mye gressender som holder seg i Fjerdevatnet og hekker rundt hele vatnet. En oppdemming vil føre til matmangel når bunnvegetasjonen blir dypere enn normalt. Gyteplassene for ørret og røyr vil bli forandret og en kan regne med at gyteforholdene vil bli dårligere.

Fjerdevassmarka er et svært populært friluftsområde og mye brukt av hamarøyfolk, hyttefolk, folk fra nabokommunene. Også utlendinger har funnet fram til Fjerdevatnet og Hoffmannselva. Elva er en del av Fjerdevassmarka. Der er også fiskekulper som blir besøkt av familier med barn som har stor glede av ørret med barn seg opp fra Sandnesvatnet.

Denne teksten er skrevet av en person som kjenner til alle detaljer om den lokaliteten som blir beskrevet og kommentert. Hoffmannselva er den siste elva i Hamarøy som har en opplevelseskvalitet som kan bevares.

Audun Jensen

Omdømmedra i Steigen

■ Hvordan utnytte den massive omdømmebyggingen som Steigen kommune får og har fått gjennom tv-program og omtale av Roderick Solan, Maria Almli, Nordskot Brygge, Børge Ousland og ikke minst Oppdrag Nord-Norge?

GUNNAR GRYTØYR

Det var et spørsmål lederen i Plan- og ressursutvalget i Steigen, Torbjørn Hjertø, ville ha svar på etter onsdagens møte på Steigen Sjøhus på Røssøy.

- Hva kan vi trekke ut av dette som vi kan ha nytte av framover? Skal vi etablere Steigen som et merkenavn, eller fortsette samarbeidet med Reiseliv i Hamsuns rike? spurte Hjertø.

- Reiselivet i Steigen har samlet seg i et forum som jeg mener vi bør få med på råd om ambisjoner for framtida. Men samtidig mener jeg det blir helt feil å gå ut av Reiseliv i Hamsuns rike nå da storsamfunnet signaliserer at det må større destinasjonsselskaper til, sa Vibeke Aasjord Juul (V).

Lederen i plan- og ressursutvalget i Steigen, Torbjørn Hjertø, syn på eventuell drahjelp til om massiv omtale blant annet på tv.

- Jeg synes det er vanskelig å definere politiske bidrag til dette, men vi kan kanskje gi støtte til dette rådet, eller bidra til bedre infrastruktur, sa Salve Kildahl (Sp).

- Vi har allerede bidratt betydelig til denne omdømmebyggingen, ikke minst til Oppdrag Nord-Norge, men det er viktig å følge opp dette. Og jeg er helt enig med Vibeke i at det blir helt feil å trekke oss ut av Reiseliv i Hamsuns rike nå. I disse dager lanserer kommunen sin nye hjemmeside, og der er det lagt betydelig vekt på å møte det trøkket vi venter etter at Steigenoppholdet til Oppdrag Nord-

No
tur
- N
kaj
sor
ris
ne
stø
Al
mu
å r
på
da
sos
sid

Unaturlig med ministermøte

Samferdselsdepartementet har svart på en henvendelse fra Steigen samferdselsministeren for å diskutere ekstraordinære tiltak for beredskaps tunnelen skulle bli stengt. Kommunen vil da bli isolert, og det kreves et ferge mellom Steigen og Festvåg i Bodø kommune. Departementet viser til en omklassifisert fylkesveg fra 2010. Det samme gjelder fylkesvegene 834 fra E6 til Steigen. Det er derfor Nordland fylkeskommune som har ansvar for vegnett langs kysten på strekningen Bodø-Steigen-Hamarøy, mens staten l E6. Departementet finner det derfor ikke naturlig med et slikt møte, men anmoder fylkeskommunen for videre oppfølging.

Avtale med Radio Nord-Salten

Formannskapet i Hamarøy har inngått avtale med Radio Nord-Salten for 70.000 kroner. Kommunen vil ta opp saken med de øvrige kommunene i SALTEN videregående skole for 2014 og årene framover. Radioen har over lang tid hatt drikke blant annet har omfattet overføringer av kommunestyremøtene. Avtalen sendernett kunne benyttes til informasjon til innbyggerne og dermed danne for en bedre beredskap i krisesituasjoner.

Hamarøy kommune

8294 HAMARØY

Innhavet den 18.april 2013

HØRING - UTBYGGING AV SMÅKRAFTVERK

SVARTVASSELVA, TENNVASSELVA OG HOFFMANNSSELVA

Hamarøy Krigsminnemuseum ble stiftet i 2003, og har sitt virke knyttet til historien om og hendelser under 2.verdenskrig (1940-45) i Sagfjordområdet med de tilstøtende områder, og med det formål å :

- Registrere krigsminner
- Bevare og rekonstruere krigsminner
- Dokumentasjoner gjennom arkivundersøkelser m.m.
- Samle inn gjenstander og historier fra perioden
- Museumsutstilling
- Videreformidling av historier og kunnskaper fra perioden med hovedvekt på
 - ✓ Grenselosing
 - ✓ Jernbanebygging
 - ✓ Livet i fangeleirene

Det er opparbeidet en egen museumsutstilling på Innhavet, og i samarbeid med Hamarøy kommune har Hamarøy Krigsminnemuseum registrert alle bygningsmessige ruiner fra krigen.

I området til tre alle omsøkte utbygninger var det vesentlig aktivitet under 2.verdenskrig. Hamarøy Krigsminnemuseum har vurdert det slik at utbygging av Svartvasselva ikke kommer i sterk berøring av viktige krigsminner, mens utbygging i Tennvasselva og Hoffmannselv vil komme i direkte berøring av krigsminner.

Hamarøy Krigsminnemuseum vil derfor gå i mot en utbygging av Tennvasselva og Hoffmannselva ut fra en total vurdering av kulturminner i begge områdene. Tømmernes og Hoffmannselv er sentral i historien om Sagvassdalen, og var områder med stor aktivitet under 2.verdenskrig. Tømmernes var administrasjonssenter for jernbaneutbyggingen

mellom Gjerdalen og Tysfjorden. Her var også utbygging av kraftverk i Sagfossen og den største fangeleiren i området. Ved Hoffmannselv var der også fangeleir, og hvor der var steinbrudd, jernbanebygging, kraftverksbygging og skogdrift.

Hamarøy Krigsminnemuseum vil vurdere å gi egen uttalelse direkte til NVE.

Hamarøy Krigsminnemuseum viser også til vedlagte utviklingsplan for Hamarøy Krigsminnemuseum til et Kultur- og opplevelsessenter i Sagfjorden, hvor man i utgangspunktet har tenkt seg dette utviklet med base i Tømmernesområdet.

Hamarøy Krigsminnemuseum

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jan-Folke Sandnes', with a long horizontal stroke extending to the right.

Jan-Folke Sandnes
Styreleder

Vedlegg

Bilde av et av krigsminnene i utbyggingsområdet ved Tennvasselva.

**Markus Kråkmo
Innerdammen 10C
8030 BODØ**

18.04.2013

**Hamarøy kommune
8294 Hamarøy**

Uttalelse angående søknaden om konsesjon for kraftutbygging i Hoffmannselv

I Hamarøys sørlige del av Sagvassdalen, har det over lang tid skjedd en gradvis rasering av natur og landskap og rekreasjonsområder. Siden utbyggingen av E6 etter Andre verdenskrig langs hele dalen, videre kraftutbyggingen fra 50-tallet og til dagens prosjekter og planer om ny veitrasé og elvekraftverk, kan det synes som det er «fremskritt» og profittthensyn som har styrt forvaltningen av området.

Jeg vil i dette brevet konsentrere meg om de virkningene utbyggingen av Hoffmannselev vil ha for fisk, dyreliv og brukere av området ved Fjerdevatnet. Undertegnede representerer grunneierne av Kråkmo-eiendommen, og er lokalkjent i området.

Fisk: Ved den allerede innvilgede konsesjon for kraftutbygging i Femtevasselve er viktige gyteområder for stor ørret ødelagt. I høringsuttalelse i forbindelse med Femtevasselve 13.10.2009 påpekte jeg at det var to gytemuligheter for storvokst fisk i Fjerdevatnet. Vannet har pr. dags dato en bestand av til dels storvokst ørret. Dette skyldes blant annet en storstilt kultivering av vannet på 1980-tallet. Denne stammens reproduksjonsmuligheter vil bortfalle ved bygging av en inntaktsdam/terskel i Hoffmannselv.

Søker kommenterer den rødlistede arten ål, som de mener ikke forekommer i vassdraget, og henviser til et kamera som skulle være plassert i laksetrapp lengre ned i vassdraget. Denne observasjonen er ikke i samsvar med det som observeres av undertegnede og lokalkjente. En grunn til dette kan være at plassering av kamera i laksetrapp ikke nødvendigvis vil gi et riktig bilde av oppgangen av ål, da arten som kjent ofte går utenom laksetrapp (på land!). Når ålen derimot skal ut av vassdraget, følger den ofte vannvei, og blir da offer for turbinene. Altså vil et kraftverk føre til at utvandrende ål drepes.

Fugl: Det hekkes årlig storlom og nokså ofte smålom på holmene i Fjerdevatnet. Vi forutsetter at behandler av søknaden kjenner til konsekvensene for denne type fugler ved vannstandsreguleringer. Videre hekkes det et stort antall andre ender og vadefugler, blant annet hornedykker som tross allerede store inngrep fortsatt klamrer seg fast. Det kan også nevnes at fossekalen hekkes i området og bruker elven til bla. næringssøk. Området rundt elvestrekningen er for øvrig et viktig hekke- og spillområde for skogsfugl. Hønsehauken hekkes årlig i øvre Sagvassdal.

Pattedyr: Oter nevnes i konsesjonssøknaden som en tidvis gjest i området. Også dette medfører feilaktighet, da den har tilhold i området gjennom hele året. Nyere forskning på oter viser at oterens territorier følger vassdrag og da gjerne i mange kilometer. Det er derfor stor grunn til å anta at nettopp det reviret som Hoffmannselv er en del av, vil rammes.

Vi vil til slutt minne om at FN har fastsatt et mål om å stanse tapet av biologisk mangfold (Johannesburg 2002). Dette målet ble vedtatt av den norske regjering og nedfelt i Soria – Moria – erklæringen.

Konsekvenser av en utbygging for grunneiere og brukere av området:

Først en viktig presisering – den naturlige vannstandsvariasjonen i Fjerdevatnet er ikke på 1 meter, som det opplyses om i søknaden. Det ville i så fall medført at store landarealer på sørsiden av vannet til tider ville ligge under vann, noe de ikke gjør.

Dersom det faktisk skal skje en regulering av vannstand på 1 meter slik søker forutsetter, vil det medføre store inngrep på private landarealer, blant annet dyrket mark. Dette kan vel verken kommune eller NVE ha myndighet til å godkjenne?

En annen sak som er viktig å påpeke er farene for utvasking av masser. Ved vannstandsreguleringer har det erfaringsmessig vært problemer med utvasking av jord- og sandmasser. Grunnforholdene rundt Fjerdevatnet består av porøst bundet finsand og grus. Ved høy vannstand og særlig i kombinasjon med bølger, er vi redd at sand vil erodere, med de følger dette medfører for naust, hytter og båtutsett ved vatnet.

Angående utbyggers uttalelse om forventet nedbør, vil vi kommentere at prognoser ikke alltid betyr virkelighet. Hva skjer om det meldes nedbør, og vannet nedtappes, og det forventede regnet ikke kommer? Stadige nedtappinger basert på prognoser, vil gi en ustabil og stadig endret vannstand, som medfører ulemper.

Nok en kraftutbygging i Sagvassdalen vil som nevnt fullføre raseringen av en naturperle. Selv om området har få fastboende, brukes det av mange til hytte- og rekreasjonsformål. Fjerdevassmarka har hatt og har til dels ennå et spennende arts mangfold. Det vil være synd om dette går tapt ved nok en kraftutbygging i dalen.

Med hilsen

Markus Kråkmo

Kopi:

Fylkesmannen i Nordland

NVE

Salten Friluftsråd

Norsk ornitologisk forening

Direktoratet for naturforvaltning

HAMARØY KOMMUNE

8294 HAMARØY

Dato: 18.april 2013

vår.ref.: jfs/

deres ref.:

HØRING – UTBYGGING AV SMÅKRAFTVERK I HOFFMANNSSELV

Sagvatnan Grunneiarlag dekker grunneiere rundt vassdraget i Sagvassdalen fra Sandnesvatnet og ned til om med sjøarealene ved straumen ved Tømmerneset.

Sagvatnan grunneiarlag har i første rekke arbeidet med å bygge opp dette vassdraget til å bli et attraktivt vassdrag for innlandsfiske, og som sjørørret- og laksevassdrag. Det er brukt betydelige ressurser og dugnad gjennom Sagvatnan grunneiarlag for å få vassdraget til å fremstå som attraktivt.

Med de negative konsekvenser en utbygging i Hoffmannselv vil medføre, spesielt med hensyn til Hoffmannselv som gyteplass for storørret, laks og sjørørret, vil Sagvatnan Grunneiarlag gå i mot utbygging av Hoffmannselv. Vi støtter oss på uttalelse gitt fra Tangen Produkter med hensyn til fiskefaglig forhold.

En utbygging med de konsekvenser dette vil gi, vil også gi negative økonomiske konsekvenser for grunneierne langs vassdraget som man over tid har investert i.

I dag er dette en del av et av de viktigste friluftsområdene i Nord-Salten, lokalt og regionalt.

Med hilsen
Sagvatnan Grunneiarlag

Jan-Folke Sandnes
leder

Audun Jensen, Sjøheiveien 38, 8209 Fauske.

Hamarøy kommune, 8294 Oppeid.

Kommentar til Fylkesmannens uttalelse til konsesjonssøknad for kraftverk i Hoffmanselva.

HAMARØY KOMMUNE	
POSTMOTTAK	
Kjeller	1. etg.
Sjøm	
27. april 2013.	
30 APR 2013	
Kontor	
Arkiv	
Jern	
Utsatt	

Fylkesmannen fraråder utbygging, men har flere antakelser som er vage og usikre, og beskrevet som negative til store. Jeg tillater meg å kommentere noen av disse:

Konsekvensene for utøvelse av friluftsliv som følge av utbyggingen antas å bli middels. Dette kan jeg ikke anse som riktig, konsekvensene vil bli store, særlig for dem som bor i nærliggende områder, både i Hamarøy kommune og nabokommunene. Hoffmanselva og områdene i nærheten er lett tilgjengelig og vi har i senere år sett at mange, særlig familier med barn, har tatt turen dit.

Fuglelivet blir beskrevet som relativt usikkert, forekomstene av de fleste fugleartene som er nevnt blir sagt å "forekomme" eller blitt "observert". Dette er ikke virkeligheten: Som grunnkjent gjennom mesteparten av livet, kan jeg si at fuglelivet er stort og mangfoldig. Jeg vil hevde at de fleste av de artene som er nevnt forekommer regelmessig hvert år. Eksempelvis hekker fossekalen i Hoffmanselva hvert eneste år. Horndykkeren er ikke nevnt, men de fleste år er den på plass. Det sies at storlommen ikke kan nøyaktig stedfestes under hekkingen, men om dette kan vi som kjenner til forholdene vite nøyaktig hvor hekkingen foregår, i alt vesentlig på Stor- og Litjholmen hvor flatt land er svært begrenset mot vannspeilet. Mesteparten av smålommen finner også fra år til annet hekkeplasser i Fjerdevatnet, vesentlig på sørsida av vatnet. Som jeg i en tidligere kommentar har nevnt, vil bestanden av lom bli sterkt redusert, kanskje totalt bli borte ved en utbygging.

For øvrig har det ikke i den generelle beskrivelsen av fiskeforekomstene blitt nevnt at stor ål tar seg opp gjennom Hoffmanselva, den har jeg personlig tatt på småbeint garn satt i nordenden av vatnet. Et utall ganger har jeg dratt garn hvor ålen har lagt etter seg slim i maskene.

Når alle de detaljene jeg har nevnt her, som synes å være viktige og blir ansett å ha betydning for Fylkesmannen, har jeg tillatt meg å gjøre krav på oppmerksomhet for den kunnskap jeg har om de lokale forholdene jeg kjenner bedre enn mange. Sagvassdalen er nesten folketom, og jeg håper å få gehør sammen med de få som er tilbake.

Det er liten tvil om at Fylkesmannens uttalelse og konklusjon på konsesjonssøknaden for småkraftverk i Hoffmanselva er svak, selv om utbygging blir frarådd. Premissene som blir lagt til grunn er uklare og dreier seg i all hovedsak om forhold som ikke inkluderer mennesker og kultur, og heller ikke forholder seg til det totale utbyggingspress som over svært mange år har ført til at nesten alle mulige vatn og elver, som alle har vært sammenhengene i et eneste stort akva system, er blitt utbygd. Det har ikke ført til protester. Det er et faktum at presset på natur og mennesker har ført til problemer, men selvsagt også til mange goder for innbyggerne i Hamarøy og langt ut over store deler av Nordland. Ingen har klaget. Når svært mange reagerer på utbygging av Hoffmanselva er det fordi den på en måte har symbolkarakter – den siste av de gode elvene som er igjen i Sagvassdalen. Denne elva bør få en sjanse til å leve videre for nye generasjoner, og Hamarøy kommune bør fortsatt være stolt av oppmerksomheten i kulturminneåret 1998 og ta vare på idealene som gjaldt den gang: Å ta vare på natur og kultur som i våre dager er under voldsomt sterkt press.

Audun Jensen

Til:
Cc:
Bcc:
Emne: Protest utbygging av Tennvasselva

<sveinu@tele2.no>

19.04.13 06:39

Til "fsandnes" <fsandnes@online.no>, Ingrid Bjørnsnes
<flata@veiset.no>, "Ingunn"
<Ingunn.D.Lindbach@hamaroy.kommune.no>, "rolf
steffesen" <rolf.steffensen@hamaroy.kommune.no>
cc

Emne Protest utbygging av tennvass"elva"!

Kjære politiker!

Dette er et fortvilet forsøk på å stoppe dette grove økologiske overgrepet som planlegges i Sagvassdalen på Tømmernesetm og i Hamsuns rike.

Å måtte rasere et så naturskjønt område for å anlegge et lite kraftverk som store deler av året er uten vassføring er rett og slett tragisk (se bilder, som alle viser "elva" i all sin prakt sommerstid) Å "hente vann" for å skape nok vannføring krever store inngrep, og vil være en tragedie mht naturen rundt.

Er født på Tømmerneset i 1957, og har vært der alle sommerer så lenge jeg kan huske, og og hele min familie er sterkt tilknyttet til stedet og fjellene rundt som er en naturperle av de sjeldne.

Området rundt er allerede sterkt belastet av tidligere store kraft utbygginger, som neppe kan sies å være ivaretatt på en økologisk og estetisk måte!

Det er vanskelig og fortvilende å se på at det nå planlegges en storstilt utbygging av de siste vassdrag som finnes i området, og hvilke store konsekvenser dette får for natur og omgivelsene rundt, og den lille effekten dette har på den totale kraftproduksjon.

Jeg ber dere derfor innstendig å si nei til denne utbyggingen, og heller satse på Turisme og andre næringer som er naturlig for området, som riktig nok enda er et Eventyrland og den plassen som står mitt hjerte nærmest.

Vet jeg har veldig mange med meg i denne saken, men er veldig trist at fristen for uttalelser er uhørt korte, slik at det er vanskelig å områ seg og danne en opinion for saken. Utbyggingen er heller ikke på noen måte forsvarlig utredet, og det meste virker som "ønsketenkning" og tatt ut av enhver realisme.

Lover at det videre arbeid i saken skal forgå på et bred plan og med stor entusiasme!

Lykke til !

Mvh Svein Ulvang Sandnessjøen 90569112

PS Mail fra 1.2.2012 sveinulv@gmail.com

Kjeringvannet-botn.JPG 310.JPG Hamarøy 12 012.jpg tennvass bekken.jpg Kjeringvannet 2.jpg 001 (9).jpg tennvatnet.jpg

Tømmemeset.jpg 003 (5).jpg Tennvannet 2012.JPG

1972

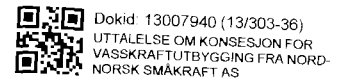
Björn-Tvar Vassmo

Dokid: 13007940 (13/303-36)
UTTALELSE OM KONSESJON FOR
VASSKRAFTUTBYGGING FRA NORD-
NORSK SMÅKRAFT AS

INNSPILL 17

HAMSUNS RIKE

13/303

IDL

Hamarøy kommune
Oppeid

8294 Hamarøy

Oppeid 25.04.2013

Uttalelse om konsesjon for vasskraftutbygging fra Nord-Norsk Småkraft AS.

Reiseliv i Hamsuns Rike (RHR) skal virke til beste for reiselivsutviklingen i de fire kommunene i Nord-Salten. Vi mener oss derfor berettiget til å uttale oss i saker som har potensielle konsekvenser for reiselivet i Nord-Salten kommunene, negative eller positive. Vårt styre har fått henvendelser fra medlemsbedrifter med henstilling om at RHR vurderer å uttale seg overfor Hamarøy kommune/Hábmera suohkan i forbindelse med søknaden om konsesjon for vasskraftutbygging fra Nord-Norsk Småkraft AS.

De berørte områdene har en rekke kulturminner både av nasjonal, regional og lokal betydning, og spenner fra mange tusen år gammel bergkunst, via samiske kulturminner, krigsminner, samt bygninger og spor etter bosettingsutviklingen de senere århundrer, slik den bl.a. er beskrevet av Knut Hamsun. Området kan sies å romme en viktig del av regionens hukommelse. Historien – eller de fortellingene – som springer ut av denne hukommelsen, utgjør en vesentlig del av den formidling som reiselivet skal leve av.

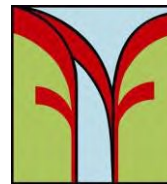
Kombinasjonen av kultur- og naturopplevelser utgjør et stort vekstpotensial i reiselivssammenheng i Nord-Salten.

Vi føler at RHR sin rolle ikke er å ta konkret standpunkt i aktuell sak, men henstiller til kommunen å vurdere hva som veier tyngst i forhold til den mest bærekraftige utvikling av bosetting, arbeidsplasser og næringsliv. Det er viktig at man vurderer konsekvenser nøye, slik at man unngår å evt. sage av den grein man sitter på. Vi ber om at kommunen vurderer konsekvenser overfor konkrete reiselivsbedrifter spesielt, og for reiselivsnæringen i Hamarøy (og Nord-Salten) generelt.

Med vennlig hilsen

Sigurd Schultz
styre leder

Reiseliv i Hamsuns rike
Postboks 88, N-8298 Hamarøy
Tlf: (+47)9587 6306
post@hamsuns-rike.no

Fauske 26. april 2013

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Høringsuttalelse til søknad om Hoffmannselva kraftverk i Hamarøy kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Denne uttalelsen er gjort i nært samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland.

Sammendrag

Redusert vannføring mellom inntak og utløpet fra kraftstasjonen vil medføre en relativt stor reduksjon i ørretens og evt. laksens gyte- og oppvekstområder i nedre del av Hoffmannselva. En regulering, til tross for foreslåtte avbøtende tiltak, vil kunne ha negative konsekvenser for Storlom, som er en fugleart som er svært utsatt for vannstandsreguleringer. Området er et viktig friluftslivsområde og særlig fisk og fiskeinteresser må ivaretas for friluftsliv og sportsfiske.

Generelle merknader

NVE behandler nå flere søknader innenfor et geografisk område og vurderer disse samlet. For ytterligere kraftproduksjon i Nordland hvor det er et stort kraftoverskudd og med de negative følger for vassdragsnatur, landskap, biologisk mangfold og friluftsliv dette har hatt, må den samlede belastningen vektlegges. FNF Nordland ser stadig at søknader om småkraftverk ikke blir vurdert i forhold til tema samlet belastning. Særlig med tanke på prioriterte og utvalgte naturtyper, prioriterte og rødlistede arter, eller områder med store landskapsverdier, naturtyper og økosystemer (§ 4 og 5 i naturmangfoldloven) som er gått tapt eller blitt marginalisert i berørt område og kommune. FNF Nordland mener at det er uakseptabelt å la de resterende, inngrepsfrie vannstrengene utnyttes til kraftproduksjon uten at det er foretatt tilstrekkelig kunnskapsinnhenting og utredninger av samlet belastning.

Dagens system med begrensede konsekvensutredninger i regi av utbygger, særlig i småkraftsaker, fungerer dårlig og bidrar til marginalisering av viktige verdier. Det er også slik at feltundersøkelsene alt for ofte foregår til en tid på året som begrenser betydningen av datainnhenting. Det er derfor positivt med den nasjonale kartleggingen av naturverdier og naturmangfold som nå er startet i Nordland. Videre konsesjonsbehandling må avvente denne kunnskapsinnhenting i tilfeller der kunnskapsgrunnlaget er dårlig. Kraftoverskuddet i

Nordland er allerede svært stort. I sektoranalysen for fornybarsatsinga i landsdelen som NHD gjennomfører, peker kraftbransjen selv på at manglende etterspørsel etter fornybar kraft er en flaskehals for videre utbygging av ny fornybar energi og opprusting av gamle kraftverk. Det er ingen hast med tildeling av nye konsesjoner. Vi har god tid til å finne de minst konfliktfylte områdene i forhold til natur, friluftsliv og folkehelse.

Kort om det omsøkte tiltaket

Hoffmannselva kraftverk vil utnytte et fall på 25 meter med inntak på kote 72 og kraftstasjon på kote 47. Vannveien vil framføres i tunnel over en strekning på 490 meter.

Middelvannføringen er 11,23 m³/s og det er søkt om en maksimal slukeevne i kraftverket på 16,9 m³/s. Det er også søkt om å regulere Fjerdevatnet mellom 71,5 og 72,5 moh. Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,2 MW og skal etter planen produsere 16,8 GWh/år.

Utbyggingen vil føre til redusert vannføring over en strekning på 520 meter i Hoffmannselva. Søker har planer om å slippe 1,6 m³/s om sommeren og 0,91 m³/s om vinteren, noe som tilsvarer 5-persentilen.

Naturmangfold

Redusert vannføring mellom inntak og utløpet fra kraftstasjonen vil medføre en relativt stor reduksjon i ørretens og evt. laksens gyte- og oppvekstområder i nedre del av Hoffmannselva. Når det gjelder tema fisk og bunndyrsfauna er dette viktige tema som etter vår oppfatning ikke er godt nok utredet. FNF Nordland mener NVE bør ta hensyn til at vassdraget er viktig for fisk og fiske og at utbygger i det minste pålegges å foreta tilleggsundersøkelser på disse tema.

Storlom er en fugleart som er svært utsatt for vannstandsreguleringer. Det foreslås som avbøtende tiltak at vannstanden i perioden 15. mai til 1. juli ikke bør være mer enn 30 cm under høyeste regulerte vannstand (HRV). Men dette er ikke nødvendigvis godt nok og reguleringen kan derfor ha negative konsekvenser for storlom.

Friluftsliv

Kommunen har i sin friluftslivskartlegging registrert Sagelvvassdraget som viktig til svært viktig for friluftslivet. FNF Nordland er negativ til inngrep som medfører tap av fiskekvalitet i vassdrag hvor fiske utgjør stor betydning for fiskeinteresser og friluftsliv både for lokalbefolkning og andre tilreisende.

Samlet belastning

Som det kommer frem i søknaden har Sagelvvassdraget blitt utbygd for kraftproduksjon i flere omganger. Også det meste av omkringliggende vassdrag er utnyttet til kraftproduksjon, som vist i kartutsnitt hentet fra NVE-atlas. Det kommer derimot ikke frem hvilke konsekvenser dette har hatt for vassdragsnaturen, eller konsekvenser dette vil ha samlet. FNF Nordland mener det må foretas grundige vurderinger av den totale belastningen på vassdragsnaturen i området og Hamarøy kommune før videre konsesjonsbehandling slik at de minst konfliktfylte tiltak kan prioriteres.

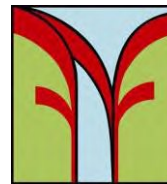
For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:

Hamarøy kommune
Nordland fylkeskommune, Plan og miljø
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Sametinget
Friluftslivets fellesorganisasjon

Fauske 26. april 2013

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Høringsuttalelse til søknad om Tennvasselve kraftverk i Hamarøy kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Denne uttalelsen er gjort i nært samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland.

Sammendrag

FNF Nordland forventer at konsesjonssøknaden om Tennvasselve kraftverk vurderes i forhold til samlet belastning, og at ytterlige inngrep i vassdragsnaturen ikke må tillates dersom dette har direkte negative konsekvenser for viktige friluftslivsområder og/eller naturverdier. Når det ikke er foretatt utredninger av prioriterte og utvalgte naturtyper, prioriterte og rødlistede arter, eller områder med store landskapsverdier, naturtyper og økosystemer som er gått tapt eller blitt marginalisert i Hamarøy og regionen for øvrig, så mener vi at konsesjonsbehandlingen må avvendes til dette foreligger.

Generelle merknader

NVE behandler nå flere søknader innenfor et geografisk område og vurderer disse samlet. For ytterligere kraftproduksjon i et fylke og region med et stort kraftoverskudd, og de negative følger dette har hatt for vassdragsnatur, landskap, biologisk mangfold og friluftsliv, må den samlede belastningen vektlegges. FNF Nordland registrer stadig at søknader om småkraftverk ikke blir vurdert i forhold til tema samlet belastning. Særlig med tanke på prioriterte og utvalgte naturtyper, prioriterte og rødlistede arter, eller områder med store landskapsverdier, naturtyper og økosystemer (§ 4 og 5 i naturmangfoldloven) som er gått tapt eller blitt marginalisert i berørt område og kommune. FNF Nordland mener at det er uakseptabelt å la de resterende, inngrepsfrie vannstrengene utnyttes til kraftproduksjon uten at det er foretatt tilstrekkelig kunnskapsinnhenting og utredninger av samlet belastning.

Dagens system med begrensede konsekvensutredninger i regi av utbygger, særlig i småkraftsaker, fungerer dårlig og bidrar til marginalisering av viktige verdier. Det er også slik at feltundersøkelsene alt for ofte foregår til en tid på året som begrenser betydningen av datainnhenting. Det er derfor positivt med den nasjonale kartleggingen av naturverdier og naturmangfold som nå er startet i Nordland. Videre konsesjonsbehandling må avvende denne

kunnskapsinnhenting i tilfeller der kunnskapsgrunnlaget er dårlig. Kraftoverskuddet i Nordland er allerede svært stort. I sektoranalysen for fornybarsatsinga i landsdelen som NHD gjennomfører, peker kraftbransjen selv på at manglende etterspørsel etter fornybar kraft er en flaskehals for videre utbygging av ny fornybar energi og opprusting av gamle kraftverk. Det er ingen hast med tildeling av nye konsesjoner. Vi har god tid til å finne de minst konfliktfylte områdene i forhold til natur, friluftsliv og folkehelse.

Kort om det omsøkte tiltaket

Tennvasselva kraftverk vil utnytte avløpet fra et felt på 6,8 km² av Tennvatnet og Tennvasselva i et 330 m høyt fall i Tennvasselva mellom kote 345 og kote 15. Installasjon vil være på 1,9 MW med en estimert årsproduksjon på 6,6 GWh. Det planlegges minstevannføring i perioden 1.5-30.9, tilsvarende 0,07 m³/s (tilsvarende 5-persentil sommer).

FNF Nordlands kommentarer til søknaden

Det omsøkte tiltaket vil blant annet ha konsekvenser for bunndyrfauna og på nedre del som gyte- og oppvekstområde for ørret og ål. FNF Nordland mener søknaden må vurderes i forhold til den samlede belastningen for disse tema. Det må tas særlig hensyn til biologisk mangfold og konsekvenser dette vil ha for sportsfiske og friluftslivsutøvelsen i kommunen.

Det er knyttet store negative konsekvenser for INON og landskap. Utbyggingen vil medføre bortfall av 4,1 km² INON sone 2, mens 3,2 km² INON sone 1 omdefineres til sone 2 og 0,9 km² av villmarkspregede naturområder omdefineres til sone 2.

FNF Nordland mener det må foretas mer utredninger av hvilke landskapsverdiene og hva som har gått tapt gjennom andre inngrep før det foretas videre konsesjonsbehandling.

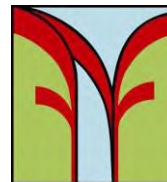
For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:

Hamarøy kommune
Nordland fylkeskommune, Plan og miljø
Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen
Reindriftsforvaltningen i Nordland
Sametinget
Friluftslivets fellesorganisasjon

Fauske 26. april 2013

Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo
E-post: nve@nve.no

Høringsuttalelse til søknad om Svartvasselve kraftverk i Hamarøy kommune

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland, FNF Nordland, er et nettverk for 14 natur- og friluftslivsorganisasjoner i Nordland, med til sammen over 20 000 medlemskap. FNF Nordland arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Nordland arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv. De frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene er med sin demokratiske styreform og åpne medlemsadgang et talerør for de store grupper av allemannsrettighetshavere i norsk utmark.

Denne uttalelsen er gjort i nært samarbeid med Naturvernforbundet i Nordland.

Sammendrag

Det omsøkte tiltaket planlegges i et område og region med mange eksisterende vannkraftverk og hvor det er gitt konsesjon til flere andre småkraftverk. Svartvasselve vil ha negative konsekvenser for viktige naturtyper i et område og region som er sterkt belastet med vassdragsinngrep fra før. Ei viktig bekkekløfta blir direkte berørt og indirekte berørt ved redusert vannføring. Redusert vannføring kan ha negative konsekvenser for kravstore arter, for eksempel Rustdoggnål (NT). Det er få registrerte bekkekløfter i Hamarøy kommune og regionen for øvrig. FNF Nordland mener at det ikke må foretas tiltak som vil ha negative konsekvenser for disse, og at naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) og § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) må anvendes. Det omsøkte tiltaket vil også kunne komme i en uakseptabel konflikt med friluftsliv. FNF Nordland henstiller at det ikke gis konsesjon til Svartvasselve kraftverk i Hamarøy.

Generelle merknader

NVE behandler nå flere søknader innenfor et geografisk område og vurderer disse samlet. For ytterligere kraftproduksjon i Nordland hvor det er et stort kraftoverskudd og med de negative følger for vassdragsnatur, landskap, biologisk mangfold og friluftsliv dette har hatt, må den samlede belastningen vektlegges tungt. FNF Nordland ser stadig at søknader om småkraftverk ikke blir vurdert i forhold til tema samlet belastning. Særlig med tanke på prioriterte og utvalgte naturtyper, prioriterte og rødlistede arter, eller områder med store landskapsverdier, naturtyper og økosystemer (§ 4 og 5 i naturmangfoldloven) som er gått tapt eller blitt marginalisert i berørt område og kommune. FNF Nordland mener at det er uakseptabelt å la de resterende, inngrepsfrie vannstrengene utnyttes til kraftproduksjon uten en tilfredsstillende utredning av samlet belastning.

Kort om det omsøkte tiltaket.

Svartvasselva kraftverk vil utnytte et fall på 120 m med inntak på 134 moh og kraftstasjon på 14 moh. Inntaksdammen blir 40 m lang og 1 m høy ved utløpet av Svartvatnet. Vannveien planlegges i ei 1900 m lang rørgate på nordsiden av elva. Rørgata vil følge eksisterende traktor vei opp til Svartvatnet på nær hele strekningen. Middelvannføringen er 2,4 m³/s og det er søkt om en maksimal slukeevne på 4,8 m³/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 4,9 MW og skal etter planen produsere 14,4 GWh/år. Søker planlegger å slippe minstevannføring på 290 l/s sommer og 160 l/s vinter.

Biologisk mangfold og naturtyper

Det er registrert 2 naturtyper som begge delvis ligger innenfor influensområdet; en «bekkekløft og bergvegg» med middels verdi og en «brakkvannspoller» med verdi svært viktig. Det er påvist 5 rødlistearter, 1 fugl, 3 lav og 1 sopp, alle NT (middels verdi) i influensområdet. Bekkekløfta som totalt er på 183 daa er lokalisert mellom kote 17-100, målt langs elveløpet. Brakkvannspollen «Hillingspollen» er lokalisert ute i sjøen nedstrøms utløpet til elva.

Bekkekløfta blir direkte berørt av planlagt rørtrasé langs en strekning på ca 240 m, og indirekte berørt ved redusert vannføring i driftsfasen. Redusert vannføring kan ha negative konsekvenser for kravstore arter, for eksempel Rustdoggnål (NT). Det er få registrerte bekekløfter i Hamarøy kommune og regionen for øvrig. FNF Nordland mener at det ikke må foretas tiltak som vil ha negative konsekvenser på naturtyper med begrenset utbredelse. Naturmangfoldlovens § 10 (økosystemtilnærming og samlet belastning) og § 4 (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer) må derfor anvendes. FNF Nordland kan ikke akseptere at disse naturverdiene skal gå tapt på bekostning av ny kraftproduksjon i en region hvor store deler av vassdragsnaturen har vært utsatt for inngrep gjennom vannkraftproduksjon.

Friluftsliv

I kommunens friluftslivskartlegging er området rundt Svartvatnet er registrert som et viktig utfartsområde. Utløpet av Svartvasselva brukes til sportfiske etter laks og sjørørret, bading og båtutfart og tradisjonelt friluftsliv. Brukergruppen består av lokalbefolkning bosatt i nærområdet, samt personer tilknyttet nærliggende hytter. FNF Nordland mener det omsøkte tiltaket vil kunne komme i en uakseptabel konflikt med friluftsliv.

Konklusjon

Det omsøkte tiltaket vil ha negative konsekvenser for viktige naturtyper, landskapsverdier og friluftsliv i et område og region som er sterkt belastet med vassdragsinngrep fra før. FNF Nordland henstiller at det ikke gis konsesjon til Svartvasselva kraftverk i Hamarøy kommune.

For FNF Nordland

Erling Solvang
Styreleder

Gisle Sæterhaug
Daglig leder

Kopi (per e-post) til:

Hamarøy kommune

Nordland fylkeskommune, Plan og miljø

Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen

Reindriftsforvaltningen i Nordland

Sametinget

Friluftslivets fellesorganisasjon

Innspill til utbygging i regi av Nord-Norsk Småkraftverk AS

Hamarøy historielag har ikke hatt mulighet til å behandle dette formelt i styremøte, men på forespørsel til styret medlemmer har vi mottatt følgende tilbakemelding fra Eyolf Apold og Roald Finvik som videreformidles samt min oppfatning som leder i Hamarøy historielag.

Har heller ikke fått satt meg inn i disse sakene. Ut fra det Historielaget tidligere har arbeidet med, tror jeg at en restaurering av Hoffmannselv gård er en sak vi har arbeidet med for lenge siden. Hvis dette arbeidet nu tas opp, synes jeg det er vanskelig å ikke støtte det, og hvis kraftutbyggingen her kommer i veien mener jeg vi må be om at denne utbyggingen i hvert fall blir utsatt og utredet nærmere i forhold til bevaringsverdien. Det er jo her ikke bare snakk om bygningen, men også miljøet rundt gården. Det er jo ikke mangel på kraft i området, og det er jo hovedsakelig utenbygds selskaper som får fortjenesten av dette. Når det gjelder Svartvasselva og Tennvasselva kjenner jeg ikke området, men har ikke hørt om ting av bevaringsmessig verdi her.

Eyolf Apold

Småkraftverkene

Styret i historielaget har ikke hatt anledning til å møtes og komme med en felles uttalelse om saken. Dette blir derfor en helt personlig uttalelse.

Jeg kjenner jeg ikke til forholdene ved de enkelte elvene bortsett fra det jeg har lest i avisene.

Men allerede da det var snakk om å bygge ut i Forsan, ble det hevdet at denne utbyggingen var unødvendig fordi vi allerede hadde nok kraft.

Jeg har også hørt hevdet at man ville få større effekt fra de gamle kraftverkene hvis disse ble opprustet. Det gjelder både tunellene og fornyelse av selve generatoren.

Når det gjelder Hofmannselva, har jeg også lest at en utbygging vil være til hinder for reindrifta.

Min konklusjon blir da: La elvene renne som de alltid har gjort inntil vi virkelig trenger å bygge dem ut.

Roald H. Finvik

Som leder av Hamarøy historielag slutter jeg meg til de vurderinger og konklusjoner som framkommer i uttalelsen fra "Sagvassdalens Venner", der hensynet til viktige historiske og miljømessige faktorer i det aktuelle området blir belyst. Dette samsvarer også med de vurderinger som jeg kan lese ut av innspillene fra Eyolf Apold og Roald Finvik.

25.04.13 Idar Sørensen

Audun Jensen, Sjøheiveien 38, 8209 Fauske.

Hamarøy kommune, 8294 Oppeid.

Kommentar til Fylkesmannens uttalelse til konsesjonssøknad for kraftverk i Hoffmanselva.

Fylkesmannen fraråder utbygging, men har flere antakelser som er vage og usikre, og beskrevet som negative til store. Jeg tillater meg å kommentere noen av disse:

Konsekvensene for utøvelse av friluftsliv som følge av utbyggingen antas å bli middels. Dette kan jeg ikke anse som riktig, konsekvensene vil bli store, særlig for dem som bor i nærliggende områder, både i Hamarøy kommune og nabokommunene. Hoffmanselva og områdene i nærheten er lett tilgjengelig og vi har i senere år sett at mange, særlig familier med barn, har tatt turen dit.

Fuglelivet blir beskrevet som relativt usikkert, forekomstene av de fleste fugleartene som er nevnt blir sagt å "forekomme" eller blitt "observert". Dette er ikke virkeligheten: Som grunnkjent gjennom mesteparten av livet, kan jeg si at fuglelivet er stort og mangfoldig. Jeg vil hevde at de fleste av de artene som er nevnt forekommer regelmessig hvert år. Eksempelvis hekker fossekalen i Hoffmanselva hvert eneste år. Horndykkeren er ikke nevnt, men de fleste år er den på plass. Det sies at storlommen ikke kan nøyaktig stedfestes under hekkingen, men om dette kan vi som kjenner til forholdene vite nøyaktig hvor hekkingen foregår, i alt vesentlig på Stor- og Litjholmen hvor flatt land er svært begrenset mot vannspeilet. Mesteparten av smålommen finner også fra år til annet hekkeplasser i Fjerdevatnet, vesentlig på sørsida av vatnet. Som jeg i en tidligere kommentar har nevnt, vil bestanden av lom bli sterkt redusert, kanskje totalt bli borte ved en utbygging.

For øvrig har det ikke i den generelle beskrivelsen av fiskeforekomstene blitt nevnt at stor ål tar seg opp gjennom Hoffmanselva, den har jeg personlig tatt på småbeint garn satt i nordenden av vatnet. Et utall ganger har jeg dratt garn hvor ålen har lagt etter seg slim i maskene.

Når alle de detaljene jeg har nevnt her, som synes å være viktige og blir ansett å ha betydning for Fylkesmannen, har jeg tillatt meg å gjøre krav på oppmerksomhet for den kunnskap jeg har om de lokale forholdene jeg kjenner bedre enn mange. Sagvassdalen er nesten folketom, og jeg håper å få gehør sammen med de få som er tilbake.

Det er liten tvil om at Fylkesmannens uttalelse og konklusjon på konsesjonssøknaden for småkraftverk i Hoffmanselva er svak, selv om utbygging blir frarådd. Premissene som blir lagt til grunn er uklare og dreier seg i all hovedsak om forhold som ikke inkluderer mennesker og kultur, og heller ikke forholder seg til det totale utbyggingspress som over svært mange år har ført til at nesten alle mulige vatn og elver, som alle har vært sammenhengene i et eneste stort akva system, er blitt utbygd. Det har ikke ført til protester. Det er et faktum at presset på natur og mennesker har ført til problemer, men selvsagt også til mange goder for innbyggerne i Hamarøy og langt ut over store deler av Nordland. Ingen har klaget. Når svært mange reagerer på utbygging av Hoffmanselva er det fordi den på en måte har symbolkarakter – den siste av de gode elvene som er igjen i Sagvassdalen. Denne elva bør få en sjanse til å leve videre for nye generasjoner, og Hamarøy kommune bør fortsatt være stolt av oppmerksomheten i kulturminneåret 1998 og ta vare på idealene som gjaldt den gang: Å ta vare på natur og kultur som i våre dager er under voldsomt sterkt press.

Audun Jensen

Dokid: 13005198 (13/303-21)
KOPI AV AVISUTKLIPP FRA NORD-
SALTEN 9.2.2013

NORGESMESTER i kulturminneåret

Hamarøy kommunes prosjekt i kulturminneåret - «Kulturminner langs Sagvassdalen - En reise gjennom ti tusen år» - er av Statens Kulturminneråd utpekt som landets beste, i konkurranse med 470 andre prosjekter.
- En hyggelig overraskelse og en anerkjennelse av Hamarøy som kulturkommune, stråler kultursjef Helga Wiik etter at avgjørelsen er blitt kjent.

Hamarøy kommunes prosjekt i kulturminneåret -97 tar utgangspunkt i en usædvanlig variert og spennende historie - og med den steile Krågården Sandnes.

HAMARØY AV 471 KOM

Rådssekretær for Norsk Kulturminne Geir Paulsen, forteller til Lokal NordSalten at det var mange svært prosjekter blant de 471 bidragene som kom inn til sommerens kulturminnestafett.
- Vi valgte ut en del prosjekter som i seg selv var så særdeles interessante ut, disse ble Hamarøys til slutt vurderet som det aller beste, sier Paulsen.

Børge Strandskog

Først og fremst ære
Geir Paulsen opplyser at kommunen

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091
0301 OSLO

Høringsuttalelse - søknad om bygging av Tennvasselva kraftverk - Hamarøy kommune

Fylkesrådet i Nordland har i sitt møte den 22. mai 2013 behandlet FR-sak 101/13 "Høring – søknad om bygging av Tennvasselva kraftverk – Hamarøy kommune". Følgende vedtak ble fattet:

1. *Fylkesrådet i Nordland fremmer innsigelse til planene for Tennvasselva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6.*
2. *Fylkesrådet ser ingen avbøtende tiltak som kan bidra til at innsigelsen trekkes.*
3. *Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:*
 - a. *Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.*
 - b. *Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.*
 - c. *Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.*
 - d. *Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.*
 - e. *Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.*

Det vises for øvrig til vedlagte sakspapirer. Nordland fylkeskommunes høringsuttalelse oversendes bare elektronisk.

Med vennlig hilsen

Adresse	Postmottak	Dir.:	«Sbr_Tlf»	Saksbehandler:	«Sbr_Navn»
	Fylkeshuset	Tlf.:	«Sse_Tlf»	Avdeling:	«Soa_Navn»
	8048 Bodø	Faks:	«Soa_Fax»	Enhet:	«Sse_Navn»
Besøksadresse	«Soa_Adr2»			E-post:	post@nfk.no

Magne Haukås
rådgiver

Kopi til:

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland	Storgata 39	8200	FAUSKE
Fylkesmannen i Nordland	Statens hus	8002	BODØ
Hamarøy kommune	Oppeid	8294	HAMARØY
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	FAUSKE

FYLKESRÅDSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
101/13	Fylkesrådet	22.05.2013

Høring - søknad om bygging av Tennvasselva kraftverk - Hamarøy kommune

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknad fra Nord-Norsk Småkraft og Tinfos AS om tillatelse til å bygge 3 småkraftverk i Hamarøy kommune. Søknadene skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Høringsfrist var satt til 26. april, men det er avklart med NVE at Nordland fylkeskommune avgir sin høringsuttalelse etter politisk behandling i fylkesrådsmøtet 22. mai.

Med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6, fremmer fylkesrådet innsigelse til planene for Tennvasselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er de negative konsekvensene for krigsminnemiljø av stor regional og nasjonal verdi. I tillegg har tiltaket liten samfunnsnytte, og vil få negative konsekvenser for blant annet friluftsliv, INON og reindrift. Etter fylkesrådets vurdering vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser. Fylkesrådet ser ingen avbøtende tiltak som kan bidra til at innsigelsen trekkes.

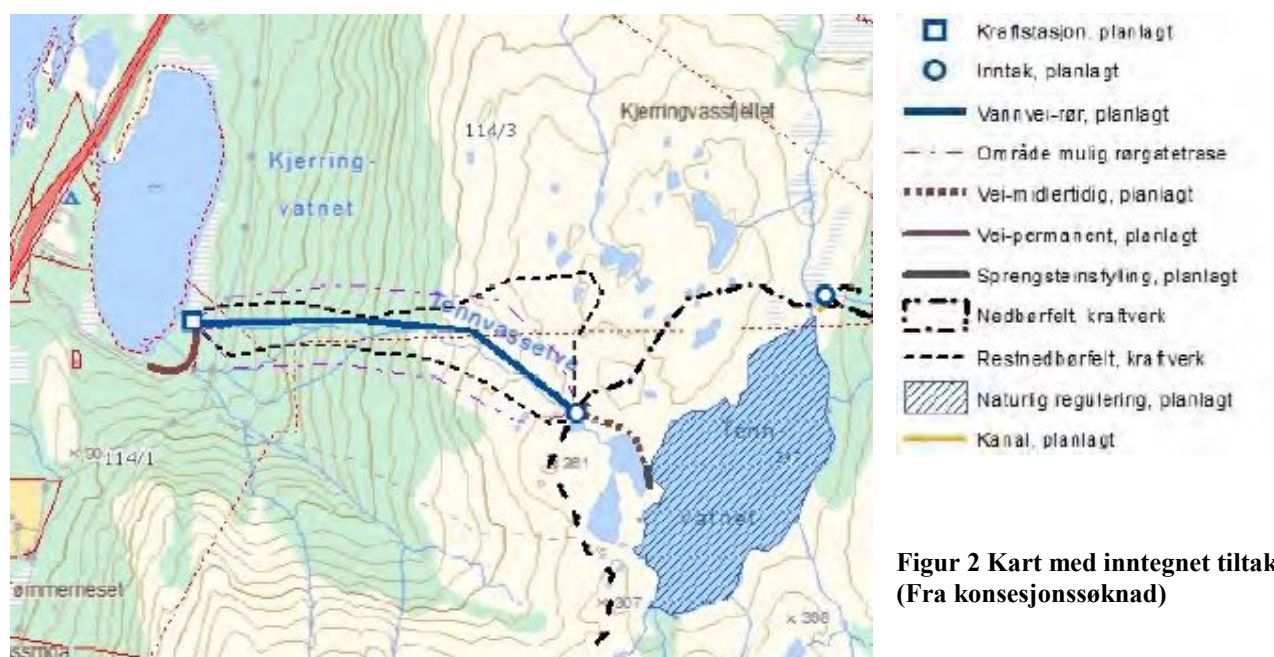
Figur 1 Oversiktskart med de tre omsøkte kraftverkene inntegnet med rød sirkel. Tennvasselva kraftverk er det midterste av de tre omsøkte kraftverkene.

Bakgrunn

Tennvasselva ligger i Hamarøy kommune. Elva munner ut i Kjerringvatnet rett nord for Tømmerneset. Nærmeste tettsted er Innhavet som ligger i luftlinje ca. 7 km nord for kraftstasjonen ved Kjerringvatnet, jf. figur 1.

Tabell 1 Hoveddata for Tennvasselva kraftverk (tall hentet fra konsesjonssøknad).

Produksjon:		
Installert effekt	(MW)	1,9
Årlig produksjon	(GWh)	6,6
Vinterproduksjon	(GWh)	1,9
Sommerproduksjon	(GWh)	4,7
Økonomi:		
Kostnad	(MNOK)	31,7
Utbyggingspris	(Kr/kWh)	4,8
Vanndata:		
Middelvannføring	(l/s)	390
Alminnelig lavvannføring	(l/s)	20
5-persentil sommer	(l/s)	70
5-persentil vinter	(l/s)	20
Planlagt minstevannføring – sommer	(l/s)	70
Planlagt minstevannføring – vinter	(l/s)	0
Kraftverk:		
Inntak	(moh.)	345
Avløp	(moh.)	15
Berørt elvestrekning	(m)	1600
Inntaksdam høyde	(m)	2
Inntaksdam lengde	(m)	35
Rørgate	(m)	1310
Ny vei	(m)	300
Kraftstasjon	(m ²)	80
Nettilknytning (jordkabel)	(m)	100

Figur 2 Kart med inntegnet tiltak.
(Fra konsesjonssøknad)

Problemstilling

Positive samfunnsvirkninger av tiltaket

Kraftverket vil bidra årlig med 6,6 GWh ny fornybar energi. Dette tilsvarer forbruket til ca. 330 husstander. Ca. 29 % av produksjonen vil komme i vinterhalvåret. Tiltaket vil gi skatteinntekter til offentlige myndigheter, men søknaden tallfester ikke dette noe nærmere.

Naturmangfold

Konsesjonssøknadens miljørapport, utarbeidet av Sweco Norge AS:

Basert på tidligere kartlegginger av naturtyper og vilt i kommunen og egen befarings er det ikke funnet vegetasjonstyper, naturtyper eller flora av spesiell verdi for biologisk mangfold.

Mangfoldet er derfor hovedsakelig trivielt, men innehar vegetasjonstyper og biotoper som er intakte. Det er også triviell fauna i området. Unntaket er ved Tennvatnet, som har hekkelokalitet for rødlistarten storlom.

Området har middels verdi for biologisk mangfold (hvor storlom-lokaliteten er utslagsgivende). I anleggs- og driftsperioden vil en liten til middels negativ påvirkning på biologisk mangfold av middels verdi, gi liten negativ konsekvens.

Fisk og fiske

Miljørapport ved Sweco Norge AS:

Selv om oppgangsforholdene vurderes som vanskelige for anadrom fisk i Kjerringvatnet, kommer sjørret og laks sporadisk opp ved gunstige vannføringer. Tidligere (før E6 ble utbygd) var oppgangen for fisk enklere, men bestanden av anadrom fisk er nå svært redusert (...). Det er også ål i vatnet. Denne katadrome arten er i dag sterkt redusert og er i strengeste kategori i den nye rødlista (kritisk truet).

Samlet sett har prosjektets influensområde middels verdi for fisk og annen ferskvannsfauuna, og verdien er mest knyttet til Tennvasselas søndre utløp. I anleggsperioden forventes en liten til middels negativ påvirkning. Med bakgrunn i verddivurderingen gir dette en liten til middels negativ konsekvens. I driftsperioden forventes det middels negativ påvirkning, som sammenholdt med verdien gir en middels negativ konsekvens.

Landskap

Miljørapport ved Sweco Norge AS:

det er store og dramatiske landskapsopplevelser i Salten, og området ved Tennvatnet skiller seg ikke ut som spesielt egenartet i denne regionen. Landskapet i prosjektområdet vurderes derfor å være av middels verdi. Påvirkningen samlet er stor negativ både i anleggsperiode og driftsperiode. Sammenholdt med at landskapet har middels verdi, blir det middels til stor negativ konsekvens.

I *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, er tiltaksområdet del av et større område karakterisert som fjordlandskap av liten verdi. jf. figur 3.

Figur 3 Tiltaksområdet (markert med rød sirkel) er i Regional småkraftplan innenfor «Fjordlandskap».

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Tap av INON sone 2 (1-3 km fra tyngre teknisk inngrep):	4,1 km ²
Nedklassifisering av INON sone 1 (3-5 km fra tyngre teknisk inngrep):	3,2 km ²
Nedklassifisering av villmarkspregede naturområder (> 5 km fra tyngre teknisk inngrep):	0,9 km ²
Samlet endring i INON:	8,2 km ²

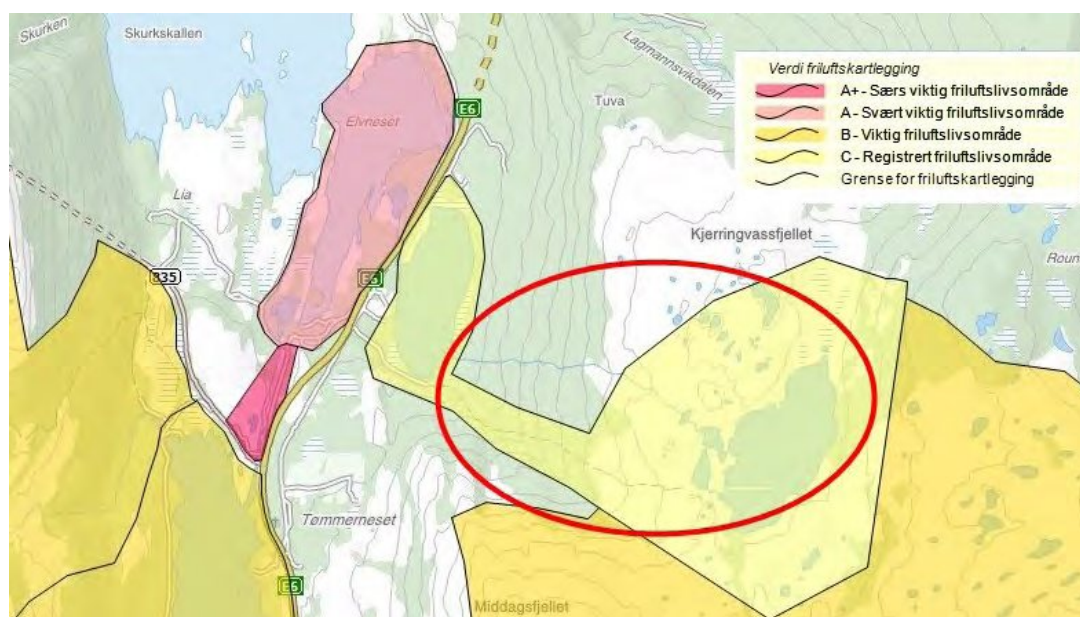
Sweco Norge AS argumenterer i sin miljørapport for at området allerede har redusert INON-verdi. Sweco konkluderer likevel med at: *En stor verdi av inngrepsfrie naturområder gir sammen med middels negativ påvirkning en middels til stor negativ konsekvens for temaet.*

Friluftsliv og reiseliv

Miljørapport ved Sweco Norge AS:

Prosjektets influensområde har middels verdi for friluftsliv/reiseliv. I anleggsfasen gi tiltaket en middels negativ påvirkning, som sammenholdt med en middels verdi for friluftsliv og reiseliv, gir middels negativ konsekvens. I driftsperioden gir tiltaket en liten til middels negativ påvirkning, som sammenholdt med en middels verdi for friluftsliv og reiseliv, gir liten negativ konsekvens.

Tiltaket vil ligge innenfor et område som i friluftskartleggingen til Salten friluftsråd er karakterisert som C=registrert friluftsområde. Informasjon fra friluftskartleggingen: *Bergrabber og furuskog og kjerr på fjellet. Krigsminner, tunnelinnslag for Nord-Norgebanen. Brukbart fiske i Tennvatnet, noe sjørret i Kjerringvatnet.* Tiltaket vil i tillegg ligge tett på og mellom et friluftsområde karakterisert som B=Viktig friluftsområde, og et område karakterisert som A=Svært viktig friluftsområde, jf figur 4.

Figur 4 Friluftskartlegging ved saltens friluftsråd. Tiltaksområde er markert med rød sirkel.

Reindrift

Miljørapport ved Sweco Norge AS:

Kraftstasjonen og de nedre delene av rørtaséen inngår i vårbeite 2 (oksebeiteland og øvrig vårland), mens inntaket og de øvre delene av rørtaséen inngår i høstbeite 2 (tidlig høstland). Det ligger en drivingslei vest for den planlagte kanalen, utenfor prosjektområdet.

Influensområdet har middels verdi for reindrift. Når verdien av området i utgangspunktet er middels, og prosjektets negative påvirkning er liten til middels negativ, vil prosjektet ha liten negativ konsekvens for reindriften.

Kulturminner og kulturmiljø

Miljørappport ved Sweco Norge AS:

Prosjektets influensområde har middels til stor verdi for kjente kulturminner, basert på dagens informasjon. Verdien av fagtemaet i området er vurdert å være middels til stor. Påvirkningen er middels negativ, noe som gir en middels negativ konsekvens.

Automatisk fredete norske kulturminner (frem til år 1537):

I nasjonale databaser er det ikke registrert løsfunn eller liknende fra området. Ingen automatisk fredete kulturminner ble registrert (etter Nordland fylkeskommunes befaring red. anm.).

Samiske kulturminner:

Hamarøy-fjellene har vært sommerbeiteområder for svenske reindriftssamer siden slutten av 1500-tallet. Det ble ikke avdekket samiske kulturminner ved befaringen (av Sametinget red. anm.).

Nyere tids kulturminner:

(...) krigsminner fra andre verdenskrig i nedre deler av vassdraget. Dette området ble brukt som en hovedbase for byggingen i området, noe mange murer etc. vitner om. Det var hovedsakelig sovjetiske krigsfanger som ble satt til dette arbeidet. I dag finnes det også ei bru like over Tennvasselve, og en 5-6 km lang tunnel i samme område. Nordland Fylkeskommune påpekte i brev datert 21.12.2007, at krigsminnene ved Tennvasselvas utløp er en del av et kulturmiljø av stor regional verdi.

Kulturminnefaglig vurdering fra Nordland fylkeskommune:

I *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, er tiltaksområdet del av et område definert til stor verdi på grunn av kulturminner eller kulturmiljø.

Tømmernes-området spilte en sentral rolle i forbindelse med tyskernes bygging av *den arktiske jernbanen* 1943-45. En av de to byggeledelsene på strekningen Saltfjellet – Drag i Tysfjord lå på Tømmernes. Like nordvest for Kjerringvatnet fantes en av de aller største krigsfangeleirene på jernbaneanlegget, med mer enn 1000 sovjetiske krigsfanger. Fangene ble blant annet satt til arbeid på jernbanetraséen på østsida av Kjerringvatnet.

Tennvasselv kraftverk er tenkt plassert sentralt i det tyske anleggsområde. Her fins forskjæring/påbegynt jernbanetunnel, påbegynt jernbanetrasé med to murte kulverter, støypt bru over Tennvasselve samt en rekke andre strukturer og anleggsspor. Kraftstasjonsbygningen ønskes plassert nær den ene kulverten, på den andre har flere av krigsfangene risset inn navnene sine i våt betong, jf. figur 4. Den tyske anleggsvegen og brua er i følge konsesjonssøker tenkt gjenbrukt ved bygging og drift av Tennvasselv kraftstasjon.

Figur 4 Foto av kulvert med innrissede navn av krigsfanger. (Foto: Oddlaug Knutsen)

Det tyske jernbaneanleggsområdet ved Tennvasselve er en viktig del av et krigsminnemiljø av stor regional og nasjonal verdi. Krigsminner har hatt en marginal plass innenfor norsk kulturminnevern. Riksantikvaren arbeider nå med ny fredningsstrategi og har signalisert at denne typen kulturminner – spesielt kulturminner med tilknytning til de østeuropeiske krigsfangene – skal gis bedre vern. På Riksantikvarens anmodning om forslag til krigsfangerelaterte kulturminner som bør vurderes i forhold til fredning etter kulturminneloven, har Nordland fylkeskommune i 2010 anbefalt at fangeleiren og anleggsområdet ved Kjerringvatnet vurderes.

Planene er ikke i konflikt med kjente automatisk fredete kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for (fornminner), og undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er oppfylt.

Vannforskriften (*Forskrift om rammer for vannforvaltningen*)

Nordland fylkeskommune er i henhold til vannforskriften vannregionmyndighet i vannregion Nordland. Til denne myndigheten tilligger det blant annet et ansvar for å følge opp de myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften. I dette tilfellet gjelder dette NVE.

Vannregionmyndigheten har ansvar for at det utarbeides en regional plan for hele vannregionen innen 2015. Det skal i denne planen fastsettes miljømål for alle vannforekomstene. Disse skal generelt være oppnådd innen 2021. Formålet med vannforskriften er å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Når det gjelder det aktuelle tiltaket er det foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. NVE skal imidlertid vurdere søknaden etter vannforskriftens § 12. Denne paragrafen fremsetter at det under gitte forutsetninger kan gjennomføre enkelte tiltak selv om dette medfører at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Andre instansers uttalelse

Uttalelse fra Hamarøy kommune, Reindriftsforvaltningen og andre parter, vil bli lagt ved saken så fremt dette lar seg gjøre før saken behandles i fylkesrådet.

Fylkesmannen

(...) Når det gjelder Tennvasselve kraftverk, vurderer Fylkesmannen de negative konsekvensene til å være middels. Det forutsettes imidlertid slipp av minstevannføring også i vinterhalvåret.

(...) Storlom (NT) er registrert hekkende på en holme i Tennvatnet. Arten hekker oftest i klare fiskerike sjøer, og fanger fisk fra innsjøen hvor den hekker eller nærliggende vassdrag. Ettersom reiret plasseres ved vannkanten, og ofte på holmer i vannet, er den utsatt for endringer i vannstanden. Flomdempingen i Tennvatnet vil føre til at flomvannstanden varer noe lenger enn den gjør i dag. Fylkesmannen er med bakgrunn i dette enig i vurderingen om at det er ikke grunnlag for å forvente en negativ effekt på storlomens hekkesuksess.

*(...) Ål er en katadrom fiskeart. Det vil si at den gyter og tilbringer første fase av livet i saltvann før den normalt vandrer opp i ferskvann hvor den vokser og utvikler seg til den er kjønnsmoden. Bestanden av europeisk ål har gått sterkt tilbake de siste årene, og er nå på et kritisk lavt nivå i hele utbredelsesområdet. Ål er kategorisert som kritisk truet (CR) i den nasjonale rødlista. Det vil si at arten, i følge kriteriene, har ekstrem høy risiko for utdøing (50 % sannsynlighet for utdøing innen 10 år). Havforskningsinstituttets rapport nr. 08/2008 "Analysis of European eel (*Anguilla anguilla*)-time series from Norway" peker på en kombinasjon av ulike årsaker som forklaring på utviklingen. Hovedårsaken er trolig klimaendringer og økende temperatur i gyteområdene, men påvirkningsfaktorer knyttet til inngrep i vassdraget, herunder begrensede leveområder på grunn av dammer og andre hindringer i vassdrag, er ansett å være en medvirkende årsak.*

(...) Reduksjon i produksjonen av bunndyr vil igjen kunne føre til mindre drift av næringsdyr til fiskebestanden i nedre deler av Tennvasselve og dens utløpsområde i Kjerringvatnet. Tiltaket vil således kunne ha negativ påvirkning på nedre del som gyte- og oppvekstområde for ørret og ål. Den mest egnede elvestrekningen for fisk og bunndyr er imidlertid såpass kort at konsekvensene vurderes ikke til å overstige middels negative.

(...) Isolert sett synes tiltaket å forårsake middels skader på naturmiljøet. For å opprettholde en viss produksjon av bunndyr i nedre deler av elva, og samtidig avbøte for konsekvensene for landskap og friluftsliv, bør det stilles krav om slipp av minstevannføring hele året.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Nordland

FNF Nordland forventer at konsesjonssøknaden om Tennvasselve kraftverk vurderes i forhold til samlet belastning, og at ytterlige inngrep i vassdragsnaturen ikke må tillates dersom dette har direkte negative konsekvenser for viktige friluftslivsområder og/eller naturverdier. Når det ikke er foretatt utredninger av prioriterte og utvalgte naturtyper, prioriterte og rødlistede arter, eller områder med store landskapsverdier, naturtyper og økosystemer som er gått tapt eller blitt marginalisert i Hamarøy og regionen for øvrig, så mener vi at konsesjonsbehandlingen må avvendes til dette foreligger.

(...) Det omsøkte tiltaket vil blant annet ha konsekvenser for bunndyrsfauna og på nedre del som gyte- og oppvekstområde for ørret og ål. FNF Nordland mener søknaden må vurderes i forhold til den samlede belastningen for disse tema. Det må tas særlig hensyn til biologisk mangfold og konsekvenser dette vil ha for sportsfiske og friluftslivsutøvelsen i kommunen. Det er knyttet store negative konsekvenser for INON og landskap. Utbyggingen vil medføre bortfall av 4,1 km² INON sone 2, mens 3,2 km² INON sone 1 omdefineres til sone 2 og 0,9 km² av villmarkspregede naturområder omdefineres til sone 2. FNF Nordland mener det må foretas mer utredninger av hvilke landskapsverdiene og hva som har gått tapt gjennom andre inngrep før det foretas videre konsesjonsbehandling.

Tømmerneset Camping

1. Tømmerneset Camping er sterkt i mot utbygging av Tennvasselve.
2. NVE må vurdere de omsøkte utbygginger opp mot de som allerede er gjennomført i området. Fra tidligere er vassdragene fra Slunkajavre, Rekvannet og Sagvassdalen utbygd. Utbygging av Forsanvassdraget, mot vest for Tømmerneset. Videre utbygges Innhavet kraftverk, femtevasselve med flere og det er søknader på Mølneelva, Reinokseelva, Fjerdevatnet, Tennvasselve og Svartvasselve, Hoffmannselva. Det kan i tillegg nevnes at Iris har etablert et anlegg for håndtering av søppel i nordenden av vannet ved Tømmerneset camping. Det er allerede mange store inngrep i naturen i området.
3. Produktet til Tømmerneset Camping er nærheten til naturen. En utbygging med de planlagte inngrep vil ødelegge grunnlaget for drift av camping og annen næringsvirksomhet knyttet til reiseliv og kultur. Det visuelle bildet på Tømmerneset av Hamsun sitt Æventyrland blir borte.
4. Tømmerneset Camping har over mange år lagt ned store investeringer og vil få et direkte økonomisk tap ved en eventuell utbyggelse av et småkraftverk. Hamarøy kommune og Nord-Salten står i fare for å miste en av de største campingplassene i regionen.
5. Reiselivsnæringen som lever av å selge nærheten til naturen i Hamarøy mister argumenter for å profilere «den uberørte naturen». Muligheten for reiseliv- og kulturbasert næringsutvikling i Hamarøy minsker i takt med drastisk synlige inngrep i naturen.
6. Eksisterende og fremtidige arbeidsplasser knyttet til reiseliv og kultur i privat regi kan gå tapt. Dette er næringer som gir store muligheter til arbeidsplasser for ungdom. I reiseliv og i næringer knyttet til kultur er andelen av kvinnelige arbeidsplasser stor.
7. Et inngrep i naturen knyttet til utbygging av Tennvasselve er ikke reverserbar. Området vil være ødelagt for generasjoner.
8. Den store veksten i reiseliv – og kultur næringer har i de senere år kommet der aktørene klarer å formidle de røde og sterke opplevelsene som natur og historie gir. Det er det vi i reiselivsnæringen skal leve av. Det er stor nasjonal og internasjonal strategisk fokus på reiselivs- og kulturbasert næringsutvikling.
9. De samfunnsøkonomiske tapene vil være betydelig større enn den marginale inntekten utbyggingen av Tennvasselve kan gi.

Hamarøy Krigsmuseum

I området til tre alle omsøkte utbygninger var det vesentlig aktivitet under 2.verdenskrig. Hamarøy Krigsmuseum har vurdert det slik at utbygging av Svartvasselve ikke kommer i sterk berøring av viktige krigsminner, mens utbygging i Tennvasselve og Hoffmannselv vil komme i direkte berøring av krigsminner.

Hamarøy Krigsmuseum vil derfor gå i mot en utbygging av Tennvasselve og Hoffmannselva ut fra en total vurdering av kulturminner i begge områdene. Tømmernes og Hoffmannselv er sentral i historien om Sagvassdalen, og var områder med stor aktivitet under 2.verdenskrig. Tømmernes var administrasjonssenter for jernbaneutbyggingen mellom Gjerdalen og Tysfjorden. Her var også utbygging av kraftverk i Sagfossen og den største fangeleiren i området. Ved Hoffmannselv var der også fangeleir, og hvor der var steinbrudd, jernbanebygging, kraftverksbygging og skogdrift.

Vurderinger

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, anbefaler fylkesråden at det fremmes innsigelse til bygging av Tennvasselv kraftverk. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er de negative konsekvensene for krigsminnemiljø av stor regional og nasjonal verdi. I tillegg har tiltaket liten samfunnsnytte, og vil få negative konsekvenser for blant annet friluftsliv, INON og reindrift. Etter fylkesrådets vurdering vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser. Fylkesrådet ser ingen avbøtende tiltak som kan bidra til at innsigelsen trekkes.

Fylkestinget har vedtatt *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Hovedmålsettingen for planen er: *Det er et regionalpolitisk mål å bygge ut ny vannkraft der hvor konsekvensene for andre arealbruksverdier er akseptable. Nordland skal arbeide for økt produksjon av vannkraft tilsvarende 1,3 TWh i ny årlig produksjon innen 2025 (overordnet strategi nr. 1).*

Fylkesråden ser at utbygging av Tennvasselve kraftverk vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 6,6 GWh, og at mesteparten av energien vil bli produsert i sommerhalvåret da det er mist behov for energi. Fylkesråden vurderer at tiltaket er lite positivt for samfunnet. Hamarøy kommune og Saltenregionen har stort overskudd av fornybar energi. Fylkesråden ser også at den begrensede positive konsekvensen for kraft tilknyttet næringsliv, må veies mot de negative konsekvensene for reiselivsnæringen i området.

Fylkesråden vurderer fangeleiområdet nordvest for Kjerringvatnet og anleggssporene i Kjerringvassbotn og på østsida av Kjerringvatnet som et krigsminnemiljø av stor regional og nasjonal verdi. Det har godt lesbare spor med stor opplevelsesverdi og stort potensiale for formidling omkring de sovjetiske krigsfangenes arbeid og lidelser på *den arktiske jernbanen*.

Dersom Tennvasselve kraftverk skulle bli realisert, vil kulturminneverdiene her etter fylkesrådets vurdering bli så kraftig forringet at kulturminnemiljøet ikke lenger vil være fredningsverdig. En endring av plasseringen av kraftstasjonen vil ikke kunne avbøte dette.

Fylkesråden vurderer samlet sett at tiltakets negative konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier er stor, jf tabell 2.

Tabell 2 Fylkesrådets vurdering av tiltakets konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier.

Tema	Verdi	Konflikt	Vurdering i henhold til småkraftplanens kapittel 2
Naturmangfold	Middels	Liten/ middels	B2. Man skal være svært restriktiv med å gi tillatelse til tiltak dersom det er fare for at rødlistede arter i kategorien nær truet (NT) blir skadelidende.
Fisk og fiske	Middels	Middels	D6. Ved utbygging ovenfor vandringshinder skal man være restriktiv med å tillate utbygginger som kan forringe fiskebestander og fiske nedstrøms.
Landskap	Middels	Middels/ stor	G4. I fjordlandskap med middels og liten verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging.
INON	Stor	Middels/ stor	C3. Man skal være <u>svært restriktiv</u> med å gi tillatelse til tiltak som medfører en begrenset reduksjon i villmarkspregede INON-områder.
Friluftsliv	Middels	Middels	Selve tiltaksområdet ligger innenfor et friluftsområde av middels verdi for friluftsliv. Det er dermed ikke omfattet av retningslinjer i småkraftplanen. Tiltaket vil likevel trolig påvirke negativt tilstøtende friluftsområder karakterisert som henholdsvis viktig og svært viktig. Derfor vurderes følgende retningslinje relevant for Tennvasselve kraftverk:

			I2. I øvrige områder med stor verdi for friluftsliv, skal man være restriktive med å tillate utbygging.
Reindrift	Middels	Liten	E2. Innenfor reindriftens kalvingsområder skal man være svært restriktive med å gi tillatelse til kraftverk som kan virke forstyrrende på kalvingsaktivitet. Det skal stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i kalvingsperioder. Dette skal skje i samråd med reindriftsutøvere.
Kulturminner og kulturmiljø	Stor	Stor	H1. Man skal være svært restriktiv med å tillate små vannkraftverk hvor kraftverket eller sekundæringgrep er i konflikt med eller kan virke utilbørlig skjemmende på kulturminner eller kulturmiljø av stor verdi.
Konklusjon	Stor	Stor	Tennvasselva kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: Ikke prioriterte For dette prioriteringsnivået gjelder følgende: <i>Utbyggingen planlegges i et område med viktige miljøverdier og det er betydelig risiko for at utbyggingen vil skape stor konflikt med disse verdiene. Avbøtende tiltak kan ikke fjerne eller redusere konflikten. Føre-var-prinsippet tilsier at utbygging ikke skal tillates.</i> Tennvasselva kraftverk vurderes å ha liten samfunnsnytte, og avbøtende tiltak kan ikke fjerne eller redusere stor konflikt med viktige verdier.

Fylkesråden er for øvrig positiv til at NVE nå sender flere konsesjonssøknader i samme område på høring samtidig. Fylkesråden vil imidlertid oppfordre NVE å klargjøre i høringsbrevet en standard metode for hvordan høringsparter kan gi innspill på samlet belastning. Fylkeskommunen har et særskilt sektoransvar for vann, friluftsliv og kulturminner. I forhold til vann, er tiltakene foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan, og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. Når det gjelder samlet belastning for friluftsliv, ser fylkesråden at alle de tre prosjektene i Hamarøy ligger langs med E6 og er i mer eller mindre viktige friluftsområder. Til sammen vil disse prosjektene ha stor negativ konsekvens for friluftsliv som er lett tilgjengelig fra vei, og da spesielt i forhold til opplevelsesverdien av området. Fylkesråden ser at det særlig er Hoffmannselva og Svartvasselva kraftverk som bidrar negativ til samla belastning, siden begge områdene er utfartsområder som er mye brukt både av lokalbefolkning og av tilreisende. For kulturminner er det særlig Tennvasselva og Hoffmannselva kraftverk som bidrar til stor samlet negativ konsekvens for kulturminner. Begge disse prosjektene vil få negativ konsekvens for krigsminnemiljø av stor verdi.

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre noen økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet tidligere i dette dokument.

Vedtakskompetanse

I henhold til delegasjonsreglementets kapittel 3.21, vedtatt i FT-sak 111/12, er fylkeskommunens myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon og fremme innsigelse til vannkraftverk på inntil 10 MW delegert til fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet i Nordland fremmer innsigelse til planene for Tennvasselve kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6.
2. Fylkesrådet ser ingen avbøtende tiltak som kan bidra til at innsigelsen trekkes.
3. Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
 - b. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
 - c. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.
 - d. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
 - e. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø den 14. mai 2013

Hild-Marit Olsen

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

sign

22.05.2013 Fylkesrådet

FRÅD-101/13

Vedtak

Innstillingen vedtatt

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091
0301 OSLO

Høringsuttalelse - søknad om bygging av Hoffmannselva kraftverk - Hamarøy kommune

Fylkesrådet i Nordland har i sitt møte den 22. mai 2013 behandlet FR-sak 099/13 "Høring – søknad om bygging av Hoffmannselva kraftverk – Hamarøy kommune". Følgende vedtak ble fattet:

1. *Fylkesrådet i Nordland fremmer innsigelse til planene for Hoffmannselva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6.*
2. *Fylkesrådet vil vurdere å trekke innsigelsen dersom tiltaket tilpasses slik at det ikke er til permanent hinder for viktig flyttlei for reindrift.*
3. *Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:*
 - a. *Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.*
 - b. *Det må slippes tilstrekkelig minste vannføring hele året.*
 - c. *Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.*
 - d. *Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.*
 - e. *Utformingen av tiltaket skal skje i samarbeid med Nordland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet for å minimere skadevirkningene på et verneverdig krigsminnemiljø.*
 - f. *Det bes om at konsesjonsvedtak ikke fattes før undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er oppfylt. Dette vil skje innen utgang av juni 2013.*
 - g. *Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.*

Det vises for øvrig til vedlagte sakspapirer. Nordland fylkeskommunes høringsuttalelse oversendes bare elektronisk.

Med vennlig hilsen

Magne Haukås
rådgiver

Adresse Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø
Besøksadresse Prinsens gate 100

Dir.: 75 65 05 42
Tlf.: 75 65 00 00
Faks:

Saksbehandler: Magne Haukås
Avdeling: Kultur og miljø
Enhet: Plan og miljø
E-post: post@nfk.no

Kopi til:

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland	Storgata 39	8200	FAUSKE
Fylkesmannen i Nordland	Statens hus	8002	BODØ
Hamarøy kommune	Oppeid	8294	HAMARØY
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	FAUSKE

FYLKESRÅDSSAK

Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
099/13	Fylkesrådet	22.05.2013

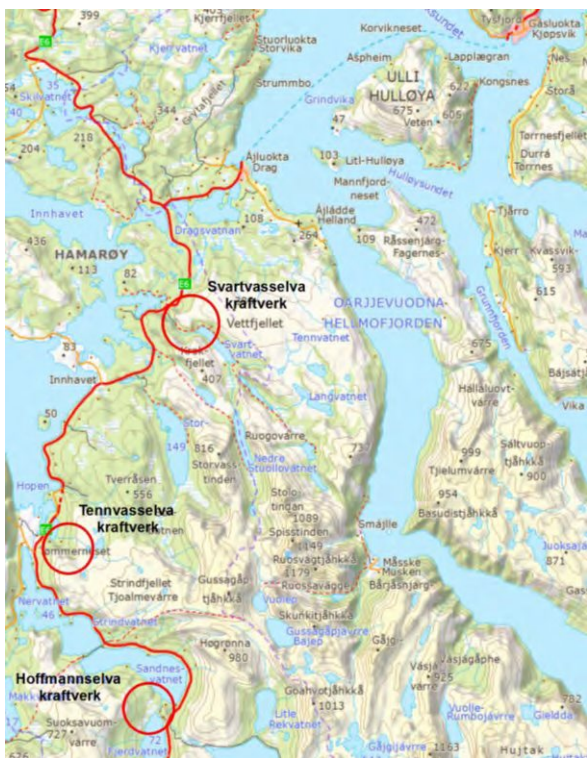
Høring - søknad om bygging av Hoffmannselva kraftverk - Hamarøy kommune

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknad fra Nord-Norsk Småkraft og Tinfos AS om tillatelse til å bygge 3 småkraftverk i Hamarøy kommune. Søknadene skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Høringsfrist var satt til 26. april, men det er avklart med NVE at Nordland fylkeskommune avgir sin høringsuttalelse etter politisk behandling i fylkesrådsmøtet 22. mai.

Med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6, fremmer fylkesrådet innsigelse til planene for Hoffmannselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er de negative konsekvensene for viktig flyttlei for reindrift. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for blant annet friluftsliv og kulturminner. Tiltaket er vurdert til å være middels samfunnsnyttig. Etter fylkesrådets vurdering, vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser. Fylkesrådet vil

vurdere å trekke innsigelsen dersom tiltaket tilpasses slik at det ikke er til permanent hinder for viktig flyttlei for reindrift.

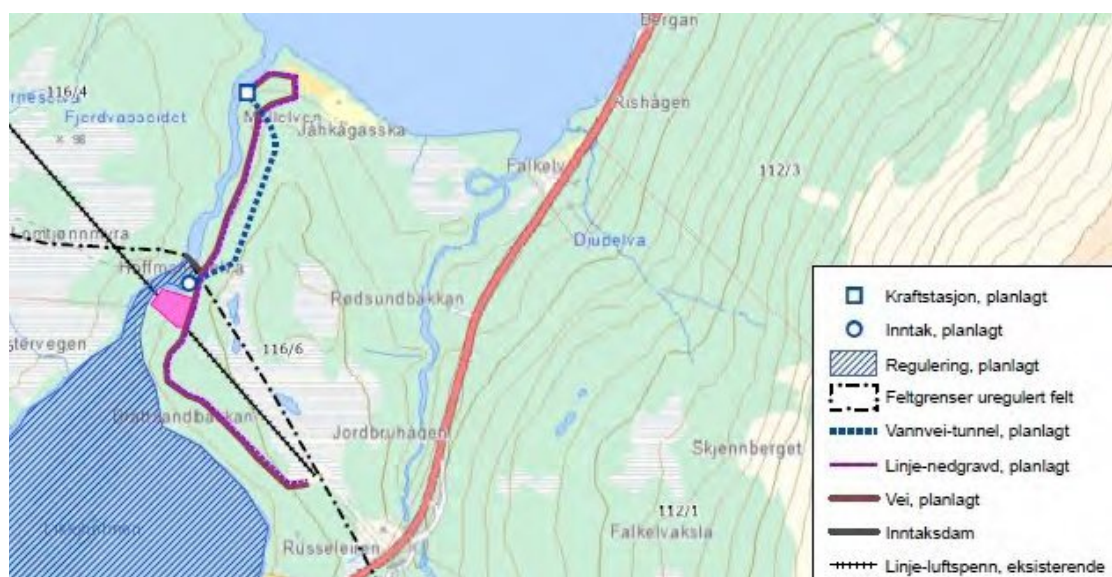
Figur 1 Oversiktskart med de tre omsøkte kraftverkene inntegnet med rød sirkel. Hoffmannselva kraftverk er det sørligste av de tre omsøkte kraftverkene.

Bakgrunn

Nord-Norsk Småkraft AS søker om å utnytte vannfallet i Hoffmannselva som ligger i Hamarøy kommune. Elva forbinder Fjerdevatn og Sandnesvatnet. Nærmeste tettsted er Innhavet som ligger i luftlinje ca. 14 km nord for Hoffmannselva, jf. figur 1.

Tabell 1 Hoveddata for Hoffmannselva kraftverk (tall hentet fra konsesjonssøknad).

Produksjon:		
Installert effekt	(MW)	3,15
Årlig produksjon	(GWh)	16,8
Vinterproduksjon	(GWh)	11,7
Sommerproduksjon	(GWh)	5,1
Økonomi:		
Kostnad	(MNOK)	50,1
Utbyggingspris	(Kr/kWh)	3,0
Vanndata:		
Middelvannføring	(l/s)	11230
Alminnelig lavvannføring	(l/s)	1010
5-persentil sommer	(l/s)	1610
5-persentil vinter	(l/s)	910
Planlagt minstevannføring – sommer	(l/s)	1600
Planlagt minstevannføring – vinter	(l/s)	910
Kraftverk:		
Inntak	(moh.)	72
Avløp	(moh.)	47
Berørt elvestrekning	(m)	520
Inntaksdam høyde	(m)	2-3
Inntaksdam lengde	(m)	45
Vannvei (tunnel)	(m)	490
Ny vei	(m)	500
Kraftstasjon	(m ²)	220
Nettilknytning (jordkabel)	(m)	1200

Figur 2 Kart med inntegnet tiltak. (Kopi fra konsesjonssøknad)

Problemstilling

Positive samfunnsvirkninger av tiltaket

Tiltaket vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 16,8 GWh (forbruket til ca. 840 husstander). Nesten 70 % av denne produksjonen vil komme om vinteren. Konesjonssøker påpeker for øvrig at tiltaket vil gi inntekter til offentlige myndigheter, uten at søknaden tallfester dette noe nærmere. Utbygger mener også at det i byggeperioden vil være behov for lokal arbeidskraft.

Naturmangfold

Konesjonssøknadens miljørapport, utarbeidet av Sweco Norge AS:

Området er registrert som yngleområde for storlom.(...) Det ble ikke registrert bekkekløfter fossesprutsoner eller andre områder med konstant fuktpåvirkning på befaring.(...) Oter (rødlistet som sårbar, red. anm.) forekommer også i vassdraget.

Da området har middels verdi for terrestrisk miljø, og inngrepene ventes å ha liten til middels negativ påvirkning, blir de samlede konsekvensene av inngrepene små til middels negative.

Fisk og fiske

Miljørapport av Sweco Norge AS:

Vassdraget er i utgangspunktet ikke lakseførende, men lange laksetrapper i Sagfossen mellom Sandnesvatnet og fjorden har gjort det mulig for laks, sjørøtt og sjørøye å vandre opp i vassdraget.(...) i Hoffmannselva ligger vandringshinderet litt mer enn 200 m oppstrøms den planlagte kraftstasjonen. Gyteområder for anadrom fisk i Hoffmannselva ble observert fra utløpet opp til ca 100 m oppstrøms den planlagte kraftstasjonen.

Ål (rødlistet som kritisk truet, red. anm.) er registrert i vassdraget, også i Fjerdevatnet. Det er derfor sannsynlig at arten opptrer i prosjektområdet. I 2009 ble det montert et undervannskamera i fisketrappa lenger nedstrøms i vassdraget. I løpet av 2009 ble det observert én ål. Prosjektområdet er ikke viktig for ål.

Da prosjektområdets verdi for akvatisk miljø er middels og påvirkningen blir middels negativ, gir dette middels negative konsekvenser av utbygginga for akvatisk miljø.

Landskap

Landskapskvalitetene i området vil i følge konesjonssøker i første rekke bli påvirket av en meter reguleringsone i Fjerdevatnet, inntaksdam nedstrøms utløpet av Fjerdevatnet, redusert vannføring i det meste av Hoffmannselva, kraftstasjonsbygning, samt atkomstveier til inntaksdam og kraftstasjon. Konesjonssøker vurderer landskapet i prosjektområdet til å ha middels verdi, og konsekvensen av tiltaket til middels negativ.

I Regional plan om små vannkraftverk i Nordland, er tiltaksområdet del av et større område karakterisert som fjordlandskap av *stor verdi*, jf figur 3.

Figur 3 Tiltaksområdet (markert med rød sirkel) er i Regional småkraftplan innenfor «Fjordlandskapet».

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

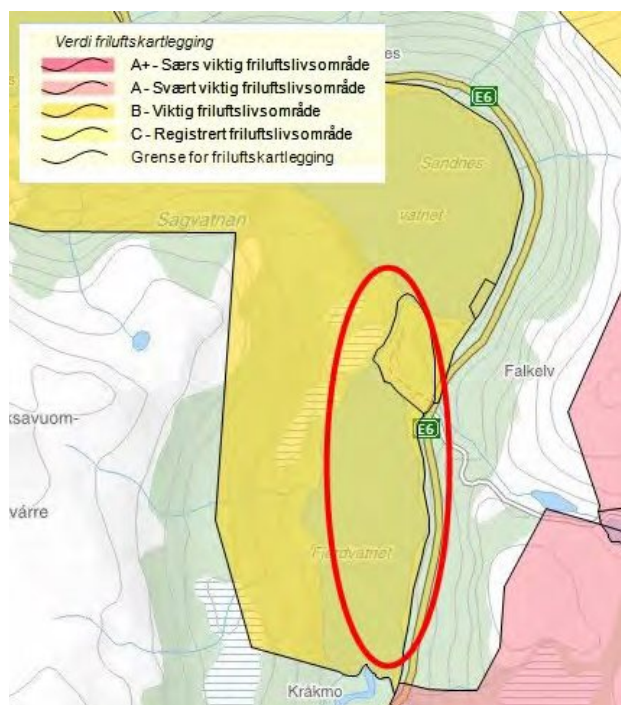
Tiltaket har ingen konsekvenser for INON.

Friluftsliv

I følge konsesjonssøker har prosjektets influensområde middels verdi for brukerinteresser, og de negative konsekvensene for friluftsliv vurderes til små til middels negative.

Tiltaket vil ligge innenfor et område som i friluftskartleggingen til Salten friluftsråd er karakterisert som *B=Viktig* friluftsområde, jf figur 3. Informasjon fra friluftskartleggingen:

Blandingsskog, opparbeidet sti/vei langs elva. Gammel husmannsplass, trolig den eldste i Hamarøy.

Figur 4 Kartutsnitt fra friluftskartleggingen til Salten friluftsråd. Omsøkt tiltak markert med rød sirkel.

Reindrift

Det planlagte kraftverket ligger i beiteområder tilhørende Ståjggo - Håbmer reinbeitedistrikt. I følge konsesjonssøker, inngår prosjektområdet i et større område som benyttes til flere årstidsbeiter. En flyttlei krysser utløpet av Fjerdevatnet, ved det planlagte inntaket til kraftverket.

Prosjektområdet vurderes av konsesjonssøker å ha middels til stor verdi for reindrift. Samlet sett vurderer konsesjonssøknaden utbygging av kraftverket til å ha en liten til middels negativ påvirkning på reindrift, og at tiltaket har middels negative konsekvenser for reindrift.

Kulturminner og kulturmiljø

Konsesjonssøknaden sier følgende om kulturminner og kulturmiljø:

Det er registrert både steinalderboplasser, helleristninger og fangstgroper ved vassdraget. Ca. 8000 år gamle helleristninger er funnet ved Tømmerneset som ligger ved vassdragets utløp i fjorden. Det er imidlertid ikke gjort registreringer av slike fornminner i prosjektområdet.

Det er noen nyere tids kulturminner i området. Disse er i hovedsak knyttet til de to gårdene Hoffmannselva og Kråkmo. Våningshus og fjøs på Hoffmannselva gård er vurdert som verdifulle kulturminner (Selnes og Hamarsland 1984). Allerede på 1600-tallet skal det ha vært bygd et sagbruk i elva. Senere skal det også ha vært satt opp en mølle i elva. Det ble ikke funnet rester etter disse ved befaringen i 2005.

Det er knyttet spesiell oppmerksomhet til Knut Hamsun og hans liv og diktning i hjemkommunen Hamarøy. Hamsun oppholdt seg i området ved Fjerdevatnet (Kråkmo) i to perioder tidlig på 1900-tallet, da han var opptatt med å skrive den verdenskjente romanen Markens grøde. Hamsun oppholdt seg på Kråkmo Gård på sørsida av Fjerdevatnet, men skal ha vært inspirert av bureisningsbruket ved Hoffmannselva som modell for gården Sellanrå i den prisbelønte boka om Isak Sellanrå.

Samlet har prosjektets influensområde middels til stor verdi for kulturminner. Når området har middels til stor verdi, og tiltaket har middels negativ påvirkning, vil utbyggingen ha middels negativ konsekvens for kulturminner.

Kulturminnefaglig vurdering fra Nordland fylkeskommune:

Det omsøkte tiltaket ligger innenfor et krigsminnemiljø av stor regional verdi. Her fins godt lesbare spor etter en krigsfangeleir for sovjetiske krigsfanger, spor etter krigsfangekirkegården (de døde er ekshumert og flyttet til Tjøtta), steinbrudd, påbegynt tunnel, store jernbanefyllinger, brukar til jernbanebru og andre spor etter byggingen av *den arktiske jernbanen* 1943-45. Det er allerede gjort store inngrep i krigsfangeleiren i form av adkomstveg og luftspenn fram til eksisterende transformatorstasjon. Disse krysser leirområdet. Krigsminnemiljøet er derfor neppe i fredningsklasse slik som miljøet omkring Kjerringvatnet ved Tømmernes er, men har fortsatt høy verneverdi.

Den tyske anleggsvegen fram til steinbruddet og kjerrevegen langs Hoffmannelva er ifølge konsesjonssøknaden tenkt oppgradert. Dersom det skulle bli gitt konsesjon, vil det sannsynligvis være mulig å minimere skadene på krigsminnemiljøet gjennom dialog mellom tiltakshaver og Nordland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet.

Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 i forhold til automatisk fredete kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for, er ikke oppfylt. Tiltakshaver har bestilt forninnregistrering av det berørte området, og denne vil bli gjennomført i mai/juni 2013.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Nordland fylkeskommune er i henhold til vannforskriften vannregionmyndighet i vannregion Nordland. Til denne myndigheten tilligger det blant annet et ansvar for å følge opp de myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften. I dette tilfellet gjelder dette NVE.

Vannregionmyndigheten har ansvar for at det utarbeides en regional plan for hele vannregionen innen 2015. Det skal i denne planen fastsettes miljømål for alle vannforekomstene. Disse skal generelt være oppnådd innen 2021. Formålet med vannforskriften er å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Når det gjelder det aktuelle tiltaket er det foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. NVE skal imidlertid vurdere søknaden etter vannforskriftens § 12. Denne paragrafen fremsetter at det under gitte forutsetninger kan gjennomføre enkelte tiltak selv om dette medfører at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Andre instansers uttalelse

Uttalelse fra Hamarøy kommune, Reindriftsforvaltningen og andre parter, vil bli lagt ved saken så fremt dette lar seg gjøre før saken behandles i fylkesrådet.

Fylkesmannen

Fylkesmannen i Nordland (...) vil (...) fraråde utbygging av Hoffmannselva kraftverk. NVE bør foreta en grundig vurdering av den samlede belastning på vassdraget, og om omsøkte utbygging kan medføre at vassdragets tåleevne overskrides og at en av fylkets få bestander av virkelig stor ørret kan bli desimert/utryddet.

(...) Redusert vannføring mellom inntak og utløpet fra kraftstasjonen vil medføre en relativt stor reduksjon i ørretens og evt. laksens gyte- og oppvekstområder i nedre del av Hoffmannselva. Hoffmannselva har en kort strekning med potensial som gyte- og oppvekstområder for laksefisk. (...) Enhver reduksjon av de tilsynelatende begrensede gyte- og oppvekstarealene vil, etter vår vurdering, være svært uheldig. På bakgrunn av dette vurderer Fylkesmannen de negative konsekvenser for akvatisk miljø som middels til store.

(...) Storlom er påvist hekkende i området (...). Storlom er (...) følsom for vannstandsendinger ettersom reiret etableres direkte på bakken i strandkanten. Endringer i vannstanden under hekkeperioden kan medføre tap av reir og mislykket hekkingen. (Storlom er rødlistet som nær truet, red anm.)

(...) Isolert sett synes tiltaket å forårsake middels skader på naturmiljøet. Ut fra hensynet til ørretproduksjonen i Sandnesvatnet stiller vi oss imidlertid kritisk til omsøkte løsning. Fylkesmannen bifaller foreslåtte avbøtende tiltak, og foreslår samtidig at kraftstasjonen gis en alternativ lokalisering like nedstrøms strykene og at det tas inn vilkår som sikrer at vannstanden i perioden mai til 1. juli holdes stabil.

Sagvassdalens venner

SAGVASSDALENS VENNER (...) har til formål å ta vare på og formidle lokal historie og tradisjon, samt verne om kulturminner i Sagvassdalen i Hamarøy – med utgangspunkt i kommunens kulturminneprosjekt fra 1997; "Kulturminner langs Sagvassdalen i Hamarøy – en reise gjennom 10.000 år".

(...) Sagvassdalens venner skal arbeide for å restaurere og gjenskape Hoffmannselv gård slik den var, og bidra til å videreutvikle de natur-, miljø- og kulturverdiene som bygningene og kulturlandskapet representerer. Hoffmannselv gård har en bakgrunn og en identitet som er sterkt og uløselig knyttet til elva. (...) Blant de mange elvene i det flere mil lange vassdraget, er Hoffmannselva i dag den eneste som er slik den var – og som sammen med det gamle gårdsmiljøet og kulturlandskapet kan gi oss og kommende generasjoner innblikk i gamle dagers liv og virksomhet i dalen. (...)

Sagvassdalens Venner vil med dette sterkt fraråde at Nord-Norsk Småkraft AS gis konsesjon for bygging av Hoffmannselv Kraftverk.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Nordland

Redusert vannføring mellom inntak og utløpet fra kraftstasjonen vil medføre en relativt stor reduksjon i ørretens og evt. laksens gyte- og oppvekstområder i nedre del av Hoffmannselva. En regulering, til tross for foreslåtte avbøtende tiltak, vil kunne ha negative konsekvenser for Storlom, som er en fugleart som er svært utsatt for vannstandsreguleringer. Området er et viktig friluftslivsområde og særlig fisk og fiskeinteresser må ivaretas for friluftsliv og sportsfiske.

(...) Som det kommer frem i søknaden har Sagelvvassdraget blitt utbygd for kraftproduksjon i flere omganger. Også det meste av omkringliggende vassdrag er utnyttet til kraftproduksjon, som vist i kartutsnitt hentet fra NVE-atlas. Det kommer derimot ikke frem hvilke konsekvenser dette har hatt for vassdragsnaturen, eller konsekvenser dette vil ha samlet. FNF Nordland mener det må foretas

grundige vurderinger av den totale belastningen på vassdragsnaturen i området og Hamarøy kommune før videre konsesjonsbehandling slik at de minst konfliktfylte tiltak kan prioriteres.

Vurderinger

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, vil fylkesråden anbefale at det fremmes innsigelse til bygging av Hoffmannselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen for innsigelsen er de negative konsekvensene for viktig flyttlei for reindrift. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for blant annet friluftsliv og kulturminner. Tiltaket er vurdert til bare å være middels samfunnsnyttig. Etter fylkesrådets vurdering, vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser. Innsigelsen kan bli vurdert trukket, dersom tiltaket tilpasses slik at det ikke er til permanent hinder for viktig flyttlei i forbindelse med reindrift.

Fylkestinget har vedtatt *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Hovedmålsettingen for planen er: *Det er et regionalpolitisk mål å bygge ut ny vannkraft der hvor konsekvensene for andre arealbruksverdier er akseptable. Nordland skal arbeide for økt produksjon av vannkraft tilsvarende 1,3 TWh i ny årlig produksjon innen 2025 (overordnet strategi nr. 1).*

Fylkesråden ser at utbygging av Hoffmannselva kraftverk vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 16,8 GWh, og at mesteparten av energien vil bli produsert i vinterhalvåret da det er mest behov for energi. Fylkesråden vurderer at tiltaket er middels positivt for samfunnet.

Utbygging av Hoffmannselv kraftverk berører et krigsminnemiljø av stor regional verdi. Dersom konsesjon skulle bli gitt, forutsetter fylkesråden at utformingen av tiltaket skjer i samarbeid med Nordland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet for å minimere skadevirkningene på krigsminnemiljøet. Fylkesråden ber om at konsesjonsvedtak ikke fattes før undersøkelsesplikten etter kulturminneloven er oppfylt.

Fylkesråden vurderer samlet sett at tiltakets konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier er middels til store, jf tabell 1.

Tabell 2 Fylkesrådets vurdering av tiltakets konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier.

Tema	Verdi	Konflikt	Vurdering i henhold til småkraftplanens kapittel 2
Naturmangfold	Middels	Liten til middels	B2. Man skal være svært restriktiv med å gi tillatelse til tiltak dersom det er fare for at rødlistede arter i kategorien nær truet (NT) blir skadelidende.
Fisk og fiske	middels	middels	D1. Når det åpnes for utbygging i vassdrag med anadrome laksefisk, innlandsfisk, og/eller ål skal det gjennomføres nødvendige tiltak som sikrer oppgang av fisk og ivaretar gyte- og oppvekstområder. D5. I anadrome vassdrag skal man være svært restriktive med å tillate utbygging som endrer naturlig vannføring, vanntemperatur, vannkvalitet eller vandringsforhold på strekninger med laks, sjørret og/eller sjørøye.
Landskap	Middels/ stor	Middels	G3. I fjordlandskap av stor verdi skal en være restriktiv med å etablere sekundæringrep som gir irreversible spor og sår i landskapet.
INON	Ingen	Ingen	Ingen aktuelle retningslinjer
Friluftsliv	Middels/ stor	Middels/ stor	I1. I områder med stor verdi for friluftsliv, og hvor opplevelseskvaliteter knyttet til vassdraget/elva er en vesentlig del av verdien, skal man være svært restriktiv

			med å tillate utbygging.
Reindrift	Middels/ stor	Stor	E1. Det skal ikke tillates utbygginger som kan gi permanente hindringer for viktige flyttleier. E2. Innenfor reindriftens kalvingsområder skal man være svært restriktive med å gi tillatelse til kraftverk som kan virke forstyrrende på kalvingsaktivitet. Det skal stilles krav om lydisolering av kraftstasjon og regulering av ferdsel i kalvingsperioder. Dette skal skje i samråd med reindriftsutøvere.
Kulturminner og kulturmiljø	Stor	Middels	H1. Man skal være svært restriktiv med å tillate små vannkraftverk hvor kraftverket eller sekundæringgrep er i konflikt med eller kan virke utilbørlig skjemmende på kulturminner eller kulturmiljø av stor verdi.
Konklusjon	Middels/ stor	Middels/ stor	Hoffmannselva kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: Ikke prioriterte For dette prioriteringsnivået gjelder følgende: <i>Utbyggingen planlegges i et område med viktige miljøverdier og det er betydelig risiko for at utbyggingen vil skape stor konflikt med disse verdiene. Avbøtende tiltak kan ikke fjerne eller redusere konflikten. Føre-var-prinsippet tilsier at utbygging ikke skal tillates.</i> Hoffmannselva kraftverk vurderes å ha liten samfunnsnytte, og avbøtende tiltak kan ikke fjerne eller redusere stor konflikt med viktige verdier.

Fylkesråden er forøvrig positiv til at NVE nå sender flere konsesjonssøknader i samme område på høring samtidig. Fylkesråden vil imidlertid oppfordre NVE å klargjøre i høringsbrevet en standard metode for hvordan høringsparter kan gi innspill på samlet belastning. Fylkeskommunen har et særskilt sektoransvar for vann, friluftsliv og kulturminner. I forhold til vann, er tiltakene foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan, og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. Når det gjelder samlet belastning for friluftsliv, ser fylkesråden at alle de tre prosjektene i Hamarøy ligger langs med E6 og er i mer eller mindre viktige friluftsområder. Til sammen vil disse prosjektene ha stor negativ konsekvens for friluftsliv som er lett tilgjengelig fra vei, og da spesielt i forhold til opplevelsesverdien av området. Fylkesråden ser at det særlig er Hoffmannselva og Svartvasselva kraftverk som bidrar negativ til samla belastning, siden begge områdene er utfartsområder som er mye brukt både av lokalbefolkning og av tilreisende. For kulturminner er det særlig Tennvasselva og Hoffmannselva kraftverk som bidrar til stor samlet negativ konsekvens for kulturminner. Begge disse prosjektene vil få negativ konsekvens for krigsminnemiljø av stor verdi.

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre noen økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet tidligere i dette dokument.

Vedtakskompetanse

I henhold til delegasjonsreglementets kapittel 3.21, vedtatt i FT-sak 111/12, er fylkeskommunens myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon og fremme innsigelse til vannkraftverk på inntil 10 MW delegert til fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet i Nordland fremmer innsigelse til planene for Hoffmannselva kraftverk, med hjemmel i lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 24 tredje ledd, jfr reglene om innsigelse i plan og bygningsloven §§ 5-4 og 5-6.
2. Fylkesrådet vil vurdere å trekke innsigelsen dersom tiltaket tilpasses slik at det ikke er til permanent hinder for viktig flyttlei for reindrift.
3. Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
 - b. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
 - c. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.
 - d. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
 - e. Utformingen av tiltaket skal skje i samarbeid med Nordland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet for å minimere skadevirkningene på et verneverdig krigsminnemiljø.
 - f. Det bes om at konsesjonsvedtak ikke fattes før undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 er oppfylt. Dette vil skje innen utgang av juni 2013.
 - g. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø, den 14.05.2013

Hild-Marit Olsen

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign.

22.05.2013 Fylkesrådet

FRÅD-099/13

Vedtak

Innstillingen vedtatt

Norges vassdrags- og energidirektorat

Postboks 5091
0301 OSLO

Høringsuttalelse - søknad om bygging av Svartvasselva kraftverk - Hamarøy kommune

Fylkesrådet i Nordland har i sitt møte den 22. mai 2013 behandlet FR-sak 100/13 "Høring – søknad om bygging av Svartvasselva kraftverk – Hamarøy kommune". Følgende vedtak ble fattet:

1. *Med bakgrunn i Regional plan om små vannkraftverk i Nordland, fraråde fylkesrådet NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk.*
2. *Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med Vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:*
 - a. *Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.*
 - b. *Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.*
 - c. *Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.*
 - d. *Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.*
 - e. *Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.*

Det vises for øvrig til vedlagte sakspapirer. Nordland fylkeskommunes høringsuttalelse oversendes bare elektronisk.

Med vennlig hilsen

Magne Haukås
rådgiver

Adresse

Postmottak
Fylkeshuset
8048 Bodø

Dir.: 75 65 05 42
Tlf.: 75 65 00 00
Faks:

Saksbehandler: Magne Haukås
Avdeling: Kultur og miljø
Enhet: Plan og miljø
E-post: post@nfk.no

Besøksadresse

Prinsens gate 100

Kopi til:

Forum for Natur og Friluftsliv i
Nordland

Storgata 39

8200

FAUSKE

Fylkesmannen i Nordland

Statens hus

8002

BODØ

Hamarøy kommune

Oppeid

8294

HAMARØY

Reindriftsforvaltningen Nordland

Sjøgt. 78

8200

FAUSKE

FYLKESRÅDSSAK

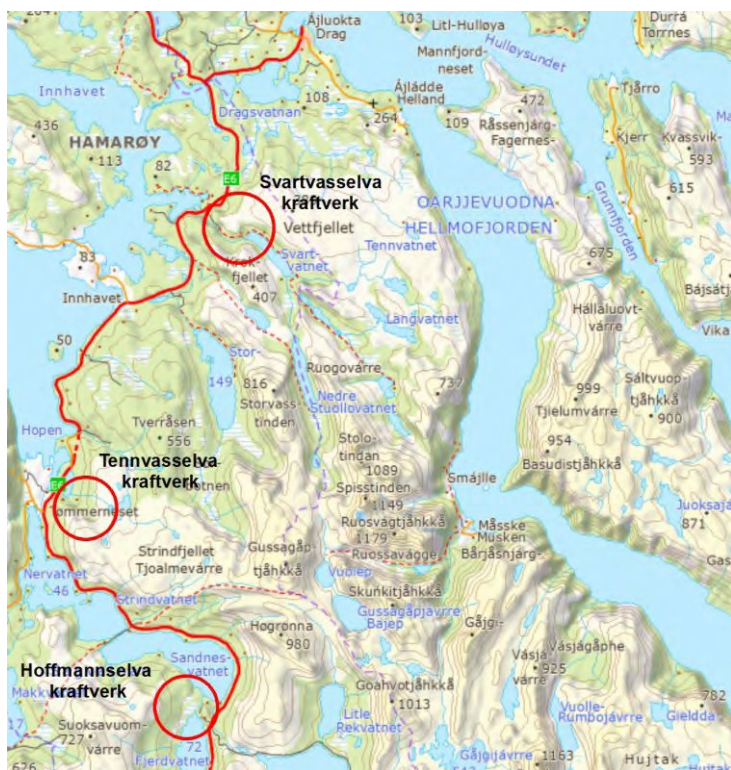
Saksnummer	Utvalg/komite	Møtedato
100/13	Fylkesrådet	22.05.2013

Høring - søknad om bygging av Svartvasselva kraftverk - Hamarøy kommune

Sammendrag

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt på høring søknad fra Nord-Norsk Småkraft og Tinfos AS om tillatelse til å bygge 3 småkraftverk i Hamarøy kommune. Søknadene skal behandles etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven og gjelder tillatelse etter vannressursloven § 8. Høringsfrist var satt til 26. april, men det er avklart med NVE at Nordland fylkeskommune avgir sin høringsuttalelse etter politisk behandling i fylkesrådsmøtet 22. mai.

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, fraråder fylkesrådet NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvasselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen er de negative konsekvensene tiltaket vil få for bekkekløft med tilhørende rødlistede arter. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for et område som er registrert med stor verdi for friluftsliv. Etter fylkesrådets vurdering, vil en utbygging totalt sett gi vesentlig større negative enn positive konsekvenser.

Figur 1 Oversiktskart med de tre omsøkte kraftverkene inntegnet med rød sirkel. Svartvasselva kraftverk er det nordligste av de tre omsøkte kraftverkene.

Bakgrunn

Tinfos AS søker om konsesjon til å bygge Svartvasselva kraftverk ved Sagpollen som er lokalisert 4 km nord for tettstedet Innhavet og ca. 7 km sørvest for tettstedet Drag, jf. figur 1.

Tabell 1 Hoveddata for Svartvasselva kraftverk (tall hentet fra konsesjonssøknad).

Produksjon:		
Installert effekt	(MW)	4,9
Årlig produksjon	(GWh)	14,4
Vinterproduksjon	(GWh)	5,7
Sommerproduksjon	(GWh)	8,7
Økonomi:		
Kostnad	(MNOK)	43,6
Utbyggingspris	(Kr/kWh)	3,03
Vanndata:		
Middelvannføring	(l/s)	2387
Alminnelig lavvannføring	(l/s)	208
5-persentil sommer	(l/s)	286
5-persentil vinter	(l/s)	156
Planlagt minstevannføring – sommer	(l/s)	290
Planlagt minstevannføring – vinter	(l/s)	160
Kraftverk:		
Inntak	(moh.)	134
Avløp	(moh.)	14
Berørt elvestrekning	(m)	1900
Inntaksdam høyde	(m)	1
Inntaksdam lengde	(m)	40
Vannvei (rørgate)	(m)	1900
Ny vei	(m)	330
Kraftstasjon	(m ²)	100
Nettilknytning (jordkabel)	(m)	2500

Figur 2 Kart med inntegnet tiltak. (Fra konsesjonssøknad.)

Problemstilling

Positive samfunnsvirkninger av tiltaket

Tiltaket vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 14,4 GWh (forbruket til ca. 720 husstander). Ca. 40 % av denne produksjonen er om vinteren. Konesjonssøker påpeker for øvrig at tiltaket med investeringer vil gi skatteinntekter til offentlige myndigheter, uten at søknaden tallfester dette noe nærmere. Kraftverket anslås å bidra med ¼ årsverk lokalt i driftsfasen.

Naturmangfold

Konesjonssøknadens miljørapport, utarbeidet av Faun Naturforvaltning AS:

Innenfor influensområdet til planlagte tiltak er det registrert to naturtyper (...) "bekkekløft og bergvegg" vurdert som viktig og "brakkvannspoller" vurdert som svært viktig. (...) Det er videre påvist 5 rødlistearter i området, alle i kategori nær truet. (...)

Samlet vurdering gir middels verdi for biologisk mangfold og verneinteresser. Med bakgrunn i vurdering av verdi og omfang er samlet konsekvens for biologisk mangfold og verneinteresser satt til middels til liten negativ.

I naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Nordland er bekkekløften i Svartvassselva registrert som en av to bekkekløfter i Hamarøy kommune med regional verdi.

Fisk og fiske

Faun Naturforvaltning AS:

I følge lokale informanter er utløpet av Svartvassselva en relativt populær fiskeplass for sportsfiskere. Her blir det fiska både smålaks og middels stor sjørret. Anadrom laksefisk kan under gunstige forhold gå ca 600 m opp i elva.

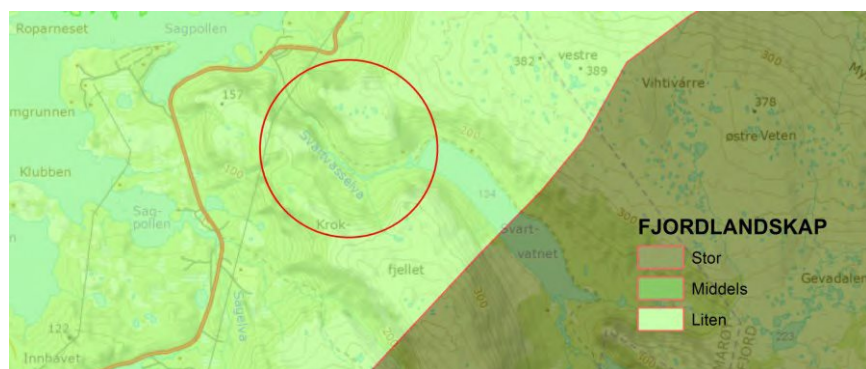
Elva har forekomst av bekkørret og oppgang av en og annen anadrom fisk nedstrøms planlagt kraftstasjon. Tiltaksområdet har lokal verdi gjeldene fisk og ferskvannsorganismer.

Landskap

Konesjonssøkers vurdering av landskap og tiltakets konsekvens for landskapet:

Med bakgrunn i at landskapet i tiltaksområdet ikke inneholder markerte landskapselement eller på annen måte utmerker seg spesielt, vurderes landskapet i området å ha middels verdi. Virkningsomfanget for landskapet vurderes som lite negativt.

I *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, er tiltaksområdet del av et større område karakterisert som fjordlandskap av *liten verdi*, jf. figur 3.

Figur 3 Tiltaksområdet (markert med rød sirkel) er i Regional småkraftplan innenfor «Fjordlandskap».

Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON)

Tap av INON sone 2 (1-3 km fra tyngre teknisk inngrep):	0,16 km ²
Nedklassifisering av INON sone 1 (3-5 km fra tyngre teknisk inngrep):	0,32 km ²
Samlet endring i INON:	0,48 km ²

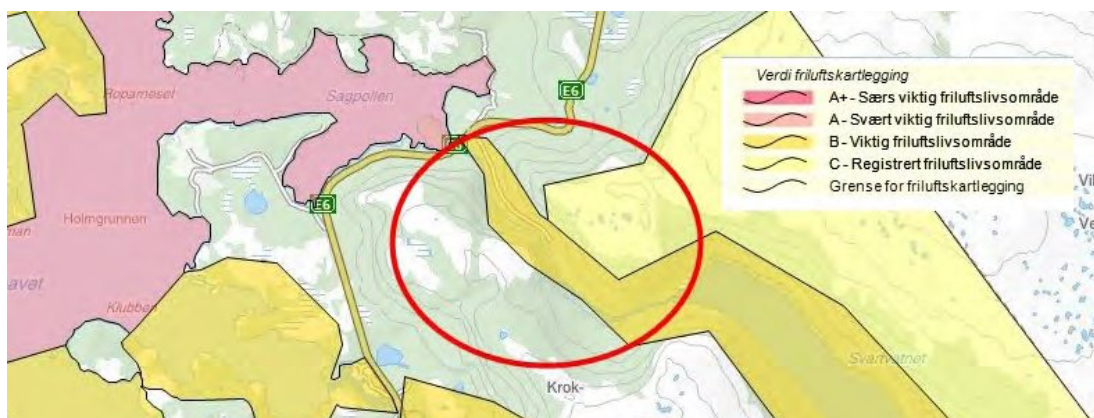
Friluftsliv

Konsesjonssøkers vurdering av friluftsliv og tiltakets konsekvens for friluftsliv:

Området har lokal verdi som friluftsområde. Konsekvensen for allmenn ferdsel, friluftsliv, jakt og fiske vurderes som liten til middels negativ.

Tiltaket vil ligge innenfor et område som i friluftskartleggingen til Salten friluftsråd er karakterisert som B=Viktig friluftsområde, jf figur 4. Informasjon fra friluftskartleggingen:

Furuskog med rabber, elvejuv langs skogsveien. Det er ei gammel sag ved nedre enden av Ankersvatnet. Fiske i Svartvatnet og gjennomfartsåre til Stolo og Musken. Fint å gå langs elva til Stolo både sommer og vinter.

Figur 4 Kartutsnitt fra friluftskartleggingen til Salten friluftsråd. Omsøkt tiltak markert med rød sirkel.

Reindrift

Det planlagte kraftverket ligger i beiteområder tilhørende Ståjggo - Håbmer reinbeitedistrikt. I følge konsesjonssøker, brukes hele influensområdet som vårbeite, og øvre del brukes som høstbeite. Det er en flyttlei på nordsiden av Svartvatnet som dreier nordover ved utløpet av vannet. Flyttleia ligger i følge konsesjonssøker utenfor de tekniske inngrepene av planlagt kraftverk.

Konsesjonssøker vurderer beiteland i tiltaksområdet til å ha middels verdi. Med bakgrunn i verdi og virkningsomfang vurderer konsesjonssøker at samlet konsekvens for reindriften til liten negativ.

Kulturminner og kulturmiljø

I følge konsesjonssøknaden foreligger det ingen registreringer av kjente kulturminner fra tiltaksområdet.

Kulturminnefaglig vurdering fra Nordland fylkeskommune:

Tiltaket er ikke i konflikt med kjente kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Potensialet for ukjente kulturminner er moderat, og fylkeskommunen har ikke behov for å foreta befarings på stedet. Undersøkelsesplikten etter kulturminnelovens § 9 anses som oppfylt.

Vannforskriften (Forskrift om rammer for vannforvaltningen)

Nordland fylkeskommune er i henhold til vannforskriften vannregionmyndighet i vannregion Nordland. Til denne myndigheten tilligger det blant annet et ansvar for å følge opp de myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften. I dette tilfellet gjelder dette NVE.

Vannregionmyndigheten har ansvar for at det utarbeides en regional plan for hele vannregionen innen 2015. Det skal i denne planen fastsettes miljømål for alle vannforekomstene. Disse skal generelt være oppnådd innen 2021. Formålet med vannforskriften er å sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene.

Når det gjelder det aktuelle tiltaket er det foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. NVE skal imidlertid vurdere søknaden etter vannforskriftens § 12. Denne paragrafen fremsetter at det under gitte forutsetninger kan gjennomføre enkelte tiltak selv om dette medfører at miljømålene ikke nås, eller at tilstanden forringes.

Andre instansers uttalelse

Uttalelse fra Hamarøy kommune, Reindriftsforvaltningen og andre parter, vil bli lagt ved saken så fremt dette lar seg gjøre før saken behandles i fylkesrådet.

Fylkesmannen

(...) Ut fra elvas betydning for naturtypen «Bekkekløft og bergvegg» og områdets verdi for friluftsliv, fremmer Fylkesmannen innsigelse til søknad om konsesjon for utbygging av Svartvasselve kraftverk.

(...) Bekkekløfter er kun registrert ved to forekomster i Hamarøy kommune. I regionen (Nord-Salten og Ofoten) er også forekomsten av naturtypen begrenset. En gjennomgang av kunnskapsbasesene avdekker kun elleve bekkekløfter, hvorav majoriteten er av lokal verdi. Utbyggingen av det her omsøkte tiltaket vil, foruten å gi negative virkninger på selve bekkekløften i Svartvasselve, ha store negative konsekvenser for utbredelsen og representativiteten av naturtypen både i kommunen og i regionen. Etter Fylkesmannens vurdering vil det være av stor betydning at gjenværende bekkekløfter og omkringliggende gammelskog i området ivaretas, og da særskilt de av regional til nasjonal verdi.

Ut fra den begrensede utbredelsen av «Bekkekløft og bergvegg» i regionen, og at den samlede belastningen på naturtypen i vurderes som stor, jfr. naturmangfoldloven § 10, inngir Fylkesmannen innsigelse til utbygging av Svartvasselve kraftverk. Vi vurderer den samlede belastningen til å være så stor at det er fare for at det på kommune- og regionsnivå blir vanskelig å opprettholde eller nå forvaltningsmålet slik det er fastsatt for naturtypen og økosystemet i naturmangfoldloven § 4.

Områdets betydning for friluftsliv vil være et tilleggsargument for innsigelsen. Området rundt Svartvatnet er i kommunens friluftslivskartlegging registrert som et viktig utfartsområde (B-verdi), hvor fiske har en sentral funksjon i utøvelsen av friluftsliv i kommunen og i Nord-Salten. En utbygging som foreslått vil helt klart virke negativt for utøvelsen og opplevelsen av friluftslivet. Etter vår vurdering vil de negative konsekvensene være middels til store.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Nordland

I kommunens friluftslivskartlegging er området rundt Svartvatnet registrert som et viktig utfartsområde. Utløpet av Svartvasselve brukes til sportfiske etter laks og sjørret, bading og båtutfart og tradisjonelt friluftsliv. Brukergruppen består av lokalbefolkning bosatt i nærområdet, samt personer tilknytta nærliggende hytter. FNF Nordland mener det omsøkte tiltaket vil kunne komme i en uakseptabel konflikt med friluftsliv.

Det omsøkte tiltaket vil ha negative konsekvenser for viktige naturtyper, landskapsverdier og friluftsliv i et område og region som er sterkt belastet med vassdragsinngrep fra før. FNF Nordland henstiller at det ikke gis konsesjon til Svartvasselve kraftverk i Hamarøy kommune.

Vurderinger

Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, vil fylkesråden fraråde NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvassselva kraftverk. Hovedbegrunnelsen er de negative konsekvensene tiltaket vil få for bekkekløft med tilhørende rødlistede arter. I tillegg vil tiltaket få negative konsekvenser for et område som er registrert med stor verdi for friluftsliv.

Fylkestinget har vedtatt *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Hovedmålsettingen for planen er: *Det er et regionalpolitisk mål å bygge ut ny vannkraft der hvor konsekvensene for andre arealbruksverdier er akseptable. Nordland skal arbeide for økt produksjon av vannkraft tilsvarende 1,3 TWh i ny årlig produksjon innen 2025 (overordnet strategi nr. 1).*

Fylkesråden ser at utbygging av Svartvassselva kraftverk vil bidra med ny fornybar energi tilsvarende 14,4 GWh, og at mesteparten av energien vil bli produsert i sommerhalvåret da det er mist behov for energi. Fylkesråden vurderer at tiltaket er middels positivt for samfunnet. Hamarøy kommune og Saltenregionen har stort overskudd av fornybar energi

Fylkesråden vurderer samlet sett at tiltakets negative konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier er middels til store, jf. tabell 2.

Tabell 2 Fylkesrådets vurdering av tiltakets konsekvenser for miljø og andre arealbruksverdier.

Tema	Verdi	Konflikt	Vurdering i henhold til småkraftplanens kapittel 2
Naturmangfold	Middels/ stor	Middels/ stor	B2. Man skal være svært restriktiv med å gi tillatelse til tiltak dersom det er fare for at rødlistede arter i kategorien nær truet (NT) blir skadelidende. B4. Ved registrerte bekkekløfter av middels verdi skal en være svært restriktiv med å tillate utbygging.
Fisk og fiske	Middels	Middels	D6. Ved utbygging ovenfor vandringshinder skal man være restriktiv med å tillate utbygginger som kan forringe fiskebestander og fiske nedstrøms.
Landskap	Middels	Liten	G4. I fjordlandskap med middels og liten verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging.
INON	Ingen	Ingen	Ingen aktuelle retningslinjer
Friluftsliv	Middels/ stor	Middels/ stor	I1. I områder med stor verdi for friluftsliv, og hvor opplevelseskvaliteter knyttet til vassdraget/elva er en vesentlig del av verdien, skal man være svært restriktiv med å tillate utbygging.
Reindrift	Middels	Liten	E4. I områder for reindrift av middels verdi skal man være varsomme med å tillate utbygging av små vannkraftverk.
Kulturminner og kulturmiljø	Middels	Liten/ middels	Ingen aktuelle retningslinjer
Konklusjon	Middels/ stor	Middels/ stor	Svartvassselva kraftverk tilhører småkraftplanens prioriteringsnivå: <i>Prioriterte med strenge betingelser</i> For dette prioriteringsnivået kan utbygging tillates dersom avbøtende tiltak opprettholder viktige miljøverdier på dagen nivå, og at det er dokumentert at utbyggingen har stor samfunnsnytte. Svartvassselva kraftverk vurderes å ha middels samfunnsnytte, og avbøtende tiltak kan ikke opprettholde viktige miljøverdier på dagens nivå.

Fylkesråden ser for øvrig at konsesjonssøker har vurdert prosjektet opp mot *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*. Dette er positivt og fylkesråden forventer at også andre vannkraftutbyggere gjør det samme. Fylkesråden vil imidlertid påpeke at det i konsesjonssøknaden for Svartvasselve kraftverk er referert feil til småkraftplanen, og søknadens konklusjon om at Svartvasselve kraftverk ikke er i konflikt med småkraftplanenes retningslinjer, er også feil.

Fylkesråden er positiv til at NVE nå sender flere konsesjonssøknader i samme område på høring samtidig. Fylkesråden vil imidlertid oppfordre NVE å klargjøre i høringsbrevet en standard metode for hvordan høringsparter kan gi innspill på samlet belastning. Fylkeskommunen har et særskilt sektoransvar for vann, friluftsliv og kulturminner. I forhold til vann, er tiltakene foreløpig ikke omfattet av en vedtatt forvaltningsplan, og det er dermed ikke vedtatt miljømål for de berørte vannforekomstene. Når det gjelder samlet belastning for friluftsliv, ser fylkesråden at alle de tre prosjektene i Hamarøy ligger langs med E6 og er i mer eller mindre viktige friluftsområder. Til sammen vil disse prosjektene ha stor negativ konsekvens for friluftsliv som er lett tilgjengelig fra vei, og da spesielt i forhold til opplevelsesverdien av området. Fylkesråden ser at det særlig er Hoffmannselva og Svartvasselve kraftverk som bidrar negativ til samla belastning, siden begge områdene er utfartsområder som er mye brukt både av lokalbefolkning og av tilreisende. For kulturminner er det særlig Tennvasselve og Hoffmannselva kraftverk som bidrar til stor samlet negativ konsekvens for kulturminner. Begge disse prosjektene vil få negativ konsekvens for krigsminnemiljø av stor verdi.

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre noen økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet tidligere i dette dokument.

Vedtakskompetanse

I henhold til delegasjonsreglementets kapittel 3.21, vedtatt i FT-sak 111/12, er fylkeskommunens myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon og fremme innsigelse til vannkraftverk på inntil 10 MW delegert til fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Med bakgrunn i *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland*, fraråde fylkesrådet NVE å gi konsesjon til bygging av Svartvasselve kraftverk.
2. Dersom det likevel blir gitt tillatelse til omsøkt tiltak, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldsloven §§ 8-12, og med Vannforskriftens § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
 - a. Detaljplanleggingen må skje i nær dialog med reindriftsnæringen.
 - b. Det må slippes tilstrekkelig minstevannføring hele året.
 - c. Detaljplanleggingen må påse at rødlistearter ikke blir skadelidende av tiltaket.
 - d. Høy estetisk kvalitet og landskapsmessig tilpasning skal vektlegges i utformingen av kraftstasjon og tilhørende infrastruktur.
 - e. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø den 14. mai 2013

Hild-Marit Olsen

fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

sign

22.05.2013 Fylkesrådet

FRÅD-100/13

Vedtak

Innstillingen vedtatt